

Årsberetning

Forord

Årsregnskabet for 2023 viser, at Sønderborg er en kommune med en god økonomistyring og en sund økonomi.

Da Byrådet i oktober 2022 i fællesskab indgik budgetaftalen for 2023, var der stor usikkerhed om vores økonomi i verdenssamfundet og Danmark. Vi så ind i voldsomt stigende priser og en generel usikkerhed om fremtiden. Dertil kom udsigten til stigende udgifter på særligt det specialiserede socialområde og udgifter relateret til et stigende antal ældre. For at sikre kommunens robusthed overfor udfordringer og opnå den nødvendige balance mellem indtægter og udgifter, har vi i 2023 øget målet for kassebeholdningen til 100 mio. kr. Ligeledes har vi måttet foretage svære valg i forbindelse med omplacering af midler og reduktion i de kommunale udgifter.

På baggrund af Byrådets samarbejde om at tage ansvar for budgettet, også i perioder hvor der skal tilpasses, er jeg glad for at kunne præsentere et regnskab for 2023, der balancerer og som betyder, at vi går ind i 2024 med et godt økonomisk udgangspunkt.

Kommunens driftsbudgetter er udnyttet med ca. 98 pct. Der er således mulighed for, når der er taget højde for at en række udgifter søges overført fra 2023 til 2024, at styrke kassebeholdningen.

Efter et par år med et højt anlægsniveau, der blandt andet har betydet, at vi 2023 har kunnet fejre indvielsen af Drift og Beredskab Sønderborg, der samler ca. 450 kommunale medarbejdere og tre afdelinger, var anlægsniveauet mere beskedent i 2023. En af årsagerne til det beskedne anlægsniveau i 2023 er, at vi blev ramt af stigende materialepriser, eksempelvis på asfalt, hvilket har betydet, at vi af økonomihensyn, har valgt at vente med igangsætning af en række projekter.

Stormfloden i efteråret 2023 ramte os særligt hårdt her i Sønderborg Kommune med skader på private ejendomme og mange kommunale anlæg, og vi ser ind i en regning på ca. 80 mio. kr., hvor vi endnu ikke har vished om, hvor stor en del vi får dækket af statslige puljer/låneadgang.

2023 har ikke kun været et år præget af udfordringer. Vi kan særligt glæde os over, at konjunkturerne ikke har udviklet sig, som vi frygtede, og vi er vidne til stabilitet på de finansielle markeder og en stigende, men dog stadig lav ledighed. Derudover kan vi glæde os over, at vi er lykkedes med at tiltrække nye uddannelser og flere studerende til kommunen.

Jeg er stolt over, at et samlet byråd har medvirket til at løse udfordringerne de senere år, og at vi dermed også har lagt gode rammer for 2024. Vi har været samlet om budgettet og den overordnede retning for kommunen, hvilket er med til at sikre, at vi også i det nye år kan levere på alle serviceområder og fastholde en udviklingsstrategi for vores fællesskab, Sønderborg Kommune.

Jeg vil gerne slutte med at sige tak. Tak til medarbejdere og ledere for jeres store indsats, samt tak til Byrådet for det konstruktive samarbejde.

God læselyst.

Erik Lauritzen,
Borgmester

Indhold

Forord	1
Ledespåtegning	2
Overordnet sammenfatning af årets regnskabsresultat	3
Beretning	9
Generelle bemærkninger til regnskabet for 2023	9
Budgetaftale – Udmøntningsplan 2023	11
Hoved- og nøgletal	12
Regnskab	13
Regnskabspraksis	13
Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)	16
Balance	17
Noter til driftsregnskab og balance	18
Bilag	36
Bilag 1 - Regnskabsrapport, hovedoversigt	37
Bilag 2 - Bevillingsoversigten	39
Bilag 3 - Specifikation af årsresultatet for de enkelte ordninger inden for affaldsområdet	65
Bilag 4 – Regnskabet i budgetbalance form 2023, herunder de økonomiske pejlemærker	66
Bilag 5 – Budgetaftale – Udmøntningsplan 2023	67

Ledelsespåtegning

Sønderborg Kommunes økonomiudvalg har den 13. marts 2024 aflagt årsregnskab for 2023 for Sønderborg Kommune til Byrådet.

Årsregnskabet bygger på de obligatoriske oversigter og redegørelser, der skal aflægges i overensstemmelse med Lov om Kommunernes Styrelse og reglerne i Indenrigs- og Sundhedsministeriets Budget- og Regnskabssystem for Kommuner.

Vi anser den valgte regnskabspraksis for hensigtsmæssig, således at årsregnskabet giver et retvisende billede af kommunens aktiver og passiver, finansielle stilling samt årets økonomiske resultat.

I henhold til Styrelseslovens § 45 har Byrådet den 20. marts 2024 overgivet regnskabet til revision.

Ledelsen har den 13. juni 2024 godkendt regnskabet.

Sønderborg Kommune, den 13. juni 2024

Erik Lauritzen

Borgmester

Tim Hansen

Kommunaldirektør

Overordnet sammenfatning af årets regnskabsresultat

Det oprindelige budget for Sønderborg Kommune i 2023 blev lagt under overskriften "Byrådet prioriterer den fysiske udvikling af kommunen højt i tæt samarbejde med private investorer og initiativtagere".

I dette afsnit – sammenfatning, gengives årets økonomiske udvikling i overordnet form, mens mere detaljerede beskrivelser kan findes i de efterfølgende afsnit i beretningsmaterialet. Det bemærkes, at fokus i sammenfatningen langt overvejende er på elementer inden for resultatopgørelsen, mens regnskabsbalanceposter o.l. gennemgås i det efterfølgende.

Sammenfatningen er opbygget således, at der indledes med to afsnit vedrørende kommunens overordnede økonomiske politik og anvendte økonomistyringsværktøjer. Herefter følger fem afsnit om årets økonomiske udvikling, henholdsvis indtægtsside, driftsvirksomheden, anlægsområdet, finansieringsposterne og likviditetsudviklingen. Endeligt sættes fokus på en række elementer, som enten har haft særlig betydning for 2023 regnskabet, eller må forventes at have betydning for kommunens fremadrettede økonomiske udvikling eller styring.

De økonomiske pejlemærker

Sønderborg Kommune fører sin overordnede økonomistyring ud fra pejlemærker for driftsoverskud, skattefinansieret resultat og likviditet, som årligt vurderes i forbindelse med budgethandleplanen. For 2023 har pejlemærkerne konkret været formuleret som et overskud på driften svarende til 275 mio. kr., et skattefinansieret resultat på 125 mio. kr. og en likviditet svarende til minimum 1.350 kr./borger.

Regnskabet 2023 udviser følgende resultater i forhold til pejlemærkerne:

- Overskud på driften på 274 mio. kr.
- Overskudskud på skattefinansieret resultat på 237 mio. kr.
- Likviditet pr. borger på ca. 5.727 kr.

Anvendte økonomistyringsværktøjer

Omdrejningspunktet for kommunens økonomistyring er den vedtagne budgethandleplan for budgetåret, samt de økonomiske pejlemærker, jævnfør ovenfor. Økonomistyringen følger det vedtagne niveau i Sønderborg Kommune, som beskrevet i "Principper og retningslinjer for økonomistyring i Sønderborg Kommune".

På politisk niveau har udvalgene fået forelagt månedlige ledelsesinformationsrapporter, der blandt andet viser forbrugsudviklingen, udvalgte aktivitetstal samt forvaltningernes forventninger til årsresultatet. Byrådet forelægges månedligt en samlet ledelsesinformationsrapport, der viser den økonomiske udvikling på kommuneniveau samt likviditetsudviklingen.

Desuden er der i 2023 gennemført 3 bevillingsrevisioner, hvor forvaltningerne fremlægger forslag til budgetjusteringer med bevillingsmæssige konsekvenser.

Indtægter - Skatter og tilskud

Budgettet baserede sig på samlede indtægter på knap 5,6 mia. kr. Sønderborg Kommune har igennem en årrække baseret sin indtægtsside på et statsgaranteret udskrivningsgrundlag, hvilket også har været tilfældet i 2023. Af samme årsag, har der været begrænset usikkerhed omkring kommunens indtægtsside. De budgetterede skatter udgjorde i alt 3,8 mia. kr., mens tilskud m.v. udgjorde 1,8 mia. kr.

I forbindelse med budgetoverførsler fra 2022 til 2023 var der ikke et mindre forbrug til overførsel vedrørende det budgetgaranterede område (beskæftigelse). I henhold til praksis i Sønderborg Kommune reserveres typisk et mindre forbrug inden for dette område med henblik på endelig afklaring medio året i forhold til efterreguleringer. Ved midtvejsreguleringen for året 2023 modtog Sønderborg Kommune ca. 43 mio. kr. vedrørende beskæftigelsesområdet på grund af konjunkturforsøringerne

Derudover er der ved midtvejs- og efterreguleringen i 2023 modtaget følgende:

- 17,7 mio. kr. for afholdte udgifter i 2022 vedrørende COVID-19 og Ukraineudgifter
- 11,2 mio. kr. for Ukraineudgifter i 2023
- 21 mio. kr. til øgede priser i forhold til forudsætningerne ved budgetlægningen 2023

Driftsvirksomheden

Med årets (2023) budgetaftale i Sønderborg Kommune blev der afsat midler til driftsudgifter på i alt 5,4 mia. kr., fordelt til henholdsvis service-, overførsels- og renteudgifter.

Det oprindelige budget til serviceudgifter udgjorde ca. 3,7 mia. kr. De budgetterede serviceudgifter medførte en overholdelse af den nationalt udmeldte, vejledende serviceramme i forbindelse med budgetvedtagelsen. Inden for serviceområderne blev der i løbet af 2023 foretaget en række budgetmæssige justeringer. Det gjaldt blandt andet i forbindelse med budgetoverførsler fra 2022 til 2023, hvor der blev overført budgetreducerende elementer for 45,4 mio. kr. I forbindelse med årets bevillingsrevisioner, inkl. midtvejsreguleringen (DUT) og stigende udgifter til energi, blev budgettet udvidet med i alt 46,9 mio. kr., mens konkrete politiske beslutninger samlet set udvidede budgettet med 40,8 mio. kr. De samlede ændringer inden for serviceområderne har i løbet af 2023 skabt budgetudvidelser for i alt ca. 42,3 mio. kr., som løbende er blevet indarbejdet i det korrigerede budget. Heri indgår interne flytninger af andre driftsmidler til serviceområdet.

I forhold til det oprindelige budget udviser regnskabet et mindreforbrug inden for serviceområderne på ca. 17 mio. kr., mens mindreforbruget udgør ca. 60 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I relative termer udgør afvigelse henholdsvis 0,46 pct. i forhold til det oprindelige budget og 1,57 pct. i forhold til det korrigerede budget. Ansøgte budgetoverførsler fra 2023 til 2024 forventes at udgøre ca. 54,8 mio. kr. inden for serviceområderne. For budgetåret 2024 er der afsat en budgetreserve på serviceområdet til finansiering af overførslerne for regnskabsåret 2023. Den afsatte budgetreserve har en tilsvarende modpost på finansforskydninger.

Det oprindelige budget til overførselsudgifter (ikke service) udgjorde ca. 1,7 mia. kr. I forbindelse med beslutning om budgetoverførsler fra 2022 til 2023 blev der ikke foretaget overførsler til dette område. I forbindelse med årets bevillingsrevisioner, inkl. midtvejsreguleringen (DUT), blev budgettet til overførselsudgifter, øget med i alt 35,4 mio. kr. Mens konkrete politiske beslutninger samlet nedjusterede årets budget med 37,0 mio. kr., hvilket primært vedrørte flytninger til serviceområdet bl.a. i forhold til fleksjobbere og øgede indtægter i refusion på de dyre enkeltsager.

De samlede ændringer inden for overførselsområdet har i løbet af 2023 skabt budgetreduktioner for 1,6 mio. kr. med udgangspunkt i de positive konjunkturer på området. Ændringerne er løbende blevet indarbejdet i det korrigerede budget.

I forhold til det oprindelige budget udviser regnskabet et mindreforbrug inden for overførselsområdet på ca. 42 mio. kr., mens der er et mindreforbrug på ca. 41 mio. kr. i forhold til det korrigerede budget. I relative termer udgør afvigelse henholdsvis 2,51 pct. i forhold til det oprindelige budget og 2,42 pct. i forhold til det korrigerede budget. Ansøgte budgetoverførsler fra 2023 til 2024 forventes at udgøre ca. 32,7 mio. kr. inden for serviceområderne, som afsættes under skatter og tilskud i 2024 til kommende midtvejs-/efterregulering i august 2024.

Årets netto renteudgifter var oprindeligt budgetteret til 4 mio. kr. I 2023 er budgettet ikke blevet justeret. De opgjorte nettorenteindtægter på 12,4 mio. kr. i 2023 relaterer sig både til kommunens skattefinansierede gæld og gæld optaget til ældreboliger. Sidstnævnte indgår i de brugerbetalte huslejer og modsvares dermed af huslejeindtægter. I renteopgørelsen indgår ligeledes indtægter for opkrævet garantiprovision samt kursreguleringer. Da en del af renteudgifterne relaterer sig til ældreboliger i kommunen, skal det understreges, at rentebesparelser ikke fuldt ud repræsenterer en reel kommunal besparelse. De ekstraordinære rentestigninger og kursfald/-tab, der prægede 2022, er i løbet af 2023 delvist blevet modsvaret af højere renteindtægter og kursstigninger/-gevinster.

Generelt foretages lånoptagelse på grundlag af lånerammen for 2023, som først finder sted i 2024, hvormed rentebetalingerne ligeledes udskydes.

De konstaterede mindreforbrug inden for serviceområdet, renteudgifter, og på overførselsområdet afspejler sig naturligt i det samlede driftsoverskud. Årets driftsoverskud udgør 274 mio. kr., hvilket er ca. 182 mio. kr. mere end oprindelig budgetteret og ca. 130 mio. kr. mere end forventet i det korrigerede budget.

Anlægsområdet

De skattefinansierede anlæg, inkl. kommunens jordforsyning, var oprindeligt nettobudgetteret til 188,4 mio. kr. I forbindelse med budgetoverførsler fra 2022 til 2023 udvidedes budgettet med 26,2 mio. kr. Hertil var der yderligere periodisering af projekterne ved bevillingsrevisionerne og øvrige byrådsbeslutninger på samlet ca. 73,4 mio. kr. i mindreudgifter.

De samlede ændringer har resulteret i en reduktion af det skattefinansierede anlægsbudget med ca. 47,3 mio. kr., som løbende er blevet indarbejdet i det korrigerede budget. De realiserede anlægsudgifter udgør ca. 37 mio. kr., hvilket er ca. 152 mio. kr. mindre end oprindelig budgetteret og ca. 104 mio. kr. mindre end forventet i det korrigerede budget. Der er ansøgt om overførsel af de samlede anlægsprojekter svarende til ca. 104 mio. kr. fra 2023 til 2024.

For budgetåret 2024 er der afsat en budgetreserve til finansiering af overførslerne for regnskabsåret 2023. Den afsatte budgetreserve har en tilsvarende modpost på finansforskydninger.

Finansieringsposter

Finansieringsposterne opdeles her i afdrag på lån, lånoptagelse og finansforskydninger.

Årets afdrag på lån var oprindelig budgetteret til 111,4 mio. kr. Det bemærkes, at en del af gældsafviklingen relaterer sig til opførte ældreboliger, der finansieres af beboerne og derfor ikke har nogen realbetydning for kommunens økonomi. De faktisk afholdte afdrag udgør knap 112,3 mio. kr., hvilket er ca. 0,8 mio. kr. mere end de korrigerede budgetforudsætninger.

Lånoptagelsen var oprindelig budgetteret til 32,2 mio. kr. Kommunernes lånoptagelse er stramt reguleret via lovgivningen inden for den såkaldte lånebekendtgørelse. Årets lån knytter sig således til anlægsprojekter, hvortil kommunen har haft konkret låneadgang til de afholdte udgifter. I forbindelse med budgetoverførsler fra 2022 til 2023 blev der overført lånoptagelse for 21,2 mio. kr. Den overførte lånoptagelse var dels udtryk for, hvad der kan kaldes konsekvensoverført låneadgang relateret til ligeledes overførte anlægsprojekter fra 2022 til 2023, dels udtryk for bevidst udskudt lånoptagelse fra 2022. Øvrige ændringer vedrørende kommunens lånoptagelse, gennemført i forbindelse med bevillingsrevisionerne og konkrete politiske beslutninger, relaterede sig ligeledes til initiativer inden for anlægsområdet.

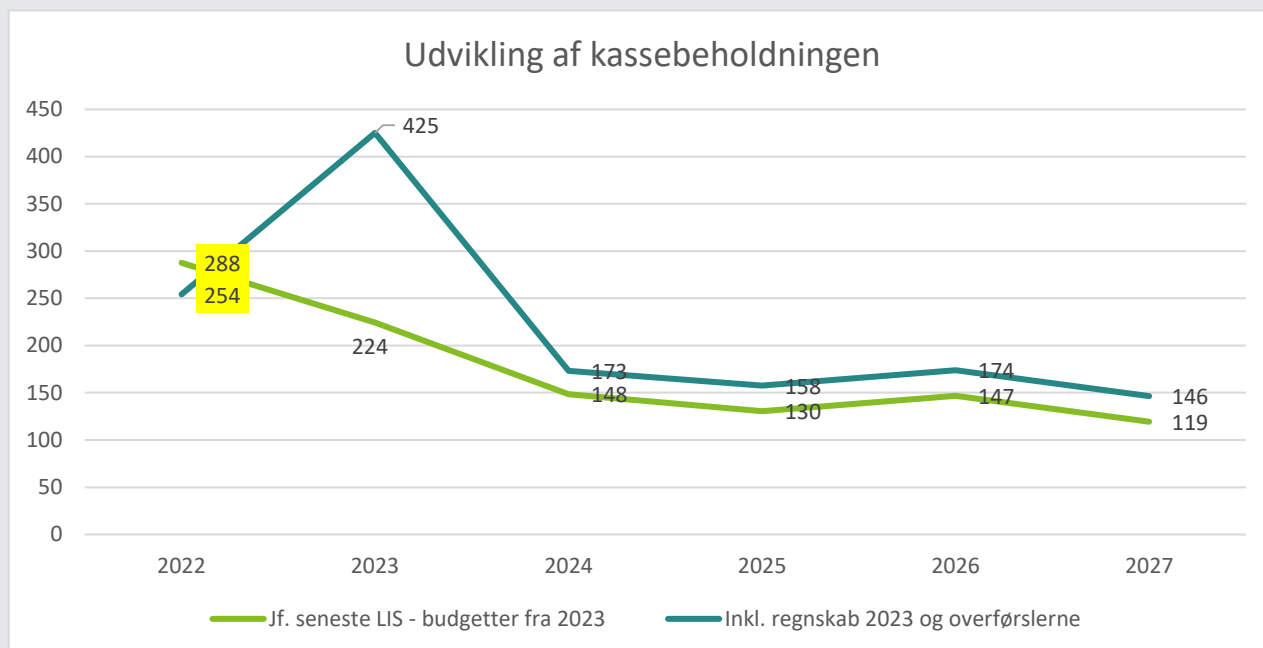
Den faktiske lånoptagelse i 2023 har været på 16,7 mio. kr., som er omfattet af lånerammen 2022. Der ansøges om overførsel af låneadgang fra 2023 til 2024 for i alt 56,7 mio. kr., hvoraf 33,1 mio. kr. vedrører låneramme for 2023, som forventes hjemtaget inden udgangen af april 2024.

Der budgetteres kun i meget begrænset omfang med elementer inden for det, der regnskabsteknisk henføres til finansforskydninger, og årets ændringer kan normalt bedst betragtes som værende af teknisk karakter. I 2023 har tre forhold imidlertid haft en indflydelse på årets bevægelser. For det første er der ikke afholdt udgifter på 10,4 mio. kr. i forbindelse med indskud i Landsbyggefonden. For det andet er der foretaget deponeringer for 7,5 mio. kr. i forhold til deponeringsreglerne og for det tredje er der ikke afholdt udgifter i forhold til mellemfinansieringer m.m. for 3,3 mio. kr.

Likviditetsudviklingen

I det oprindelige budget var der et forventet forbrug af likviditeten på 52 mio. kr. Som følge af de føromtalt budgettilpasninger og finansforskydninger, er det faktiske likviditetstræk imidlertid ændret til en likviditetsforøgelse på 171 mio. kr. Kassebeholdningen udgør dermed, ved udgangen af 2023, 425,1 mio. kr. Ultimo kassebeholdningen 2023 svarer til ca. 5.727 kr./indbygger.

I forhold til den løbende opfølgning på likviditetens udvikling med udgangspunkt i de korrigerede budgetter, medfører regnskabsresultatet, samt overførslerne fra 2023 til 2024, en samlet likviditetsmæssig forøgelse på ca. 61 mio. kr. Dette vil være den likviditet, der tages udgangspunkt i, i den løbende økonomiopfølgning i 2024, idet de ekstraordinære kurstab, herunder ikke realiserede kurstab, der prægede 2022, i løbet af 2023 delvist er modsvaret af højere renteindtægter og kursgevinster.

Den beregnede gennemsnitlige likviditet (kassekreditsreglen) er øget igennem året fra 580 mio. kr. ved årets start til 582 mio. kr. ved årets udgang. Der er taget højde for forventet overførsel fra 2023 til 2024 i ovenstående illustration, mens finansieringsudgifter i forhold til stormfloden ikke er indregnet.

Øvrige elementer i et økonomisk perspektiv

I 2023 var der befolkningstilbagegang i Sønderborg Kommune på 147 borgere. Nedgangen skyldes kombination af fødselsunderskud og nettograflytning. Dette opvejes kun delvist af indrejse fra udlandet.

Sønderborg Kommune har igennem de seneste mange år oplevet befolkningstilbagegang og siden 2010 er befolkningstallet i kommunen i gennemsnit faldet med ca. 160 borgere om året. Årsagen er, at kommunens befolkning gennemsnitligt bliver ældre og et deraf følgende fødselsunderskud samt en negativ nettotilflytning.

Befolkningstallet i Sønderborg Kommune er pr. 1. januar 2024 på 74.233 borgere.

Nettoindvandringen til Sønderborg Kommune er fortsat positiv, niveauet er dog faldet i 2023 i forhold til 2022, hvor nettoindvandringen var usædvanlig høj. Nettoindvandring i 2023 var dog 80 pct. højere end i 2021. Fødselsunderskuddet var mindre negativt i 2023 end i 2022. Nettotilflytningen var dog markant mere negativ i 2023 end i 2022.

Befolkningstallet har betydning for både kommunens indtægter og udgifter, derfor vil det også i de kommende år være relevant at følge befolkningsudviklingen tæt.

Servicevækstrammen, som fastlægges årligt i økonomiforhandlingerne mellem Regeringen og Kommunernes Landsforening, er et nationalt styringsredskab, som sætter en øvre ramme for kommunale serviceudgifter under ét. Sønderborg Kommune har i 2023 overholdt servicerammen.

Specifikationstabel

I nedenstående tabel er sammenfatningens talmateriale gengivet som supplement til ovenstående gennemgang.

Beløb netto i 1.000 kr.	Oprindeligt budget	Overførsler fra 2022	Bevillingsrevisioner inkl. DUT	Byrådsbeslutninger	Korrigeret budget	Regnskab 2023	Overførsler til 2024 eller senere (ansøgte)
Indtægter i alt (skatter og tilskud)	5.523.964	0	99.792	-6.432	5.617.324	5.630.369	15.897
Driftsudgifter i alt	-5.428.314	45.374	-82.262	-3.768	-5.468.970	-5.368.803	87.478
- Serviceudgifter	-3.746.187	45.374	-46.890	-40.789	-3.788.502	-3.728.984	54.802
- Overførselsudgifter	-1.682.117	0	-35.372	37.021	-1.680.468	-1.639.819	32.676
Renter i alt	-4.046	0	0	0	-4.046	12.396	0
DRIFTSOVERSKUD	91.604	45.374	17.530	-10.200	144.308	273.962	103.375
Anlæg i alt (inkl. jordforsyning)	-188.387	-26.185	28.944	44.492	-141.136	-36.845	104.283
RESULTAT AF SKATTE-FINANSIERET OMRÅDE	-96.783	19.189	46.474	32.292	3.172	237.117	207.658
FORSYNINGSVIRK-SOMHEDER I ALT	0	-665	0	4.010	3.345	4.843	1.202
RESULTAT I ALT	-96.783	18.524	46.474	38.302	6.517	241.960	208.860
FINANSIERING							
- Øvrige finansforskydninger	123.974	-147.981	21.046	-27.171	-30.132	24.616	21.213
- Afdrag	-111.390	0	0	-90	-111.480	-112.288	359
- Låneoptagelse	32.150	21.212	0	18.417	71.779	16.748	-56.663
Kassebevægelse forøgelse (-) / forbrug (+)	52.049	108.245	-67.520	-29.458	63.316	-171.036	-173.769
Kassebeholdning, ultimo	202.044				190.779	425.131	

Beretning

Generelle bemærkninger til regnskabet for 2023

Det udgiftsbaserede regnskab svarer til ministeriets nyeste regnskabsbestemmelser. Det udgiftsbaserede regnskab anvendes fortsat til bevillingsafregningen over for Kommunalbestyrelsen.

Forenkling af det omkostningsbaserede regnskab fra 2010

Fra 2010 er det frivilligt at udarbejde et omkostningsbaseret driftsregnskab. Dette betyder, at der ikke er krav om udarbejdelse af en resultatopgørelse, en pengestrømsopgørelse, en anlægsoversigt samt en omregningstabell i regnskabet.

Det udgiftsbaserede regnskab - resultat

Nettoomsætningen på de enkelte poster i den ordinære driftsvirksomhed (Driftsresultat) og det skattefinansierede område (Resultat i alt) i 2023 er skitseret nedenfor:

Alle beløb mio. kr.	Regnskab 2023	Korrigeret budget 2023	Afvigelse til korr. budget
Skatter	3.783	3.773	10
Generelle tilskud	1.847	1.844	3
Indtægter i alt	5.630	5.617	13
Driftsudgifter i alt	-5.369	-5.469	100
Renter	12	-4	16
Udgifter i alt	-5.356	-5.473	116
Driftsresultat i alt	274	144	130
Anlægsudgifter	-55	-142	87
Jordforsyning	18	1	17
Resultat i alt	237	3	234
Forsyningsområdet i alt	5	3	2

Resultatet af det skattefinansierede område viser et overskud på 237 mio. kr. Der er budgetlagt med et overskud på 3 mio. kr., så afvigelsen til det korrigerede budget udgør 234 mio. kr.

Driftsudgifterne blev 100 mio. kr. mindre end forudset ved de løbende budgetrevisioner. På anlægssiden er der et netto mindreforbrug på 87 mio. kr. på det skattefinansierede område og et netto mindreforbrug på 17 mio. kr. på jordforsyningsområdet. Der er samlet på anlægssiden anmodet om overførsel for 104 mio. kr. til 2024, idet der er tale om projekter, som ikke er færdiggjorte ved regnskabsafslutningen.

Servicevækstrammen 2023

Kommunens servicevækstramme for 2023 er overholdt.

Personale, antal medarbejdere omregnet til heltidsstillinger

PERSONALEFORBRUG (fuldtidsstillinger)	2022	2023
Byudvikling, bolig og miljø	53,08	55,12
Forsyningsvirksomheder	0,00	0,00
Trafik og infrastruktur	141,22	145,69
Undervisning og kultur	1.166,00	1.125,32
Sundhed	145,26	133,44
Social- og sundhedsvæsen	3.311,02	3.236,22
Administration	716,79	692,39
I ALT	5.533,37	5.388,17

Personaleoversigten udviser et samlet fald i antal årsværk på ca. 145 fra 2022 til 2023.

Ændringer i årsværk er sket på flere områder. De væsentligste ændringer er:

Den demografiske udvikling samt budgettilpasninger i 2023 medfører, at der på ældre- og handicapområdet samlet er sket et fald på 50 årsværk samt at der på skoleområdet og dagpasning af børn samlet er sket et fald på 46 årsværk.

Derudover er der et fald på 12 årsværk inden for sundhedsområdet, hvilket bl.a. skyldes udfasningen af COVID-situationen i 2022.

Desuden er der anvendt færre fleksjobbere i 2023 ift. 2022, svarende til ca. 13 årsværk.

Hertil kommer ligeledes et fald på 24 årsværk indenfor administrationsområdet – primært jobcenteret.

Lønninger og pensionsforpligtelser

Der er i regnskabsåret 2023 brugt i alt 2.595 mio. kr. til lønninger. Dermed udgør lønningerne 48,38 pct. af det samlede driftsresultat.

Kommunen har i 2023 udbetalt 51,7 mio. kr. i pension til tidligere medarbejdere.

Hovedparten af de nuværende ansatte er sikret pension gennem en pensionsforsikring, hvortil der løbende indbetales præmie. Herudover er der tjenestemænd, hvor ikke alle har en pensionsforsikring. Disse tjenestemænd skal derfor til den tid have pensionen udbetalt fra kommunen. Kommunens forpligtelser er opgjort til 1.149 mio. kr.

Likviditetens udvikling

Et af de tre økonomiske pejlemærker er et ønske om en likviditet på 1.350 kr. pr. indbygger, svarende til ca. 100 mio. kr.

Der er løbende fokus på likviditeten både på den korte og lange bane i forbindelse med bevillingsrevisioner og budgetlægningen. Pejlemærket for regnskabsåret 2023 er opfyldt.

Oversigt over kassebeholdningens størrelse:

Beløb i mio. kr.	Regnskab 2022	Regnskab 2023
Likvide aktiver ultimo	254,1	425,1
Mellemregning med forsyningsområde	-1,0	-1,8
Sikkerhedsstilling Skodsbøl Deponi	-17,2	-18,7
I alt ekskl. Deponering	235,9	404,5
Deponering	64,1	61,1
I alt inkl. deponering	300,0	465,6

Der har været en forøgelse af kassebeholdningen på 171 mio. kr. i 2023. Hertil skal nævnes, at der i 2023 blev optaget lån på ca. 17 mio. kr. for regnskabsåret 2022. Lånoptagelsen for regnskabsåret 2023 på ca. 33 mio. kr. hjemtages først i april 2024.

Den beregnede gennemsnitlige likviditet (kassekreditsreglen) er øget igennem året fra 580 mio. kr. ved årets start til 582 mio. kr. ved årets udgang.

Budgetaftale – Udmøntningsplan 2023

Sønderborg Byråds virksomhed er inddelt i 19 politikområder og bevillingsniveauet er fastsat på disse 19 politikområder, fordelt pr. udvalg, på henholdsvis drifts- og anlægsvirksomheden.

I bilag 2 fremgår budgetterne og regnskabet pr. politikområde.

Et enigt Byråd vedtog den 12. oktober 2022 Sønderborg Kommunes budget for 2023 og overslagsårene 2024-2026.

Budgetaftalen indeholdt en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser, såvel som reduktioner på udvalgte budgetposter.

Herudover blev der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der var ønske om at analysere og/eller styrke gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Til konkretisering af budgetaftalen blev der udarbejdet en udmøntningsplan 2023.

Økonomiudvalget og fagudvalgene har i året 2023 løbende fået forelagt en udmøntningsstatus.

I bilag 5 fremgår seneste opfølgning på udmøntningsplanen for 2023.

Hoved- og nøgletal

Oversigt over væsentlige økonomiske nøgletal i mio. kr.	Regnskab 2019	Regnskab 2020	Regnskab 2021	Regnskab 2022	Regnskab 2023
Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)					
Resultat af ordinær drift	258,5	294,1	269,8	185,9	274,0
Resultat af skattefinansierede område	41,9	133,4	-79,1	-66,3	237,1
Resultat af forsyningsvirksomheder, drift	-13,7	-4,9	-1,7	1,2	4,8
Resultat af forsyningsvirksomheder, anlæg	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balance, aktiver	5.496,2	5.375,7	5.332,9	5.263,0	5.179,0
Anlægsaktiver i alt	4.971,3	4.747,1	4.815,1	4.723,1	4.423,5
Omsætningsaktiver i alt	524,9	628,6	517,8	539,9	755,5
- heraf likvide beholdninger	263,2	380,8	212,9	254,1	425,1
Balance, passiver	-5.496,2	-5.375,7	-5.332,9	-5.263,0	-5.179,0
Egenkapital	-1.880,8	-1.818,2	-1.818,0	-1.620,8	-1.656,4
Hensatte forpligtelser	-1.465,1	-1.425,5	-1.396,1	-1.402,8	-1.403,8
Langfristet gæld	-1.439,3	-1.487,6	-1.465,1	-1.617,4	-1.530,7
- heraf ældreboliger	-540,4	-512,4	-501,1	-475,0	-448,4
- heraf indefrosne feriemidler	-78,5	-220,2	-207,5	-193,4	-189,4
Kortfristet gæld	-711,0	-644,4	-653,7	-622,0	-588,1
Gennemsnitlig likviditet (kassekreditreglen)	511,0	599,0	606,1	580,0	581,7
Likvide aktiver pr. indbygger (hele kr.)	3.546,2	5.157,7	2.888,9	3.415,2	5.726,6
Langfristet gæld pr. indbygger (hele kr.)	-19.392,3	-20.148,7	-19.880,3	-21.738,7	-20.620,2
Skatteudskrivning					
Udskrivningsgrundlag pr. indbygger (hele kr.)	161.142	167.864	168.507	176.281	183.102
Udskrivningsprocent kommuneskat	25,7	25,7	25,7	25,7	25,7
Grundskyldspromille	27,1	27,1	27,1	27,1	27,1
Indbyggertal pr. 31.12.	74.220	73.831	73.696	74.402	74.233

Regnskab

Regnskabspraksis

Generelt

Sønderborg Kommunes regnskab aflægges i henhold til gældende lovgivning og efter de retningslinjer, der er fastlagt af Økonomi- og Indenrigsministeriet i Budget- og regnskabs-system for Kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. I regnskabet indgår tillige udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedr. de selv-ejende institutioner, som kommunen har driftsoverenskomst med.

Årsberetningen for Sønderborg Kommune rummer på et overordnet og mere overskueligt niveau de samme oplysninger vedr. kommunens årsregnskab, som kommunen på et detaljeret niveau skal give i form af en række obligatoriske oversigter til sit årsregnskab.

Kommunens regnskabspraksis er fastlagt i "Principper og retningslinjer for økonomistyring" (kasse- og regnskabsregulativet).

Herudover henvises til bilag 5 vedrørende udmøntningsplanen for 2023, hvor der er foretaget en opfølgning/status på en række elementer fra budgetaftale 2023.

Ændringer i anvendt regnskabspraksis i forhold til tidligere år

Hidtil har det været frivilligt for kommunerne at optage skyldige feriepenge som en kortfristet gæld i balancen. Sønderborg Kommune har valgt at optage skyldige feriepenge i balancen.

Folketinget vedtog imidlertid en ny ferielov, der indførte et nyt system for måden, lønmodtagere optjener ferie på. Fra september 2020 indførtes således et nyt feriesystem med samtidighedsferie, hvor lønmodtagere optjener og afholder ferie over samme periode.

For at undgå afholdelsen af to ferieår samtidigt, blev det besluttet at indefryse de feriemidler, der var optjent i perioden 1. september 2019 til den 31. august 2020. Det indefrosne ferieår opgøres til et feriebeløb, som lønmodtageren som udgangspunkt modtager, når denne fratræder arbejdsmarkedet – typisk ved folkepensionsalderen.

Sønderborg Kommune optog således pr. ultimo 2020 en langfristet gæld for perioden 1. september 2019 – 31. august 2020 til Lønmodtagernes Feriemidler for ansatte medarbejdere på 220,2 mio. kr., som afvikles over en periode på 20 år. Saldoen er nedbragt til 189,4 mio. kr. pr. ultimo 2023.

Derudover er der sket ændringer i forhold til hensættelser vedr. arbejdsskade- og tjenestemandforpligtelser – se afsnittet "Hensatte forpligtelser" nedenfor.

Bortset fra ovennævnte ændringer er regnskabet aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Indregning af indtægter, udgifter og omkostninger

Indtægter indregnes så vidt muligt, i såvel regnskabsopgørelse som resultatopgørelse, i det regnskabsår, de vedrører, jfr. transaktionsprincippet.

Driftsudgifter i regnskabsopgørelsen og omkostninger i resultatopgørelsen indregnes i det regnskabsår, de vedrører, jfr. transaktionsprincippet, forudsat at de er kendte for kommunen inden udløbet af supplementsperioden.

Anlægsudgifter indregnes i regnskabsopgørelsen i det/de regnskabsår, hvori anlægsudgiften afholdes. I resultatopgørelsen afskrives der første gang på et aktiv i det regnskabsår, hvori aktivet er

anskaffet eller endelig færdigopført og klar til anvendelse.

Likvider

Likvider omfatter kontante beholdninger, indskud i pengeinstitutter, investerings- og placeringsforeninger, obligationer og likvide aktiver udstedt i udlandet. Likviderne indregnes i overensstemmelse med den tilstedeværende kontante beholdning og indestående i pengeinstitutter. Obligationer og indestående i investerings- og placeringsforeninger indregnes i overensstemmelse med dagskurs ved regnskabsårets udløb, og likvide aktiver udstedt i udlandet indregnes til den officielle kurs.

Materielle anlægsaktiver

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid. Ejendomsretten dokumenteres via bogførte fakturaer og leasingaftaler mv.

Ejendomsretten, til de i balancen indregnede grunde og bygninger, er dokumenteret via elektronisk indhentede tingbogsattester.

Udgifter på over 100.000 kr., der samtidig øger aktivets levetid, kapacitet eller kvalitet ud over det oprindeligt antagne, aktiveres sammen med det pågældende aktiv og afskrives over den nye levetid. Udgifter til mindre reparationer og lignende, som ikke har væsentlig indflydelse på aktivets levetid eller egenskaber i øvrigt, udgiftsføres i det regnskabsår, hvori de afholdes.

Grunde og bygninger

Ejendomme, anskaffet før 1. januar 1999, er værdiansat pr. 1. januar 2007 til ejendomsvurderingen for ejendommen pr. 1. januar 2004 fratrukket afskrivninger frem til 1. januar 2007.

Bygninger og grunde, anskaffet efter 1. januar 1999, indregnes til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger. Der afskrives ikke på grunde.

Øvrige materielle anlægsaktiver

Øvrige materielle anlægsaktiver er indregnet til anskaffelsespris med fradrag af afskrivninger.

Aktiver til over 100.000 kr., der indgår som en del af et større anlæg, registreres som et samlet anlæg. Det vil især være aktiver som inventar på skoler, institutioner mv. Inventar indkøbt til samme formål aktiveres, når der er tale om en start/nybygning eller om en væsentlig modernisering eller udvidelse.

Aktiver, med kostpris på under 100.000 kr. eller en levetid på under 1 år, udgiftsføres i anskaffelsesåret.

Afskrivninger foretages lineært over følgende forventede levetider:

Bygninger	10 – 50 år
Tekniske anlæg, maskiner mv.	5 – 75 år
Inventar, IT-udstyr mv.	3 – 10 år

For enkelte aktiver fastsættes ved anskaffelsen en forventet scrapværdi, der ikke afskrives.

Der afskrives ikke på materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er udført, påbegyndes afskrivning over anlæggets forventede levetid.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, signalanlæg, broer mv.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (arealer til rekreative formål samt naturbeskyttelses- og genopretningsformål) og vedligeholdelsesarbejder indregnes ikke i balancen.

Finansielt leasede anlægsaktiver

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Sønderborg Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), registreres i anlægskartoteket og indregnes til kostprisen. Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimums-leasingydelse med tillæg af omkostninger.

Dagsværdien er det beløb, som et aktiv forventes at kunne omsættes til ved en handel mellem uafhængige parter.

Minimumsleasingydelse svarer typisk til de fremtidige leasingydelser, som Sønderborg Kommune er forpligtet til at betale i leasingperioden. Ved beregning af nutidsværdien heraf anvendes den interne rente i leasingperioden som diskonteringsfaktor, hvis denne er tilgængelig. Ellers anvendes Sønderborg Kommunes alternative lånerente.

Finansielt leasede anlægsaktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Immaterielle anlægsaktiver

Immaterielle anlægsaktiver afskrives lineært over maksimalt 10 år. Ved kontrakter, aftaler o.lign. anvendes så vidt muligt den gældende kontraktperiode.

Finansielle anlægsaktiver

Andeale af interessentskaber, som Sønderborg Kommune har medejerskab til, indgår i balancen.

Omsætningsaktiver

Udgifter til indkøb af råvarer, hjælpe-materialer samt andre forbrugsvarer udgiftsføres på anskaffelsestidspunktet. Der er optaget varebeholdninger i balancen.

Grunde og bygninger til salg er opskrevet til salgsværdi.

Værdipapirer er optaget til ultimo kurs.

Hensatte forpligtelser

Ultimo hvert år hensættes et aktuariemæssigt beregnet beløb til dækning af pensionsforpligtelser vedrørende tjenestemænd, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket.

Regulering af hensættelsen foretages via resultatopgørelsen.

Det fremgår af konteringsreglerne til Ikke-forsikringsdækkede tjenestemandspensioner, at

pensionsforpligtelsen skal opgøres årligt, og som minimum genberegnes aktuariemæssigt hvert 5. år. Fra regnskab 2023 er Budget- og regnskabssystemets konteringsregler ændret således, at det er tilstrækkeligt at opgøre pensionsforpligtelsen og arbejdsskadeforpligtelsen aktuariemæssigt hvert 5. år. Dette indebærer, at værdien af hensatte forpligtelser vedr. tjenestemandspension og arbejdsskader kan stå uændret i balancen i 5 år.

Tjenestemandspensionsforpligtelsen er senest aktuariemæssigt beregnet i 2022 og arbejdsskadeforpligtelsen er senest aktuariemæssigt beregnet i 2019.

Tjenestemandspensionsforpligtelsen og Arbejdsskadeforpligtelserne er løbende opgjort og reguleret de enkelte tidligere år i forhold til hidtidig praksis.

Idet konteringsreglerne er ændret for 2023, hvor værdien af hensatte forpligtelser kan stå uændret i balancen i 5 år, er de indregnede forpligtelser vedrørende tjenestemandspensioner og arbejdsskader ikke reguleret fra regnskabsår 2022 til 2023.

Gæld

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel indregnes over kontraktens løbetid i resultatopgørelsen.

Kortfristede tilgodehavender og gæld

Udgifter og indtægter afholdt inden regnskabsårets udgang, men som vedrører efterfølgende regnskabsår, er klassificeret som periodeafgrænsningsposter under omsætningsaktiver - tilgodehavende. Udgifter og indtægter, som vedrører indeværende regnskabsår, men som først betales i det efterfølgende regnskabsår, er klassificeret som henholdsvis kortfristet gæld og kortfristet tilgodehavende.

Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)

Note	Regnskabsopgørelse (Udgiftsbaseret resultatopgørelse)	Budget 2023	Korrigeret budget 2023	Regnskab 2023
	A. Det skattefinansierede område	I tusinde kr.		
	Indtægter			
1	Skatter (funktion 7.90-7.96)	3.770.825	3.773.341	3.783.142
2	Tilskud og udligning (funktion 7.79 - 7.87)	1.753.139	1.843.983	1.847.227
	Indtægter i alt	5.523.964	5.617.324	5.630.369
	Byudvikling, miljø og transport (hkt. 00)	-60.339	-52.964	-45.168
	Trafik og infrastruktur (hkt. 02)	-170.273	-160.036	-153.332
	Undervisning og kultur (hkt. 03)	-886.910	-915.751	-897.906
	Sundhedsvæsenet (hkt. 04)	-494.293	-493.400	-484.436
	Sociale opgaver og beskæftigelse (hkt. 05)	-3.159.910	-3.217.161	-3.181.901
	Fælles udgifter og administration (hkt. 06)	-656.589	-629.658	-606.061
	Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)	-5.428.314	-5.468.970	-5.368.804
	Driftsresultat før finansiering	95.650	148.354	261.565
3	Renter og kursregulering (funktion 7.05-7.78)	-4.046	-4.046	12.396
	RESULTAT AF ORDINÆR DRIFTSVIRKSOMHED	91.604	144.308	273.961
	Byudvikling, miljø og transport (hkt. 00)	-34.415	-40.311	7.470
	Trafik og infrastruktur (hkt. 02)	-47.011	-35.121	-5.009
	Undervisning og kultur (hkt. 03)	-47.065	-38.292	-40.956
	Sundhedsvæsenet (hkt. 04)	0	-61	-88
	Sociale opgaver og beskæftigelse (hkt. 05)	0	-14.450	-9.417
	Fælles udgifter og administration (hkt. 06)	-64.554	-13.542	-6.691
4	Anlægsudgifter (ekskl. Forsyningsvirksomhed)	-193.045	-141.777	-54.691
	Jordforsyningen			
	Salg af jord	6.658	27.865	19.987
	Køb af jord incl. Byggemodning	-2.000	-27.225	-2.141
4	Jordforsyningen i alt	4.658	640	17.846
	RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-96.783	3.171	237.116
5	B. Forsyningsområdet			
	Drift	0	3.345	4.843
	Anlæg	0	0	0
	RESULTAT AF FORSYNINGSVIRKSOMHEDER	0	3.345	4.843
	C. RESULTAT I ALT (A + B)	-96.783	6.516	241.959

Positive tal angiver indtægt. Negative tal angiver udgift.

Balance

Note	Balance i tusinde kr.	Ultimo 2022	Ultimo 2023
	AKTIVER		
	Anlægsaktiver		
	Materielle anlægsaktiver (funktion 9.80-9.84)		
	Grunde	451.320	374.137
	Bygninger	1.304.374	1.329.671
	Tekniske anlæg mv.	215.672	177.838
	Inventar	10.138	8.644
	Anlæg under udførelse	367.474	233.379
	I alt	2.348.978	2.123.669
	Finansielle anlægsaktiver (funktion 9.21-9.27 og 9.30-9.35)		
9	Aktier og andelsbeviser m.v.	2.170.278	2.106.356
10	Langfristede tilgodehavender	199.407	193.855
5	Udlæg vedr. forsyningsvirksomheder (gæld)	4.473	-369
	I alt	2.374.158	2.299.842
	Anlægsaktiver i alt	4.723.135	4.423.511
	Omsætningsaktiver		
	Varebeholdning (funktion 9.86)	733	733
	Fysiske anlæg til salg (funktion 9.87)	70.657	171.808
	Tilgodehavender (funktion 9.12-9.19)	185.426	127.087
	Værdipapirer (funktion 9.20)	28.937	30.732
7	Likvide beholdninger (funktion 9.01-9.11)	254.095	425.130
	I alt	539.848	755.490
	AKTIVER I ALT	5.262.983	5.179.001
	PASSIVER		
	Egenkapital (funktion 9.91-9.99)		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	0	0
	Modpost for selvejende institutioner aktiver	-9.297	-8.775
	Modpost for skattefinansierede aktiver	-2.409.878	-2.285.909
	Reserve for opskrivninger	-1.193	-1.525
	Balancekonto	799.617	639.750
	I alt	-1.620.750	-1.656.460
11	Hensatte forpligtelser (funktion 9.90)	-1.402.849	-1.403.790
6 + 8	Langfristede gældsforpligtelser (funktion 9.63-9.79)	-1.617.423	-1.530.660
	Nettogæld vedrørende fonds, legater, deposita mv. (funktion 9.36-9.49)	-19.080	-19.167
	Kortfristede gældsforpligtelser (funktion 9.50-9.62)	-602.881	-568.924
	PASSIVER I ALT	-5.262.983	-5.179.001
13	Kautions- og garantiforpligtelser der ikke indgår i balancen	3.308.899	3.211.740

Positive tal angiver (netto)aktiver. Negative tal angiver (netto)gæld.

Note: Landsbyggefonden (funktion 9.24) indgår ikke i ovenstående (Nominel værdi)

258.717

258.618

Noter til driftsregnskab og balance

Note 1 - Skatter

Skatteindtægterne er sammensat af indkomstskatter, selskabsskatter, grundskyld og dækningsafgifter. Indtægterne vedr. indkomstskatter består af det hjemtagne provenu for indkomståret 2023 på baggrund af et statsgaranteret udskrivningsgrundlag.

Beløb i hele 1.000 kr.	Opr. Budget	Korr. budget	Regnskab
Skatteform	2023	2023	2023
Indkomstskat	3.473.063	3.473.063	3.473.063
Afregning af forskelsbeløb	0	0	0
Afregning for det skrå skatteloft	-8.520	-9.504	-9.504
Selskabsskat	60.684	60.684	60.684
Anden pålignet skat (§ 48 E)	2.000	5.500	5.780
Andel af skat af dødsboer	297	297	297
Grundskyld	240.260	240.260	249.725
Dækningsafgift	3.041	3.041	3.096
I alt	3.770.825	3.773.341	3.783.142

Den samlede netto merindtægt på 9,8 mio. kr. kan primært henføres til indtægter fra grundskyld, som ligger væsentligt over budget. Afvigelsen skal ses i lyset af den budgetusikkerhed, der ligger i overgangen til nye ejendomsvurderinger, som ligger til grund for grundskylden. Merindtægten er søgt overført til 2024 til kommende reguleringer på grundskylden.

Note 2 - Generelle tilskud mv.

Tilskuddene er sammensat således:

Beløb i hele 1.000 kr.	Opr. Budget	Korr. budget	Regnskab
	2023	2023	2023
Udligning og generelle tilskud	1.549.512	1.642.168	1.638.662
Kommunal udligning	590.844	590.844	590.844
Statstilskud	923.748	923.748	923.748
Efterreguleringer	0	92.656	89.150
Udligning af selskabsskat	34.104	34.104	34.104
Udligning af dækningsafgift	816	816	816
Udligning og tilskud vedr. udlændinge	4.620	4.620	4.620
Tilsvare	38.808	38.808	38.808
Tilskud	-34.188	-34.188	-34.188
Kommunale bidrag til regionerne	-8.709	-8.709	-8.712
Kommunalt udviklingsbidrag	-8.709	-8.709	-8.712
Særlige tilskud	208.116	209.736	209.736
Tilskud til udsatte yder- og ø-kommuner	66.696	66.696	66.696
Tilskud til grænsenære kommuner	17.964	17.964	17.964
Tilskud til bedre kvalitet i dagtilbud	6.216	6.216	6.216
Tilskud til generelt løft af ældreplejen	12.864	12.864	12.864
Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen	17.232	17.232	17.232
Tilskud til værdig ældrepleje	18.048	18.048	18.048
Finansieringstilskud	67.380	67.380	67.380
Tilskud vedr. dårlig udvikling i ledigheden	0	1.620	1.620
Tilskud til bekæmpelse af ensomhed	1.716	1.716	1.716
Udligning og generelle tilskud i alt	1.753.539	1.847.815	1.844.306
Refusion af købsmoms	0	-3.432	3.000
Udligning af købsmoms	-400	-400	-79
Herefter i alt	1.753.139	1.843.983	1.847.227

Efterreguleringer

Efterreguleringerne giver en samlet nettoudgift på 89,1 mio. kr., svarende til reguleringen af de generelle tilskud for 2023.

Note 3 - Renter

Nettorenten i 2023 fordeler sig således:

Beløb i hele 1.000 kr.	
Renter af likvide aktiver	17.108
Renter af kort- og langfristede tilgodehavender	957
Renter af udlæg forsyningsvirksomheder	-1
Renter af gæld	-17.392
Kursgevinst	1.992
Garantiprovision	9.712
Renter i alt	12.396

Renter af likvide aktiver

De ekstraordinære kursfald, herunder ikke realiserede kursfald, der prægede 2022, er i løbet af 2023 delvist blevet modsvaret af højere renteindtægter og kursstigninger.

Note 4 – Anlæg 2023

Det udgiftsbaserede regnskab (afholdte anlægsudgifter på det skattefinansierede område)

Nettobeløb i 1.000 kr.				Status
Anlægsarbejder: (Projektstatus: Igangværende = I, Afsluttet = A)	Samlet bevilling	Akk. Forbrug	Regnskab	
02 Politisk og administrativ organisation	-6.159	-2.539	-543	
Automatisering, digitalisering	-2.241	-506	-290	I
Kombit – monopoludbud	-3.668	-1.787	-7	I
Reimers-skolen etableringsudgifter	-250	-246	-246	I
03 Kommunale Ejendomme	-186.775	-196.341	16.646	
Belysning og forskønnelse ved Augustiana	-150	-70	0	I
Bygningsrenovering 2021	-4.755	-4.315	-268	I
Bygningsrenovering 2022	-140	-398	22	I
Bygningsrenovering 2023	-5.868	-2.589	-2.589	I
Bygningsrenovering 2023 Ekstra pulje	-819	-546	-546	I
DSB-grunden, Herman Bangs Vej 3 Sønderborg	0	-387	-319	I
Energimærkning af kommunale bygninger, etape 1	-2.000	-570	-513	I
Etablering af logistikcenter	-134.673	-146.908	-33.573	I
Kloakseparering i kommunale bygninger	-10.000	-10.000	661	I
Køb af ejendom Søndergade 4 Guderup	-200	-534	-152	I
Køb af Smedegade 16a	-1.085	-2.347	-575	I
Køb af Storegade 47 i Nordborg	-1.152	-1.152	0	A

Køb af Sundgade 11	-1.308	-1.198	0	I
Opgradering og energioptimering af CTS-anlæg	-10.000	-3.967	-3.074	I
Renovering af Reimerskolen	-18.017	-18.155	-6.595	I
Renovering lokalhist. arkiv Nordborg	-1.758	-1.758	0	I
Salg af Alison	62.704	62.348	62.553	I
Salg af Asylvej 1	0	2.690	2.781	I
Salg af Avnbølvej 12, Ullerup gl. Rådhus	171	171	-1	A
Salg af Borggårdsvænget 8	592	592	606	A
Salg af diverse Ejendomme	-217	-217	-46	A
Salg af Kongevej 81	0	-19	-19	I
Salg af Mariegade 6	0	-12	0	I
Salg af "Skjult tekst"	2.900	0	0	I
Salg af Primulavej 2 Augustenborg	0	-24	-7	I
Salg af "Skjult tekst"	100	0	0	I
Salg af "Skjult tekst"	250	0	0	I
Salg af "Skjult tekst"	5.900	0	0	I
Salg af Søndergade 4 Guderup	400	0	0	I
Salg af "Skjult tekst"	150	0	0	I
Tilbagekøb af Ulkebøldam 9	-1.055	-1.008	-1.008	I
Tilslutning til fjernvarme, Nordborg	-9.000	-8.570	-245	I
Toiletbyggn. mm Lystbådehavnen	-3.555	-3.555	-47	A
Udvendig renovering af tidligere kasernebygning	-39.290	-39.290	-93	A
Voldgade 3-5	-14.900	-14.555	-307	I
04 Turisme og Landdistrikter	-49.042	-28.079	-5.661	
Blomster bygger broer	-948	-948	459	A
GOTO Sønderborg	-6.000	-3.500	-1.500	I
Grundlovsegen	-150	0	0	I
Handel Kultur Turisme §17-4 udvalg	-11.600	-10.526	-614	I
Implementering af fødevarestrategi	0	-614	0	I
Implementering af fødevarestrategi	-3.650	-2.370	-823	I
Implementering af fødevarestrategi 2019	0	-376	0	I
Landdistriktsudvalgets pulje til støtte	0	-1.061	0	A
Landdistriktsudvalgets pulje til støtte 2022	-498	-498	-498	A
Landdistriktsudvalgets pulje til støtte 2023	-1.002	-465	-465	I
Puljen til borgerinitiativer og pyloner/infostande	-4.094	-3.035	0	A
Reali. af elemente fra Hvidbogen Nordals	-1.000	-947	-157	I
Reali. af elementer under Gråsten Forum	-1.000	-1.000	-200	A
Udvikling turisme sydals. Kitesurfere mm	-200	0	0	I
Udviklingsforum Nordals	-18.900	-2.738	-1.862	I
05 Bosætning og byggeri	-5.045	8.946	13.683	
Boligområde Hundsbjerg	0	-453	-37	I
Borgmester Andersens Vej	2.750	2.974	2.961	I
Byfornyelse og nedrivningspulje	-2.000	-1.037	-770	I
Byggemodning af boligområde i V. Sottrup	405	-9.850	431	I
Byggemodning af Ribesvej og Stationsvej	1.085	1.542	744	I
Byggemodning Blans Ullerup	355	-268	-268	I

Byggemodning Egernevej	124	-13	-13	I
Byggemodning erhvervsarealer Ragebøl	-4.150	-4	114	I
Byggemodning i Nybøl - Påkjær Vænge	0	-1.658	-58	I
Byggemodning og salg, Borggården Nybøl	290	-4.808	1.901	I
Byggemodning Rinkenæs	0	-3.557	0	I
Bygningsforbedringsudvalget	-1.500	-1.760	-126	I
Bærende indsats i Hertugernes Augustenborg	-8.000	0	0	I
Delvis salg af matr nr. 317 Vollerup	1.900	575	0	I
Diverse byggemodninger - bolig 22-25	384	493	384	I
Diverse byggemodninger - erhverv 22-25	0	10	29	I
Diverse byggemodninger - ubestemte formål 22-25	0	2.545	-52	I
Erhvervsområde Ragebøl	0	13.567	-6	I
Erhvervsområde Sønderborg Nord	886	7.672	3.107	I
Erhvervsareal, Langbroparken Ullerup	-26	-26	0	A
Forunders. erhvervs. Ragebøl, Glansager	-1.223	-1.223	0	I
Færdiggørelse af Jeppesdam/Tingholm	-3.900	-2.083	0	I
Færdiggørelse af Viggo Kragh Hansens Vej	-720	-500	0	I
Færdiggørelse Gammeldam, Nordborg	-200	-166	0	I
Følgeudgifter ifm. udstykninger 2023	-777	-507	-507	I
Følgeudgifter ifm. udstykninger/salg	-503	-503	-12	A
Grunde Tingholm, Jeppesdam, Kildebæk	883	728	55	I
Johanne Hansens Vej, byggemodning 2. etape	1.847	6.338	4.019	I
Køb af jord - Ragebøl Erhvervspark	-4.420	-4.420	-114	A
Mageskifte i Guderup	-30	-30	-30	I
Masterplan, Fremti. genskabelse Hertugby	-5.500	-1.732	-535	I
Nedrivningspulje 2017	-2.367	-2.367	0	A
Ny udstykning på Lykkegård	10	-57	-34	I
Omdannelse af Sundgade	-900	-211	-211	I
Piledamsvej 8	-99	-99	0	A
Reno.pulje, bevaringsværdige huse	-489	-489	0	A
Salg af areal Bækgade 10	108	0	0	I
Salg af areal Mommark Marina	19	19	19	A
Salg af areal Sundquistsgade 20	1.800	1.800	0	A
Salg af areal "Skjult tekst"	450	0	0	I
Salg af areal, Ringridervej 32	74	75	75	I
Salg af areal, "Skjult tekst"	173	0	0	I
Salg af "Skjult tekst"	5.200	-81	-81	I
Salg af del af matr.nr. 589 Havnbjerg	2.825	3.075	3.100	I
Salg af del af "Skjult tekst"	1.400	0	0	I
Salg af Dybbøl Bygade 81B	440	-4	0	I
Salg af grund, 38 almene boliger i Vollerup	5.920	5.920	0	A
Salg af jord til Sønderborg Motor Club	660	0	0	I
Salg af matr. 751b Ulkebøl	1.150	1.150	0	A
Salg af Orkangervej 9, Gråsten	200	-8	0	I
Salg af Stærevænget 6, Broager	240	-86	0	I
Salg af tidligere politigrund Gråsten	4.600	-10	-10	I
Studieboliger	-5.700	-2.661	-2.661	I
Støtte bystrategier '18 Augustenborg + Broager	-1.210	-1.210	-328	A
Støtte bystrategier '20 Gråsten + Hørup	-1.000	0	0	I

Støtte bystrategier '22 Vester Sottrup og Guderup	-1.000	0	0	I
Støttemidler til Bystrategier 2019	-500	-500	0	A
Svinget + Ærøvej i Fynshav	341	328	-5	I
Udviklingsplan for Augustenborg havn	-250	-175	-87	I
Under Broen 1 og 3	4.900	2.691	2.691	I
06 Erhverv	-4.164	-3.966	-67	
Als-Fyn broforbindelsen	-3.914	-3.914	-65	A
Velkomstpakke butikker/virksomheder	-250	-52	-2	I
07 Natur, Klima og forsyning	-41.491	-26.350	842	
Danmarks Vildeste Kommune	-770	-730	-464	I
Fremme af vild natur	-700	-606	-208	I
Færdiggørelse af stisystem - Kær halvø	-718	-118	-15	I
Klimahandleplan 2020	-722	-722	-245	A
Klimahandleplan 2022	-113	-112	-112	A
Klimahandleplan 2023	-1.875	-721	-721	I
Kær Vestermark Naturformidlingscenter 2019	-18.798	-7.320	2.914	I
Kær Vestermark, diverse projekter	-2.500	-1.818	-23	I
Køb af Nordals Naturskole	-2.000	-1.620	-103	I
Renovering/udbedring af natur/vandressti	-440	-441	0	A
Skov- og Naturprojekt Nordals	-11.855	-11.855	6	A
Stihandleplan Adsbøl-Gråsten	-1.000	-288	-188	I
08 Veje og trafik	-223.897	-165.075	-14.754	
Analyse af trafikikkerhed på Chr. X bro	-250	0	0	I
Belysning i tunneller	-126	-126	-38	A
Belysning stier, Mølleparken og Kongevejsparken	-376	-376	-376	A
Cykelparkering	-584	-584	0	A
Cykelsti Dynt-Skelde	-2.139	-2.139	0	A
Cykelsti og vejudvidelse Kværs-Gråsten	-29.690	-29.690	0	A
Cykelstien Broager – Nybøl	0	-2	-2	I
Cykelstier: Broager-Nybøl, Buskmoseve mv	-34.890	-17.145	-1.067	I
Etablering af cykelsti Fynshav-Elstrup	-16.100	-16.149	-251	I
Etablering af ladestruktur Drift og Beredskab	-1.500	0	0	I
Etablering af vej, Kværs Biogasanlæg	0	0	1.231	I
Fortove renoveres 2021	-852	-852	0	A
Fortove renoveres 2023	-2.237	-973	-973	I
Gendarmstien - Reparation efter vinterskader	-512	-512	0	I
Infrastruktur Nordals Ferieresort	-1.345	-1.344	358	I
Inventar Drift og Beredskab Sønderborg	-9.652	-5.936	-5.936	I
Lifte Drift og Beredskab	-1.600	-65	-65	I
Munkemøllebroen	-2.497	-1.424	-548	I
Ny havnebygning ved Ballebro færgehavn	-500	-500	0	A
Ny perron Sønderborg Station	-917	-381	0	I
Oprende/overdrage branddamme i landsbyer 4 år	-612	-151	-5	I
P-pladser Gerlachsgade/Kasernen	-1.500	-109	0	I
Processug Drift og Beredskab	-2.281	-1.568	-1.568	I
Projektering og prisberegning af to cykelstier	-500	-196	0	I
Ren. af off. toiletter/handicaptoliletter 2020	-517	-517	0	A
Renovering af havnekontor	-17.761	-17.824	-300	I
Sejlerforum og beløb til indsejlinger	-300	0	0	I

Signalanlæg udskiftninger 2022	-500	-277	-277	I
Skader ifm. stormflod 2023	-1.553	-295	-295	I
Stiplan prioriteret 2022	-500	-502	-34	A
Strategisk energiopl. grøn transport 2023	-1.000	-351	-351	I
Strategisk energiopl. Vedr. grøn transport 2022	0	0	0	A
Strategisk energiopl.vedr grøn transport 2021	-495	-495	-3	A
Støjreducerende tiltag	-510	0	0	I
Supercykelstien	-8.186	-8.329	0	I
Svingbane ved Porten til Sønderborg	-300	-219	-114	I
Tilskudspulje til badebroer	-1.000	-592	-442	I
To signalanlæg på Augustenborg Landevej	-2.567	-2.567	-46	A
Trafikoptimering omkring Guderup	-17.084	-17.084	-209	A
Trafiksikkerhedsplan 2021	-1.046	-1.046	-54	A
Trafiksikkerhedsplan 2023	-1.304	-212	-212	I
Trafiksikring - skoler og daginstitutioner	-3.000	-289	-83	I
Trafikudviklingsplan Sønderborg By	-500	-164	0	I
Udskiftning af køretøjer 2022	0	0	0	A
Udskiftning af køretøjer 2023	-2.422	-2.277	-2.277	I
Veje belægninger 2021	-20.641	-20.641	0	A
Veje belægninger 2022	-10.356	-10.356	0	A
Veje belægninger 2023	-21.695	-818	-818	I
09 Senior	-140.067	-141.522	801	
Brandsikring plejecentre	-4.313	-4.313	0	I
Forundersøgelser vedr. Plejeboliger	1.055	-326	0	A
Forundersøgelser Omsorg og Udvikling	0	-71	-71	I
Indmøde faciliteter Plejesektoren	-6.071	-6.072	-6	A
Ombygning Gråsten Plejecenter	-59.769	-59.769	765	A
Ombygning Mølleparken Plejecenter	-65.256	-65.257	178	A
Omklædningsfaciliteter plejesektoren Hørup	-5.354	-5.354	-8	A
Renovering af Palmosehuset	-359	-359	-57	A
10 Kultur, Idræt og Fritid	-80.274	-74.939	-11.916	
Afslutning af renoveringsplan vedr. Teatersalen	-850	-850	0	A
Ahlmannspark hal 2, behovsanalyse og ideoplæg	-200	0	0	I
Augustiana – Forundersøgelse	-4.637	-4.636	0	A
Etablering af Reimerskolen og Kasernen	-1.000	-817	-20	I
Flytn. af Aftensskolernes hus til kasernen Ombyg/i	-5.110	-5.109	0	A
Færdiggørelse af stisystem - Kær halvø	0	-412	0	I
Grenzüberschreitende Landesgartenschau 2	-1.038	-1.038	0	A
Kunststofgræsbane	-6.350	-6.311	-506	I
Lys på slottet	-1.080	-443	0	I
Midler renov/forbedring af idrætsanlæg 2023	-566	-470	-470	I
Museum Sønderjylland 2023	-1.360	-1.360	-1.360	A
Omklædningsfaciliteter Alnor Strandpark	-400	0	0	I
Projektmidler vedr. Genforeningsfest	-787	-787	0	A
Pulje til idrætsanlæg	-1.089	-1.089	0	A
Pulje til idrætsanlæg 2021	-1.097	-1.097	0	A
Pulje til idrætsanlæg 2023	-1.984	-631	-631	I
Pulje til kulturelle anlæg	-544	-543	0	A
Pulje til kulturelle anlæg 2023	-256	-97	-97	I
Renovering af Sundevedhallen	-750	-681	-385	I
Samling af arkiver, bygningstilpasninger	-4.840	-4.840	0	A
Sang- og dansecenter, Bygningmæssige faciliteter	-18.407	-18.392	-1.994	I

Skaterhal tilskud til renovering	-1.100	-1.065	-178	I
Skaterrampe Ullerup	-125	0	0	I
Skøjtebane	-429	-429	0	A
Tilskud til køb af arealer, Sønderborg Motor Club	-825	0	0	I
Tilskud vognhal, E Kleinbahn	-36	-36	0	A
Tour de France 2021	-17.164	-17.164	365	A
Udvidelse af Dybbølhallen	-8.000	-6.640	-6.640	I
Ungemiljø i Gråsten	-250	0	0	I
13 Sundhed og forebyggelse	-6.136	-6.052	-61	
Fitnessanlæg ved handicapvenlig badebro	-155	-155	0	A
Handicapvenlig badebro	-5.726	-5.726	-45	A
Sundhedsfremmende anlæg 2021	-255	-171	-16	I
14 Dagtilbud til børn	-114.727	-114.097	-4.454	
Augustenborg dagins. Etape 1+2, Indretning af børn	-43.995	-43.995	-187	A
Etabl. af Nybøl Børneunivers	-13.167	-13.166	0	A
Hørup dagins. Bygadens børnegård - Renov./tilbygning	-24.517	-23.887	-4.267	I
Møllegade Børnehave	-33.048	-33.048	0	A
15 Undervisning	-98.517	-46.187	-26.386	
Augustenborg Skole	-1.123	-510	-63	I
Gråsten skole, analyse og ideoplæg	-195	-195	0	A
Hørup Centralskole, Naturfagslokaler	-2.885	-2.885	-59	A
Klasselokale, Humlehøj Skolen	0	0	0	A
Klasselokaler	-1.986	0	0	I
Lysabild Børneunivers (indretning til vuggestue)	-300	-300	-229	A
Masterplan og opstart af Nordalsskolen	-3.060	-59	0	I
Nydamskolen, Faglokaler	-2.467	-2.467	-715	A
Ren. og ombygning folkeskoler iht. Helhedsplan	-300	-300	0	A
Renovering af Dybbølskolen	-86.200	-39.469	-25.320	I
16 Børn med særlige behov	-6.100	-453	-41	
Etabl. af institution for børn og unge i Guderup	-3.000	-453	-41	I
Flytning af Børneindsatser fra Kærvej til BAV	-3.100	0	0	I
17 Social – Voksne	-43.365	-22.065	-4.935	
BS Ingemannsvej - boliger	-22.597	-1.646	-1.646	I
Forundersøgelser Voksenområdet	0	0	51	I
Møllestedgård	-17.468	-17.468	-957	I
Orangeri – Bosager	-3.000	-2.665	-2.096	I
Skærmet afdeling Hertughaven	-300	-287	-287	I
18 Forsørgelse og beskæftigelse	0	0	0	
Nettoudgifter i alt	-1.005.759	-818.721	-36.846	
09 Forsyning	0	0	0	
Nettoudgifter i alt inkl. Forsyningsområdet	-1.005.759	-818.721	-36.846	

Note 5 - Forsyningsvirksomhederne

Forsyningsvirksomhederne skal økonomisk hvile i sig selv. Det vil sige, at virksomhedernes økonomi alene skal finansieres af brugerne, og den har derfor ikke indflydelse på det skattefinansierede resultat. De enkelte års overskud eller underskud opsamles på en særlig konto i den finansielle status.

Forsyningsvirksomhederne, som efter udskillelsen af vandforsyning, spildevand, varmforsyning, renovation og genbrugsvirksomhed, nu alene omfatter Guderup Varmeforsyning og Skodsbøl Deponi, viser samlet et netto drifts- og anlægsoverskud på ca. 0,8 mio. kr. Hertil kommer nettoindtægterne vedrørende renovationsområdet på i alt ca. 4 mio. kr., så de samlede nettoindtægter udgør ca. 4,8 mio. kr.

Selvom renovationsområdet er udskilt til Sønderborg Forsyning, skal området optages i kommunens regnskab på henholdsvis drifts- og anlægsvirksomheden samt på opgørelsen over mellemværende med forsyningsvirksomhederne. Mellemværende på konto 9.35 bliver dog udlignet ved tilsvarende modpost på konto 9.25, idet formue eller gæld er hos Sønderborg Forsyning.

De brugerfinansierede områder indgår som en del af kommunens samlede kassebeholdning. Forsyningsvirksomhedernes mellemværende med Sønderborg Kommune fordeler sig således:

Mellemværende mellem forsyningsvirksomhederne og Sønderborg Kommune:	Primo	Ultimo
I 1.000. kr.	2023	2023
Guderup varmforsyning	295	0
Skodsbøl Deponi	-1.284	-1.821
Mellemværende i alt ex. øvrige renovationsområder fra Sønderborg Forsyning	-989	-1.821
Øvrige renovationsområder fra Sønderborg Forsyning	5.462	1.452
I alt	4.473	-369

Minus = til gode hos kommunen og plus = gæld til kommunen

Tilgodehavende (konto 9.25) hos Sønderborg Forsyning	Primo	Ultimo
I 1.000. kr.	2023	2023
Øvrige renovationsområder fra Sønderborg Forsyning	-5.462	-1.452
I alt	-5.462	-1.452

Plus = kommunens tilgodehavender

Vand, spildevand og affaldshåndteringen blev pr.01.01.2009 udskilt og er organiseret i en selvstændig selskabsform. Den indre værdi af selskaberne inkl. havvindmølleprojektet (egenkapital) på 2.067.406 t.kr. pr. ultimo 2023 er optaget under konto 9.21 aktier og andelsbeviser.

I bilag 3 er en specifikation af årsresultatet indenfor renovationsområdet fordelt på de enkelte ordninger.

Note 6 - Optagne lån

Kommunens låneramme sammensættes af afholdte anlægsudgifter til f.eks. energibesparende foranstaltninger, arealerhvervelser, byfornyelse, havne og ældreboliger. Udover direkte låneadgang efter gældende regler, blev der i regnskabsåret 2023 meddelt lånedispensation fra aftalte lånepulje på 11 mio. kr.

Lånerammen for året 2022 på 16,7 mio. kr. vedrører den direkte låneadgang. Der var således ingen lånedispensationer for regnskabsåret 2022. Lånerammen blev overført til 2023 med henblik på lånoptagelse i 2023.

Der er optaget følgende lån:

	Mio. kr.
Kommunekredit	
• Låneramme 2022	16,75
• Låneramme 2023	0,00
• Ældreområdet	0,00
I alt	16,75

Af lånerammen for året 2023 på 33,1 mio. kr. vedrører 22,1 mio. kr. den direkte låneadgang, mens de resterende 11 mio. kr. vedrører den meddelte lånedispensation fra lånepulje i 2023.

Lånerammen på 33,1 mio. kr. betyder samtidig, at en del af den potentielle låneramme for 2023, vedrørende konkrete igangsatte anlægsaktiviteter, forventes overført fra 2023 til 2024. Lånet vedrørende 2023 skal hjemtages inden udgangen af april 2024 og vil indgå i regnskabet for 2024.

Note 7 - Likvide aktiver

Der var, i det oprindelige budget, forudsat et forbrug af likviditeten på 52 mio. kr. Af regnskabet fremgår, at likviditeten er øget med 171 mio. kr. Heraf udgør en positiv regulering af obligationsbeholdningen opgjort efter kursværdien pr. 31.12.2023 på ca. 9,9 mio. kr.

Finansieringsoversigt i mio. kr.	Budget	Korr. Budget	Regnskab	Korr. budget vs. Regnskab
Likvide beholdninger primo	254,1	254,1	254,1	
Tilgang af likvide aktiver:	59,3	48,2	283,3	235,2
+/- Årets resultat	-96,8	6,5	242,0	235,4
+/- Låneoptagelse	32,2	71,8	16,7	-55,0
+/- Øvrige finansforskydninger	124,0	-30,1	14,7	44,8
+/- kursregulering af likvide aktiver	0,0	0,0	9,9	9,9
Anvendelse af likvide aktiver:	-111,4	-111,5	-112,3	-0,8
Afdrag på lån	-111,4	-111,5	-112,3	-0,8
Samlet bevægelse af likvide aktiver	-52,1	-63,3	171,0	234,4
Likvide beholdninger ultimo	202,0	190,8	425,1	

Finansieringsoversigten forklarer årets bevægelse i de likvide beholdninger.

Årets resultat udviser forbrug på 242 mio. kr. og hertil skal lægges forskydning i langfristet gæld (afdrag fratrukket lånoptagelse) samt øvrige finansforskydninger på -71 mio. kr. Årets resultat samt forskydning i

langfristet gæld og øvrige finansforskydninger medfører således en forøgelse af de likvide aktiver med 171 mio. kr.

Fra finansforskydninger er likviditeten pr. 31. december blevet reduceret med netto 14,7 mio. kr. De væsentligste årsager hertil er:

- Forøgelse af tilgodehavende hos staten (ca. 23 mio. kr.), hvilket er vedrørende refusion og købsmoms
- Formindskelse af kortfristet tilgodehavender (ca. -80 mio. kr.)
- Forøgelse af langfristede tilgodehavender (ca. 13 mio. kr.)
- Formindskelse af kortfristet gæld (ca. 31 mio. kr.)
- Forøgelse: Øvrige finansielle nettoforskydninger på ca. -1 mio. kr., der hovedsageligt vedrører forskellige mellemregningskonti

Drifts- og anlægsoverførsler mellem årene:

Det skal bemærkes, at nedenstående uforbrugte midler blev overført fra henholdsvis regnskabsåret 2022 til 2023 og regnskabsåret 2023 til 2024. Disse indgår således i ovenstående vedrørende forskydninger.

Uforbrugte bevillinger, der er overført til næste år	Til 2023	Til 2024
Driftsbevillinger:	i 1.000 kr.	
02 Politisk og adm. Organisation	500	7.738
04 Turisme og landdistrikter	660	540
05 Bosætning og byggeri	0	0
0560 Administration	1.104	3.427
06 Erhverv	4.672	3.212
07 Natur, Klima og Forsyning	223	940
0760 Administration	-539	-250
08 Veje og trafik	339	4.693
09 Senior	0	4.546
10 Kultur, Idræt og Fritid	1.669	3.985
1060 Administration	0	250
11 Integration	0	0
12 Borgerservice	0	0
13 Sundhed og forebyggelse	0	3.750
14 Dagtilbud til børn og unge	2.872	1.672
15 Undervisning	3.552	7.501
17 Social, voksne	1.300	0
18 Forsørgelse og beskæftigelse – midtvejsregulering	0	*) 32.676
18 Forsørgelse og beskæftigelse	0	0
19 Medfinansiering af sundhedsvæsenet	0	500
Overførsel til finansiering af 6 anlægsprojekter i 2024		13.500
I alt driftsbevillinger overført til næste år	16.352	88.680
Rådighedsbeløb (netto):		
01 Økonomi – Indskud i landsbyggefonden, feriemidler, garantier m.m.	23.530	37.469
02 Politisk og administrativ organisation	9.717	46

03 Kommunale ejendomme	12.625	3.891
04 Turisme og Landdistrikter	15.587	6.574
05 Bosætning og byggeri	16.275	27.990
06 Erhverv	3.350	0
07 Natur, Klima og Forsyning	4.763	12.700
08 Veje og trafik	15.579	41.573
09 Senior	-276	-71
10 Kultur, Idræt og Fritid	11.861	2.349
13 Sundhed og forebyggelse	239	0
14 Dagtilbud til børn og unge	732	629
15 Undervisning	-2.890	-2.331
16 Børn med særlige behov	1.087	5.646
17 Social, voksne	1.888	5.287
I alt rådighedsbeløb overført til næste år	114.067	141.752
Lån i alt overført til næste år	-4.464	-23.548
I alt rådighedsbeløb inkl. lånoptagelse overført til næste år	109.603	118.204
Lånoptagelse for regnskabsåret	-16.748	-33.115

*) Overført til skatter/generelle tilskud med henblik på efter- og midtvejsreguleringen i 2024.

Den 29.03.2023 godkendte Byrådet driftsoverførslerne fra år 2022 til 2023 på samlet netto ca. 16 mio. kr.

Den 20.03.2024 behandler Byrådet ligeledes overførslerne fra år 2023 med netto 88,680 mio. kr. vedr. driften til 2024 og senere. Herudover behandles ligeledes anlægsoverførsler på netto 104,283 mio. kr. samt lånoptagelsen på 33,115 mio. kr. vedr. regnskabsåret 2023 samt overførsler til 2024.

Note 8 - Restgæld på lån og anden langfristet gæld

I hele 1.000 kr.	2023	
	Primo	Ultimo
• Selvejende institutioner	0	0
• Realkredit	-337	-346
• Kommunekredit	-928.230	-869.775
• Gæld vedr. færgelinvesteringer	-7.388	-4.972
• Pengeinstitutter	0	0
• Anden langfristet gæld (pensionsforpligtelser på forsyningsområdet)	-3.519	-2.649
• Indefrosne feriemidler	-193.380	-189.400
• Langfristet gæld vedr. ældreboliger	-475.048	-448.438
• Gæld vedr. finansielt leasede aktiver	-9.521	-15.080
I alt	-1.617.423	-1.530.660

Samlet set er kommunens gæld reduceret med ca. 87 mio. kr. I 2023 er der hjemtaget lån på ca. 16,8 mio. kr. vedrørende lånerammen for 2022.

Pr. 31. december 2023 har Sønderborg Kommune indgået følgende renteaftaler (renteswap):

SWAP-aftaler (1.000 kr.)	Indgået	Udløb	Renteforhold	Rente	Valuta	Oprindelig hovedstol	Restgæld DKK	Markedsværdi DKK
Kommunekredit	2011	2028	Fra variabel til fast	3,68%	DKK	150.000	42.552	-896
Kommunekredit	2012	2026	Fra variabel til fast	1,51%	DKK	39.520	7.741	171
Kommunekredit	2012	2024	Fra variabel til fast	1,25%	DKK	25.255	1.223	12
Kommunekredit	2013	2028	Fra variabel til fast	1,55%	DKK	96.373	33.103	1.067
Kommunekredit	2013	2028	Fra variabel til fast	1,55%	DKK	110.627	34.352	1.050

En renteswap er en aftale om på bestemte tidspunkter at betale (modtage) fast rente og modtage (betale) variabel rente i samme valuta. En renteswap benyttes til at omlægge finansiering fra fast til variabel rente eller fra variabel til fast rente.

Den samlede markedsværdi på 1,4 mio. kr. svarer til, hvad det ville koste at lave en førtidig indfrielse af fastforrentede lån. På udløbstidspunktet vil markedsværdien være nul.

I henhold til kommunens finansielle strategi skal den fastforrentede andel af kommunens lån (eksklusive lån vedrørende ældreboliger) udgøre mindst 25 pct. af den til enhver tid værende restgæld. Ved udgangen af 2023 udgør den fastforrentede andel 78 pct.

Kommunens gæld ekskl. ældreboliger udgør 875 mio. kr. i nominal værdi og har en markedsværdi på 840 mio. kr. ultimo 2023.

Note 9 – Aktier, andelsbeviser og ejerandele i selskaber m.m.

(I 1.000 kr.)	Ejerandel i pct.	Indre værdi	Seneste regnskab
Sønderborg Lufthavn *)	49,84 %	1.955	2022
House of Science	6 %	1.000	2023
Sønderborg Jordkøbsnævn	100 %	18.398	2023
Sønderborg Forsyning – Holding A/S	100 %	2.067.406	2022
I alt		2.088.759	

*) Der er indskudt 17,942 mio. kr. i 2023 til Sønderborg Lufthavn.

Den indre værdi udtrykker Sønderborg Kommunes andel af selskabernes egenkapital jf. selskabernes seneste offentliggjorte årsregnskab.

Note 10 – Øvrige langfristede tilgodehavender

Øvrige langfristede tilgodehavender vedrører kommunens tilgodehavender som følge af lovbestemte ydelser til primært borgere.

De væsentligste tilgodehavender er udlån til:

- Lån til betaling af beboerindskud 24,1 mio. kr.

- Lån til betaling af ejendomsskatter (indefrosne) 25,6 mio. kr.
- Lån til indefrysningssordning på ejendomsskat på 18,8 mio. kr.
- Indskud i lejede lokaler/boliger 14,3 mio. kr.
- Sociale ydelser mod tilbagebetaling 27,7 mio. kr.
- Øvrige udlån og tilgodehavender 19,3 mio. kr., herunder især havnearealerne relateret til Sønderborg Havneselskab 2,1 mio. kr., vejafvandingsbidrag på 2,5 mio. kr. for årene 2017-2020, Sønderjyllands Symfoniorkester på 4,5 mio. kr. samt øvrige udlån.

Jævnfør Budget- og regnskabssystemets bestemmelser er indskud til Landsbyggefonden indregnet med værdien nul og de langfristede tilgodehavender er nedskrevet med et forventet tab.

De nominelle værdier udgør:

	Mio. kr.
Tilgodehavender hos grundejere (nedskrevet med 0 kr.)	2,6
Udlån til beboerindskud (nedskrevet med 601 t.kr.)	24,7
Indskud i Landsbyggefonden (nulstillet)	258,6
Andre langfristede udlån og tilgodehavender (nedskrevet med 1.777 t. kr.)	107,8

De deponerede beløb i henhold til Lov om midlertidig binding af kommunernes overskudslikviditet, lån og lejemål m.v. udgør 61,1 mio. kr., hvilket primært vedrører lejemål til administrationen og garantier m.m.

Note 11 - Hensættelser

Feriepengeforpligtelser:

Feriepengeforpligtelsen blev første gang optaget i regnskabet for 2008. Saldoen reguleres for hhv. afholdt og optjent ferie i løbet af regnskabsåret, jævnfør nedenfor.

Herudover er der ultimo 2023 optaget langfristet gæld på 189,4 mio. kr. til Lønmodtagernes Feriemidler (indefrosne feriemidler) for ansatte medarbejdere, som er budgetlagt afviklet over en periode på 20 år.

Hensatte feriepengeforpligtelser:	(Hele 1.000)
Primo 2023:	-152.190
Regulering i forhold til afholdt og optjent ferie	3.240
Ultimo 2023:	-148.949

Åremålsansættelser:

Fratrædelsesbeløb i forbindelse med åremålsansættelser blev ligeledes for første gang optaget i regnskabet for 2009. Der er ingen åremålsansættelser i 2023.

Hensatte forpligtelser i f. m. åremålsansættelser:	(Hele 1.000)
Primo 2023:	0
Netto afgang	
Ultimo 2023:	0

Ikke forsikringsafdækkende tjenestemandspensioner:

Hensættelse til ikke forsikringsafdækkede tjenestemandspensioner udgør 1.148.709 t.kr. og er opgjort på baggrund af en aktuarmæssig beregning for regnskabsåret 2022.

Hensættelsen genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år og der sker ikke reguleringer i den mellemliggende periode.

Der vil således først ske regulering igen i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for regnskabsåret 2027.

Da forpligtelsen ikke er opgjort pr. 31. december 2023, kan forpligtelsen have ændret sig, hvilket således ikke er indregnet i balancen.

Hensatte tjenestemandspensioner:	(Hele 1.000)
Primo 2023: Ny aktuarmæssige beregning foretages igen for året 2027.	-1.148.709
Ultimo 2023:	-1.148.709

Arbejdsskadeforpligtelsen:

Arbejdsskadeforpligtelsen var optaget i regnskabet 2009 for første gang. For regnskabsåret 2019 blev der udarbejdet en ny aktuarmæssig beregning. Nedenstående forpligtelse er uændret, idet der først foretages en ny aktuarmæssig beregning for året 2024.

Hensættelse til arbejdsskadeforpligtelse udgør 236.401 t.kr. og er opgjort på baggrund af en aktuarmæssig beregning for regnskabsåret 2019.

Hensættelsen genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år og der sker ikke reguleringer i den mellemliggende periode.

Der vil således først ske regulering igen i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for regnskabsåret 2024.

Da forpligtelsen ikke er opgjort pr. 31. december 2023, kan forpligtelsen have ændret sig væsentligt, hvilket således ikke er indregnet i balancen.

Hensatte forpligtelser i f. m. arbejdsskader:	(Hele 1.000)
Primo 2023: Ny aktuarmæssige beregning foretages igen for året 2024.	-236.401
Ultimo 2023:	-236.401

Sønderborg Kommune har valgt at være selvforsikret vedrørende arbejdsskader. Præmien til arbejdsskader er fastlagt ud fra det afsatte budgetbeløb for 2023. Der har i 2017 og 2018 været markant flere afgørelser med erhvervsevnetabserstatninger samt løbende erstatninger end tidligere.

Nedenfor er der redegjort for forsikringsordningens over/underskud i forhold til "hvile i sig selv", det fastlagte budget og den opgjorte forpligtelse/udgift.

Arbejdsskade (hele 1.000)	Budget	Forbrug	Overskud (plus)/Underskud (minus)
Regnskabsåret 2012	4.699	3.563	1.136
Regnskabsåret 2013	5.700	5.000	700
Regnskabsåret 2014	3.700	3.654	46
Regnskabsåret 2015	5.000	6.791	-1.791

Regnskabsåret 2016	6.000	6.084	-84
Regnskabsåret 2017	6.800	12.798	-5.998
Regnskabsåret 2018	7.000	10.052	-3.052
Regnskabsåret 2019	11.140	8.480	2.660
Regnskabsåret 2020	9.069	10.034	-965
Regnskabsåret 2021	12.064	11.141	923
Regnskabsåret 2022	15.553	13.343	2.210
Regnskabsåret 2023	15.438	16.594	-1.156

Herudover er der endvidere hensat følgende:	(Hele 1.000)
Sikkerhedsstillelse Skodsbøl Deponi (celler)	-18.680

Note 12 Egenkapitalen

Udvikling i egenkapital:	(Hele 1.000)
Egenkapital primo:	-1.620.750
+/- udvikling i modposter til fysiske aktiver 9.91 - 9.93	124.157
+/- udvikling på balancen	-159.867
+/- primosaldokorrektion vedr. feriepengeforpligtelse, åremålsansættelse, forsyningsområdet m.m.	0
Egenkapital ultimo:	-1.656.460

Note 13 Kautions- og garantiforpligtelser

ALMINDELIGE KAUTIONS- OG GARANTIFORPLIGTIGELSER	(Hele 1.000)
A. Almindelige garantiforpligtelser	
1. Tørsbøl Vandværk og Dynt Vandværk	1.226
2. Idrætsformål, rideklub, keglecenter m.m.	12.513
3. Kommunegaranti til foreninger, selskaber og institutioner (Hørupfonden)	490
4. Broager Fjernvarmeselskab	45.254
5. Broager Vandværk	7.962
6. Rinkeæs Vandværk	6.076
7. Sønderborg Varme	420.970
8. Nordals Varme	165.600
9. Nordborg Varme Resort	94.249
10. Sønderborg Spildevandsforsyning	197.126
11. Sønderborg Forsyningservice A/S	20.736
12. Udbetaling Danmark	918.800
13. Sønderborg Affald A/S	24.069
14. Sønderborg Vandforsyning	23.382
15. Sydals Øst Vandforsyning	10.629
I alt	1.949.082

B. Kautionsforpligtigelser vedr. boligforanstaltninger	
1. Almene boligorganisationer:	1.107.032
- Danbo	232.223
- Nordborg Andelsboligforening	65.115
- B42	281.088
- Boligforeningen SØBO	181.696
- Sønderborg Andelsboligforening	296.236
- Gråsten Andelsboligforening	50.674
2. Andelsboliger	23.934
3. Kollegier/ungdomsboliger	124.247
4. Byfornyelser	7.444
I alt	1.262.658
C. Andre eventualforpligtigelser	0
A + B + C i alt, Samlet garanti	3.211.740

Note 14 Udførelse af opgaver for andre myndigheder 2023

Kommunen har ingen afsluttede opgaver udført for andre myndigheder

Note 15 Kommunal refusion, tilskud og medfinansiering for Sønderborg Kommune i regnskabsåret 2023

Noten angiver de refusionsindtægter, som kommunen har oppebåret, og kommunens udgifter til medfinansiering i regnskabsåret, fordelt på de finanslovskonti, hvor udgiften for de relevante ministerier optræder. Refusionsindtægt på hver enkelt finanslovskonto i noten er oppebåret i overensstemmelse med § 3 i bekendtgørelse om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder.

Noten er opdelt i 3 hovedområder

- Refusion efter regnskabsbekendtgørelsens § 9
- Refusion fra Ydelsesrefusion
- Medfinansiering via Ydelsesrefusion

Kommunal refusion, tilskud og medfinansiering for Sønderborg Kommune i regnskabsåret 2023

Refusion efter regnskabsbekendtgørelsens § 9

Hovedkonto på finansloven	Kr.
14.71.01 Kontanthjælp ifm. integrationsprogrammet og integrationsydelse	0
14.71.02. Aktive tilbud og danskuddannelse til udlændinge under introduktionsforløbe	765.317
14.71.03. Aktive tilbud og danskuddannelse til udlændinge under program	4.288.669
14.71.04. Resultattilskud	7.547.714
14.71.05. Grundtilskud	13.568.462
14.71.06. Hjælp i særlige tilfælde	132.887

14.71.08. Repatriering af udlændinge	906.659
14.71.13. Berigtigelser vedrørende refusion af kommunale udgifter	2.999.591
14.71.14. Resultattilskud i forbindelse med repatriering af udlændinge	0
14.71.15. Danskbonus i program	0
14.72.03 Refusion af kommunernes udgifter til uddannelsesgodtgørelse	-207
15.11.05 Housing first	56.819
15.11.10. Den centrale refusionsordning	68.508.292
15.11.43. Berigtigelser vedrørende det sociale refusionssystem	1.597.889
15.26.58. Hjælp til flygtninge mv. i enkelttilfælde	8.584.101
15.26.59. Udgifter til advokatbistand	567.301
15.41.16 Tab på garantier for flygtninges fraflytningsudgifter i alment byggeri	386.384
15.41.17.. Støtte til beboerindskud	0
15.42.07. Støtte til beboerindskud i friplejeboliger	0
15.64.59. Merudgifter til forsørgelse i hjemmet af børn med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	10.894.158
15.64.60. Merudgifter for personer med betydelig og varig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne	982.602
15.72.01. Generelle udgifter vedrørende forsorgshjem mv.	11.022.868
17.31.20. Obligatorisk pensionsordning for modtagere af ledighedsafhængige indkomstoverførsler	372.839
17.31.21. Obligatorisk pensionsordning for modtagere af øvrige indkomstoverførsler	7.220.114
17.31.28. ATP-bidrag for modtagere af kontanthjælp og uddannelseshjælp	621.779
17.31.29. ATP-bidrag for modtagere af sygedagpenge	2.329.910
17.31.34. ATP-bidrag for modtagere af ressourceforløbsydelse under ressourceforløb	358.409
17.31.35. ATP-bidrag for modtagere af ressourceforløbsydelse under jobafklaringsforløb	372.773
17.31.37. ATP-bidrag for modtagere af revaliderings- og ledighedsydelse	657.673
17.31.39. ATP-bidrag for personer i fleksjob	3.729.223
17.31.41. Berigtigelser vedrørende refusion af kommunale udgifter	0
17.35.02. Tilbagebetalinger	-20.283
17.38.11. Dagpenge ved sygdom	-383.950
17.46.03 Refusion af driftsudgifter ved aktivering af dagpenge-, kontanthjælps- og uddannelseshjælpsmodtagere	-24.681
17.46.04. Refusion af driftsudgifter og mentorudgifter ved ressourceforløb og jobafklaringsforløb	-5.351.905
17.46.07 Refusion af driftsudgifter ved aktivering af revalidender og modtagere af sygedagpenge og ledighedsydelse	0
17.46.08 Uddannelsesløft med ret til en erhvervsuddannelse	0
17.46.18. Refusion af hjælpemidler mv. til ledige og beskæftigede	959.638
17.46.21. Refusion af driftsudgifter ved aktivering af 15-17 årige	0
17.46.53. Løntilskud til arbejdsgivere ved uddannelsesaftaler for ledige og beskæftigede voksenlærlinge	7.437.945
17.46.74. Jobrotation	0
17.54.06. Skånejob	623.790
17.54.11. Personlig assistance til personer med handicap	3.486.687
17.54.21. Seniorjob for personer, som højst har 5 år til efterlønsalderen	1.234.028
17.54.22 Afløb på servicejob	0
17.54.31. Hjælp til personer uden ret til social pension mv.	462.285
17.56.01. Fleksjob med fast refusion	79.108.678
17.56.02. Ledighedsydelse	1.563.078

17.61.06. Forsørgelse efter lov om aktiv socialpolitik	0
17.62.03. Støtte til betaling af beboerindskud	2.987.769
17.62.04. Tab på garantier for flygtnings fraflytningsudgifter mv.	445.816
17.62.05. Afdrag, afskrivninger og genvundne afskrivninger for boligydelseslån, boligsikringslån og beboerindskudslån mv	-2.428.769
17.62.06. Renteindtægter af boligydelseslån, boligsikringslån og beboerindskudslån	-89.845
17.63.01. Sygebehandling, medicin mv.	1.013.199
17.63.02. Flytning og hjælp i enkelttilfælde	520.537
17.64.02. Personlige tillæg til pensionister	7.402.800
Refusion i alt	247.419.043

Refusion fra Ydelsesrefusion

Hovedkonto på finansloven	Kr.
14.71.11 Forsørgelsesydelse ifm. Program *	3.632.124
14.71.12 Forsørgelsesydelse for øvrige	3.138.278
17.35.11 Kontant- og uddannelseshjælp	25.124.230
17.35.22 Ressourceforløbsydelse	12.213.791
17.35.23 Revalideringsydelse mv.	2.892.237
17.35.24 Forrevalidering på kontant- og uddannelseshjælp	0
17.35.25 Ledighedsydelse	7.692.280
17.38.11. Dagpenge ved sygdom	73.230.930
17.47.01 Løntilskud ved ansættelse af forsikrede ledige *	1.310.337
17.47.02 Løntilskud ved ansættelse af kontant- og uddannelseshjælpsmodtagere m.fl. *	3.862.862
17.47.11 Løntilskud ved ansættelse af revalidender m.fl. *	928.886
17.54.30 Hjælp til personer uden ret til fuld førtidspension	1.659.961
17.56.04 Fleksjob med variabel refusion	44.383.127
17.56.05 Fleksbidrag til kommunen	44.699.623
Refusion i alt	224.768.665

Refusion og tilskud i alt	Kr.
Refusion og tilskud i alt	472.187.708

Medfinansiering via Ydelsesrefusion

Hovedkonto på finansloven	Kr.
17.32.01. Dagpenge ved arbejdsløshed	-100.232.774
17.35.20. Særlig støtte til modtagere af kontanthjælp m.fl.	-666.091
17.46.32. Befordringsgodtgørelse	-219.670
17.64.10. Førtidspension med variabel medfinansiering	-264.676.747
17.64.13. Seniorpension	-62.835.051
Medfinansiering i alt	-428.630.332

* Finanslovskonti markeret med stjerne, er der medtaget refusion i forbindelse med datagenopretning af Løntilskudsdata i YR for perioden 2020-2022. Indtægterne tilgår kommunen i løbet af 2024.

Bilag

Bilag 1 - Regnskabsrapport, hovedoversigt

	Vedtagne budget 2023		Tillægsbevil- linger/ompl.		Korrigeret budget 2023			Akkumuleret regnskab 2023				Difference
	I alt udgift	I alt indtægt	I alt Udgift	I alt indtægt	I alt udgift	I alt indtægt	I alt Netto	I alt udgift	I alt indtægt	I alt Netto	Forbrug i pct.	Korr. Budget - Regnskab
(Alle beløb i hele 1.000 kr.)												
A. Driftsvirksomhed												
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanst.	140.169	-79.831	-12.545	5.170	127.624	-74.661	52.963	146.574	-101.405	45.169	85,28	7.794
01 Forsyningsvirksomheder	730	-730	-3.345	0	-2.615	-730	-3.345	138.989	-143.831	-4.842	144,75	1.497
02 Trafik og infrastruktur	221.465	-51.192	-10.053	-184	211.412	-51.376	160.036	171.727	-18.395	153.332	95,81	6.704
03 Undervisning og kultur	937.748	-50.837	37.726	-8.884	975.474	-59.721	915.753	970.100	-72.194	897.906	98,05	17.847
04 Sundhedsområdet	496.351	-2.058	-1.185	293	495.166	-1.765	493.401	488.143	-3.708	484.435	98,18	8.966
05 Social- og sundhedsvæsen	3.652.372	-492.461	108.541	-51.290	3.760.913	-543.751	3.217.162	3.884.079	-702.178	3.181.901	98,90	35.261
06 Administration m.v.	670.031	-13.442	-26.811	-119	643.220	-13.561	629.659	620.374	-14.313	606.061	96,25	23.598
A. Driftsvirksomhed i alt	6.118.866	-690.551	92.328	-55.014	6.211.194	-745.565	5.465.629	6.419.986	-1.056.024	5.363.962	98,14	101.667
<i>Heraf serviceudgifter</i>	4.051.285	-305.088	54.326	-12.020	4.105.611	-317.108	3.788.503	4.113.989	-385.005	3.728.984	98,43	59.519
<i>Heraf overførselsudgifter m.m.</i>	2.067.580	-385.463	38.000	-42.994	2.105.580	-428.457	1.677.123	2.305.996	-671.020	1.634.976	97,49	42.147
B. Anlægsvirksomhed												
00 Byudvikling, bolig- og miljøforanst.	61.415	-31.658	81.735	-71.822	143.150	-103.480	39.670	66.619	-91.935	-25.316	-63,82	64.986
01 Forsyningsvirksomheder	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,00	0
02 Trafik og infrastruktur	47.011	0	-8.891	-3.000	38.120	-3.000	35.120	5.043	-34	5.009	14,26	30.111
03 Undervisning og kultur	47.065	0	-8.728	-44	38.337	-44	38.293	41.506	-550	40.956	106,95	-2.663
04 Sundhedsområdet	0	0	61	0	61	0	61	88	0	88	144,26	-27
05 Social- og sundhedsvæsen	0	0	14.450	0	14.450	0	14.450	10.347	-930	9.417	65,17	5.033
06 Administration m.v.	64.554	0	-51.012	0	13.542	0	13.542	7.586	-895	6.691	49,41	6.851
B. Anlægsvirksomhed i alt	220.045	-31.658	27.615	-74.866	247.660	-106.524	141.136	131.189	-94.344	36.845	26,11	104.291
C. Renter, tilskud, udligning, skatter m.v.												
Renter	20.457	-16.411	0	0	20.457	-16.411	4.046	15.441	-27.837	-12.396	-306,38	16.442
Tilskud/udligning/moms	9.109	-1.762.248	3.500	-94.344	12.609	-1.856.592	-1.843.983	15.797	-1.863.025	-1.847.228	100,18	3.245
Skatter	8.520	-3.779.345	984	-3.500	9.504	-3.782.845	-3.773.341	9.504	-3.792.646	-3.783.142	100,26	9.801
C. Renter, tilskud, udligning, skatter i alt	38.086	-5.558.004	4.484	-97.844	42.570	-5.655.848	-5.613.278	40.742	-5.683.508	-5.642.766	100,53	29.488

D. Balanceforskydninger													
Afdrag på gæld	111.390	0	90	0	111.480	0	111.480	112.288	0	112.288	100,72	-808	
Optagne lån	0	-32.150	0	-39.629	0	-71.779	-71.779	0	-16.748	-16.748	23,33	-55.031	
Kassebeholdningen	0	-52.050	0	-11.268	0	-63.318	-63.318	171.035	0	171.035	-270,12	-234.353	
Balanceforskydninger i øvrigt	3.348	-127.322	7.110	146.996	10.458	19.674	30.132	-131.833	107.217	-24.616	-81,69	54.748	
D. Balanceforskydninger i alt	114.738	-211.522	7.200	96.099	121.938	-115.423	6.515	151.490	90.469	241.959	3.713,88	-235.444	
Balance	6.491.735	-6.491.735	131.627	-131.625	6.623.362	-6.623.360	0	6.743.407	-6.743.407	0		0	

Bilag 2 - Bevillingsoversigten

	2023	2023	2023	2023	2023	2023
SAMMENDRAG	Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.
	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
DRIFTSVIRKSOMHEDEN	5.363.961	5.465.625	5.428.314	0	37.311	101.665
ANLÆGSVIRKSOMHEDEN	36.846	141.137	188.388	0	-47.251	104.292
RENTER, FINANSFORSKYDNING OG SKATTER M.M.	-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956
I ALT	0	0	0	0	0	0

Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
DRIFTSVIRKSOMHEDEN	Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune	5.363.961	5.465.625	5.428.314	0	37.311	101.665	98,14
Økonomiudvalget	620.229	646.281	680.788	0	-34.507	26.052	95,97
02 Politisk og adm. Organisation	354.884	377.862	425.450	-2.724	-44.864	22.978	93,92
03 Kommunale ejendomme	-31.563	-31.515	-31.515	0	0	48	100,15
04 Turisme og Landdistrikter	1.723	2.315	1.795	0	520	593	74,40
05 Bosætning og byggeri	28.106	30.462	27.425	-300	3.336	2.356	92,27
06 Erhverv	12.904	12.905	12.576		329	0	100,00
07 Natur, Klima og Forsyning	34.872	35.259	36.250	300	-1.291	387	98,90
08 Veje og trafik	23.983	22.389	19.501	818	2.070	-1.594	107,12
09 Senior	35.741	35.198	32.718	1.906	574	-544	101,54
10 Kultur, Idræt og Fritid	7.593	7.860	7.639		221	267	96,61
11 Integration	18	76	76			57	24,21
12 Borgerservice	17.094	18.061	19.009	0	-948	968	94,64
13 Sundhed og forebyggelse	1.465	1.466	1.466			1	99,91
14 Dagtilbud til børn	2.267	2.461	2.470		-8	195	92,10
15 Undervisning	1.188	1.246	1.246			58	95,35
16 Børn med særlige behov	30.969	27.999	26.562	0	1.437	-2.970	110,61
18 Forsørgelse og beskæftigelse	98.985	102.237	98.121	0	4.117	3.252	96,82
Arbejdsmarkedsudvalget	1.365.150	1.397.826	1.362.436	0	35.390	32.676	97,66
11 Integration	14.766	26.602	46.995	0	-20.392	11.836	55,51
12 Borgerservice	77.526	81.821	81.821	0		4.295	94,75
18 Forsørgelse og beskæftigelse	1.272.858	1.289.402	1.233.620	0	55.783	16.545	98,72

Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
DRIFTSVIRKSOMHEDEN	Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Børn og uddannelsesudvalget	1.246.290	1.253.428	1.221.425	0	32.003	7.138	99,43
14 Dagtilbud til børn	303.648	303.885	307.274	250	-3.638	237	99,92
15 Undervisning	724.208	732.668	721.811	-250	11.106	8.460	98,85
16 Børn med særlige behov	218.434	216.875	192.341	0	24.534	-1.559	100,72
Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab	93.277	99.226	95.601	0	3.625	5.948	94,01
02 Politisk og adm. Organisation	137	205	205			67	67,07
10 Kultur, Idræt og Fritid	93.140	99.021	95.396	0	3.625	5.881	94,06
Sundhedsudvalget	487.241	495.272	498.014	0	-2.741	8.031	98,38
13 Sundhed og forebyggelse	96.593	100.350	103.092	0	-2.741	3.758	96,26
19 Medfinansiering af sundhedsvæsenet	390.648	394.922	394.922	0		4.274	98,92
Social-, Senior- og Handicapudvalget	1.258.360	1.269.566	1.261.360	0	8.206	11.206	99,12
02 Politisk og adm. Organisation	205	461	461			256	44,49
09 Senior	832.301	835.189	832.180	0	3.009	2.888	99,65
17 Social – Voksne	425.853	433.916	428.719	0	5.197	8.062	98,14
Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst	24.981	28.706	26.231	0	2.475	3.725	87,02
04 Turisme og Landdistrikter	5.517	5.495	5.395	0	100	-22	100,39
05 Bosætning og byggeri	1.217	1.257	1.042		215	40	96,82
06 Erhverv	18.247	21.953	19.793		2.160	3.707	83,12
Teknik-, By- og Boligudvalget	243.278	251.496	255.618	0	-4.122	8.218	96,73
03 Kommunale ejendomme	92.141	93.713	97.959	0	-4.246	1.572	98,32
05 Bosætning og byggeri	-1.973	-2.006	-2.006	0		-33	98,34
08 Veje og Trafik	153.109	159.789	159.665	0	124	6.679	95,82

Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
DRIFTSVIRKSOMHEDEN	Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Natur-, Klima- og Miljøudvalget	25.154	23.825	26.842	0	-3.018	-1.330	105,58
03 Kommunale ejendomme	6.833	4.666	5.200		-534	-2.167	146,45
07 Natur, Klima og Forsyning	910	1.951	4.852	0	-2.901	1.041	46,66
08 Veje og Trafik	17.411	17.208	16.790	0	417	-203	101,18

		Regnskabsår		2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %	
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	
Sønderborg Kommune		36.846	141.137	188.388		-47.251	104.292	26,11	
Økonomiudvalget		-57.271	-37.442	114.951		-152.393	19.829	152,96	
02 Politisk og adm. Organisation		543	589	68.782		-68.193	46	92,25	
XA	Rådighedsbeløb		0	62.332		-62.332	0	0,00	
XA-0000000291	Kombit – monopoludbud	7	39	4.400		-4.361	32	17,69	
XA-0000000524	Automatisering	290	300	2.050		-1.750	10	96,67	
XA-0000000818	Reimers-skolen, etablering	246	250			250	4	98,59	
03 Kommunale ejendomme		-63.412	-71.834	-10.000		-61.834	-8.422	88,28	
XA	Rådighedsbeløb		0	-10.000		10.000	0	0,00	
XA-0000000456	Salg/køb af diverse ejendomme	46	47			47	1	98,89	
XA-0000000458	Salg af Avnbølvej 12, Ullerup gl. Rådhus	1	1			1	1	50,00	
XA-0000000466	Belysning og forskønnelse Augustiana		80			80	80	0,00	
XA-0000000469	Salg af Mariegade 6		-12			-12	-12	0,00	
XA-0000000472	Salg af Kongevej 81	19					-19	0,00	
XA-0000000474	Salg af Asylvej 1	-2.781	-91			-91	2.690	3.056,06	
XA-0000000539	Køb af Sundgade 11		110			110	110	0,00	
XA-0000000597	Udv. renovering af tidli. Kaserne	93	93			93	-0	100,23	
XA-0000000634	Voldgade 3-5	307	652			652	345	47,09	
XA-0000000701	Køb af Søndergade 4 Guderup	152	218			218	66	69,74	
XA-0000000768	Salg af Borggårdsvænget 8	-606	-606			-606	0	100,07	
XA-0000000769	Køb/salg af Smedegade 16a	575	-687			-687	-1.262	-83,70	
XA-0000000773	Salg af Primulavej 2 Augustenborg	7	-17			-17	-24	-43,12	
XA-0000000774	DSB-grunden, Herman Bangs Vej 3	319	-69			-69	-388	-461,94	
XA-0000000777	Salg af Alsion	-62.553	-62.908			-62.908	-355	99,43	

		Regnskabsår		2023	2023	2023	2023	2023	2023	
				Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
				Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			36.846	141.137	188.388			-47.251	104.292	26,11
Økonomiudvalget			-57.271	-37.442	114.951			-152.393	19.829	152,96
03 Kommunale ejendomme			-63.412	-71.834	-10.000			-61.834	-8.422	88,28
XA-0000000794	Salg af Sønderborg Camping			-5.900				-5.900	-5.900	0,00
XA-0000000802	Salg af Skolevej 12 Vester Sottrup			-100				-100	-100	0,00
XA-0000000803	Salg af Skolevej 53 Havnbjerg			-250				-250	-250	0,00
XA-0000000804	Salg af Nørrebro 1			-2.900				-2.900	-2.900	0,00
XA-0000000805	Tilbagekøb af Ulkebøldam 9	1.008		1.055				1.055	47	95,56
XA-0000000806	Salg af Ulkebøldam 9			-150				-150	-150	0,00
XA-0000000816	Salg af Søndergade 4			-400				-400	-400	0,00
04 Turisme og Landdistrikter			3.648	9.096	1.000			8.096	5.448	40,11
XA	Rådighedsbeløb			0	1.000			-1.000	0	0,00
XA-0000000544	Udviklingsforum Nordals	1.862		6.524				6.524	4.662	28,53
XA-0000000619	Implementering af fødevarerstrategi	823		922				922	99	89,27
XA-0000000726	Puljen til borgerinitiativer og pyl 2022	498		498				498	-0	100,00
XA-0000000778	Puljen til borgerinitiativer og pyl 2023	465		1.002				1.002	536	46,47
XA-0000000822	Grundlovsegen			150				150	150	0,00
05 Bosætning og Byggeri			2.748	13.022	2.000			11.022	10.274	21,10
XA	Rådighedsbeløb			10.160	2.000			8.160	10.160	0,00
XA-0000000727	Udviklingsplan for Augustenborg havn	87		162				162	75	53,53
XA-0000000817	Studieboliger	2.661		2.700				2.700	39	98,57
06 Erhverv			65	64	47.000			-46.936	-1	101,35
XA	Rådighedsbeløb			0	47.000			-47.000	0	0,00
XA-0000000306	Als-Fyn broforbindelsen	65		64				64	-1	101,35

		Regnskabsår		2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %	
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	
Sønderborg Kommune		36.846	141.137	188.388		-47.251	104.292	26,11	
Økonomiudvalget		-57.271	-37.442	114.951		-152.393	19.829	152,96	
07 Natur, Klima og Forsyning		-2.795	9.361	4.300		5.061	12.156	-29,86	
XA-0000000045	Kær Vestermark, diverse projekter	23	705			705	682	3,20	
XA-0000000078	Skov- og Naturprojekt Nordals	-6	-7			-7	-1	92,57	
XA-0000000450	Center for Verdens mål	-2.914	8.563	4.300		4.263	11.477	-34,03	
XA-0000000530	Køb af Nordals Naturskole	103	100			100	-3	102,72	
08 Veje og Trafik		2.277	2.422	1.869		553	145	94,00	
XA	Rådighedsbeløb		0	1.869		-1.869	0	0,00	
XA-0000000779	Udskiftning af køretøjer 2023	2.277	2.422			2.422	145	94,00	
10 Kultur, Idræt og Fritid		-345	-162			-162	183	212,98	
XA-0000000489	TdF – Budget	-382	-365			-365	17	104,73	
XA-0000000490	TdF - Øvrig drift	0					-0	0,00	
XA-0000000500	TdF – Rute	17					-17	0,00	
XA-0000000771	Etablering af Reimerskolen og Kasernen	20	203			203	183	9,82	

	Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune		36.846	141.137	188.388		-47.251	104.292	26,11
Børne- og Uddannelsesudvalget		5.561	12.450	3.250		9.200	6.889	44,66
14 Dagtilbud til børn		4.454	5.083			5.083	629	87,62
XA-0000000589	Hørup dagins. Bygadens børnegård	4.267	4.896			4.896	629	87,15
XA-0000000590	Augustenborg dagins. Et. 1+2, Indretning	187	187			187	0	100,00
15 Undervisning		1.066	1.680	3.250		-1.570	614	63,47
XA	Rådighedsbeløb		0	3.000		-3.000	0	0,00
XA-0000000330	Augustenborg Skole	63	676			676	614	9,26
XA-0000000632	Hørup Centralskole, Naturfagslokaler	59	59			59	-0	100,00
XA-0000000712	Gråsten skole, analyse og ideoplæg		0	250		-250	0	0,00
XA-0000000714	Lysabild Børneunivers (indretning til vu	229	229			229	-0	100,00
XA-0000000766	Nydamskolen, Faglokaler	715	715			715	-0	100,00
16 Børn med særlige behov		41	5.687	0		5.687	5.646	0,71
XA-0000000748	Etabl. af inst. for børn og unge i Guder	41	2.587	0		2.587	2.546	1,57
XA-0000000820	Flytning af Børneindsatser fra Kærvej		3.100			3.100	3.100	0,00

		Regnskabsår						
		2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune		36.846	141.137	188.388		-47.251	104.292	26,11
Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgers		10.899	12.462	5.435		7.027	1.563	87,46
10 Kultur, Idræt og Fritid		10.899	12.462	5.435		7.027	1.563	87,46
XA	Rådighedsbeløb		0	2.510		-2.510	0	0,00
XA-0000000592	Sang- og dansecenter, Bygningsmæssige fa	1.994	2.009			2.009	15	99,25
XA-0000000610	Flytn. af Aftensskolernes hus til kasern		1			1	1	0,00
XA-0000000706	Udvidelse af Dybbøllhallen	6.640	6.640	2.000		4.640	0	100,00
XA-0000000710	Skaterhal tilskud til renovering	178	212			212	34	83,85
XA-0000000713	Ahlmannspark hal 2, behovsanalyse og ide		0	200		-200	0	0,00
XA-0000000716	Skaterrampe Ullerup		0	125		-125	0	0,00
XA-0000000717	Ungemiljø i Gråsten		0	250		-250	0	0,00
XA-0000000765	Lys på slottet		0	350		-350	0	0,00
XA-0000000781	Museum Sønderjylland 2023	1.360	1.360			1.360	0	100,00
XA-0000000782	Pulje til idrætsanlæg 2023	631	1.984			1.984	1.353	31,79
XA-0000000783	Pulje til kulturelle anlæg 2023	97	256			256	159	37,83
Sundhedsudvalget		61	61	0		61	0	99,98
13 Sundhed og forebyggelse		61	61	0		61	0	99,98
XA	Rådighedsbeløb		0	0		-0	0	0,00
XA-0000000598	Handicapvenlige badebro	45	45			45	-0	100,89
XA-0000000681	Sundhedsfremmende anlæg 2021	16	16			16	0	97,41

		Regnskabsår		2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %		
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret		
Sønderborg Kommune		36.846	141.137	188.388		-47.251	104.292	26,11		
Social, Senior og Handicapudvalget		4.077	9.303	4.000		5.303	5.226	43,83		
09 Senior		-858	-932			-932	-74	92,05		
XA-0000000232	Ombygning Gråsten Plejecenter	-765	-765			-765	0	100,03		
XA-0000000233	Ombygning Mølleparken Plejecenter	-178	-180			-180	-2	98,93		
XA-0000000615	Indmøde faciliteter plejesektoren	6	5			5	-1	118,33		
XA-0000000616	Omklædningsfaciliteter Hørup	8	8			8	-0	103,06		
XA-0000000819	Forundersøgelser Omsorg og Udvikling	71					-71	0,00		
17 Social – Voksne		4.935	10.235	4.000		6.235	5.300	48,22		
XA	Rådighedsbeløb		0	4.000		-4.000	0	0,00		
XA-0000000526	Møllestedgård	957	957			957	-0	100,05		
XA-0000000618	Forundersøgelser	-51	-51			-51	-0	99,82		
XA-0000000690	Orangeri Bosager	2.096	2.432			2.432	336	86,19		
XA-0000000793	BS Ingemannsvej -nybygning 2023	1.646	6.597			6.597	4.951	24,95		
XA-0000000808	Skærmet afdeling Hertughaven	287	300			300	13	95,59		
Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst		2.015	3.141	400		2.741	1.126	64,14		
04 Turisme og Landdistrikter		2.013	3.139	400		2.739	1.126	64,12		
XA	Rådighedsbeløb		0	400		-400	0	0,00		
XA-0000000244	Samarbejdet mellem turisme-, handels og	614	1.688	0		1.688	1.074	36,40		
XA-0000000429	Reali. af elemente fra Hvidbogen Nordals	157	210			210	53	74,64		
XA-0000000445	Reali. af elementer under Gråsten Forum	200	200			200	0	100,00		
XA-0000000525	Blomster bygger broer	-459	-459			-459	-0	99,90		
XA-0000000775	GOTO Sønderborg	1.500	1.500			1.500	0	100,00		
06 Erhverv		2	2	0		2	0	99,76		
XA-0000000762	Velkomstpakke butikker/virksomheder	2	2			2	0	99,76		

		Regnskabsår		2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
				Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
				Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			36.846	141.137	188.388			-47.251	104.292	26,11
Teknik-, By- og Boligudvalget			69.071	137.318	55.936			81.382	68.247	50,30
03 Kommunale ejendomme			46.766	59.080	-6.181			65.261	12.313	79,16
XA	Rådighedsbeløb			0	8.819			-8.819	0	0,00
XA-0000000518	Renovering af Reimerskolen		6.595	6.457				6.457	-138	102,13
XA-0000000553	Toiletbyg. mm Lystbådehavnen		47	46				46	-1	101,16
XA-0000000604	Etablere et logistikcenter		33.573	38.398	-15.000			53.398	4.825	87,43
XA-0000000606	Kloakseparering i kommunale bygninger		-661	-660				-660	1	100,16
XA-0000000607	Tilslutning til fjernvarme, Nordborg		245	675				675	430	36,26
XA-0000000650	Bygningsrenovering 2021		268	707				707	439	37,85
XA-0000000731	Bygningsrenovering 2022		-22	-280				-280	-258	7,78
XA-0000000732	Energimærkning kommunale bygn. etape 1		513	1.943				1.943	1.430	26,42
XA-0000000776	Opgradering og energioptimering CTS-anlæ		3.074	5.107				5.107	2.033	60,19
XA-0000000784	Bygningsrenovering 2023		2.589	5.868				5.868	3.278	44,13
XA-0000000800	Bygningsrenovering 2023 Ekstra pulje		546	819				819	273	66,64

		Regnskabsår		2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %		
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret		
Sønderborg Kommune		36.846	141.137	188.388		-47.251	104.292	26,11		
Teknik-, By- og Boligudvalget		69.071	137.318	55.936		81.382	68.247	50,30		
05 Bosætning og Byggeri		-16.431	1.285	-1.658		2.943	17.716	-1.278,67		
XA	Rådighedsbeløb		0	4.000		-4.000	0	0,00		
XA-0000000113	Byggemodning af boligområde i V. Sottrup	-431	-685	-2.000		1.315	-254	62,86		
XA-0000000119	Erhvervsområde Ragebøl	6	4.449			4.449	4.443	0,13		
XA-0000000120	Erhvervsområde Sønderborg Nord	-3.107	1.385			1.385	4.492	-224,31		
XA-0000000130	Bygningsforbedringsudvalget	126	1.652			1.652	1.526	7,61		
XA-0000000185	Grunde Tingholm, Jeppesdam, Kildebæk	-55	-210			-210	-155	26,07		
XA-0000000321	Byggemodning i Nybøl - Påkjær Vænge	58	58			58	-0	100,53		
XA-0000000368	Støtte Bystrategier '18 Aug.b. + Broager	328	328			328	-0	100,12		
XA-0000000386	Køb af jord - Ragebøl Erhvervspark	114	114			114	-0	100,29		
XA-0000000390	Færdiggørelse Gammeldam, Nordborg		34			34	34	0,00		
XA-0000000413	Borgmester Andersens Vej	-2.961	-2.737			-2.737	224	108,17		
XA-0000000473	Svinget + Ærøvej i Fynshav	5	-9			-9	-14	-59,89		
XA-0000000485	Salg af jord til Sdbg. Motor Club		-660			-660	-660	0,00		
XA-0000000533	Byggemodning og salg, Borggården Nybøl	-1.901	0	-2.000		2.000	1.901	0,00		
XA-0000000535	Salg af Dybbøl Bygade 81B		-444			-444	-444	0,00		
XA-0000000536	Salg af Stærevænget 6, Broager		-325			-325	-325	0,00		
XA-0000000537	Salg af Orkangervej 9, Gråsten		-208			-208	-208	0,00		
XA-0000000543	Byggemodning på Ribesvej og Stationsvej	-744	-286			-286	458	260,01		

	Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune		36.846	141.137	188.388		-47.251	104.292	26,11
Teknik-, By- og Boligudvalget		69.071	137.318	55.936		81.382	68.247	50,30
05 Bosætning og Byggeri		-16.431	1.285	-1.658		2.943	17.716	-1.278,67
XA-0000000547	Følgeudgifter ifm. udstykninger/salg	12	12			12	-0	102,01
XA-0000000554	Masterplan, Fremti. genskabelse Hertugby	535	4.303			4.303	3.768	12,43
XA-0000000555	Støtte bystrategier '20 Gråsten/Hørup		1.000	500		500	1.000	0,00
XA-0000000637	Johanne Hansens Vej, byggemodn 2. etape	-4.019	3.438	-1.694		5.132	7.457	-116,89
XA-0000000686	Ny udstykning på Lykkegård	34	100	-964		1.064	66	34,14
XA-0000000697	Salg af areal, Ringridervej 32	-75	-74			-74	1	101,35
XA-0000000700	Salg af areal, Mommark Marina	-19	-19			-19	0	100,58
XA-0000000702	Salg af areal, Østerlund Friskole		-173			-173	-173	0,00
XA-0000000719	Diverser byggemodninger - bolig 22-25	-384	-276			-276	108	139,30
XA-0000000720	Diverser byggemodninger - erhverv 22-25	-29	-19			-19	10	152,00
XA-0000000721	Diverser byggemodninger - ubestemt 22-25	52	2.597			2.597	2.545	2,02
XA-0000000722	Salg af areal ved Jeppesdam		-450			-450	-450	0,00
XA-0000000723	Boligområde Hundsbjerg	37	-416			-416	-453	-8,78
XA-0000000733	Byfornyelse og nedrivningspulje	770	1.732			1.732	962	44,44
XA-0000000736	Støtte bystrategier '22 V-Sott + Guderup		500	500		0	500	0,00
XA-0000000763	Salg af del af matr. nr. 589 Havnbjerg	-3.100	-2.850			-2.850	250	108,77
XA-0000000764	Delvis salg af matr. nr. 317 Vollerup		-1.325			-1.325	-1.325	0,00
XA-0000000772	Byggemodning erhvervsarealer Ragebøl	-114	0			0	114	0,00
XA-0000000792	Salg af kommunalt areal, Bækgade 10		-108			-108	-108	0,00
XA-0000000795	Salg af Under Broen 1 og 3	-2.691	-4.900			-4.900	-2.209	54,92

		Regnskabsår		2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
				Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
				Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			36.846	141.137	188.388			-47.251	104.292	26,11
Teknik-, By- og Boligudvalget			69.071	137.318	55.936			81.382	68.247	50,30
05 Bosætning og Byggeri			-16.431	1.285	-1.658			2.943	17.716	-1.278,67
XA-0000000796	Byggemodning Blans Ullerup		268	183				183	-85	146,27
XA-0000000797	Mageskifte i Guderup		30	30				30	0	99,97
XA-0000000799	Omsannelse af Sundgade		211	900				900	689	23,48
XA-0000000801	Følgeudgifter ifm. udstykninger 2023		507	777				777	270	65,28
XA-0000000807	Salg af B. S. Ingemanns Vej 1		81	-5.200				-5.200	-5.281	-1,57
XA-0000000810	Salg af del af matrikel nr. 975a Guderup			-1.400				-1.400	-1.400	0,00
XA-0000000814	Salg af den tidligere politigrund Gråste		10	-4.600				-4.600	-4.610	-0,22
XA-0000000815	Byggemodning Egernvej		13	2.400				2.400	2.387	0,53
XA-0000000821	Bærende indsats i Hertugernes Augustenbo			2.667				2.667	2.667	0,00
08 Veje og Trafik			11.997	52.557	35.596			16.961	40.560	22,83
XA	Rådighedsbeløb			0	26.245			-26.245	0	0,00
XA-0000000018	Supercykelstien			-143				-143	-143	0,00
XA-0000000170	Renovering af havnekontor		300	238				238	-62	126,24
XA-0000000171	Ny perron Sønderborg Station			536				536	536	0,00
XA-0000000280	Cykelsti Dynt-Skelde			0	2.864			-2.864	0	0,00
XA-0000000285	Trafikoptimering omkring Guderup		209	209				209	-0	100,01
XA-0000000317	Etablering af cykelsti Fynshav-Elstrup		251	202				202	-49	124,31
XA-0000000371	Cykelstier: Broager-Nybøl, Buskmoseve mv		1.067	1.813				1.813	746	58,83
XA-0000000376	Munkemøllebroen		548	1.620				1.620	1.072	33,80
XA-0000000576	Infrastruktur, Nordals Ferieresort		-358	-358				-358	0	100,07

	Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune		36.846	141.137	188.388		-47.251	104.292	26,11
Teknik-, By- og Boligudvalget		69.071	137.318	55.936		81.382	68.247	50,30
08 Veje og Trafik		11.997	52.557	35.596		16.961	40.560	22,83
XA-0000000584	P-pladser Gerlachsgade/Kasernen		1.391			1.391	1.391	0,00
XA-0000000656	Belysning i tunneller	38	38			38	-0	100,02
XA-0000000668	Strategisk energipl. grøn transport 2021	3	4			4	1	75,00
XA-0000000669	Støjreducerende tiltag		510	510		0	510	0,00
XA-0000000670	Trafiksikkerhedsplan 2021	54	54			54	0	99,33
XA-0000000671	Trafikudviklingsplan Sønderborg By		336			336	336	0,00
XA-0000000683	To signalanlæg på Augustenborg Landevej	46	46			46	-0	100,83
XA-0000000739	Analyse af trafiksikkerhed på Chr. X bro		0	250		-250	0	0,00
XA-0000000740	Belysning stier, Mølleparken Kongevejspa	376	376	360		16	0	99,96
XA-0000000744	Projektering og prisberegning af to cyke		304			304	304	0,00
XA-0000000746	Sejlerforum og beløb til indsejlinger		300	300		0	300	0,00
XA-0000000747	Signalanlæg udskiftninger 2022	277	500	500		0	223	55,47
XA-0000000750	Strategisk energipl. grøn transport 2022		0	500		-500	0	0,00
XA-0000000752	Svingbane ved Porten til Sønderborg	114	196	300		-104	82	58,25
XA-0000000756	Trafiksikring - skoler og daginstitution	83	2.794			2.794	2.711	2,98
XA-0000000757	Veje belægninger 2022		-0	3.767		-3.767	-0	0,00
XA-0000000770	Etablering af vej, Kværs Biogasanlæg	-1.231	-1.231			-1.231	0	100,01
XA-0000000785	Fortove renoveres 2023	973	2.237			2.237	1.265	43,47
XA-0000000786	Strategisk energipl. grøn transport 2023	351	1.000			1.000	649	35,08
XA-0000000787	Trafiksikkerhedsplan 2023	212	1.304			1.304	1.092	16,29

		Regnskabsår		2023	2023	2023	2023	2023	2023	
				Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
				Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			36.846	141.137	188.388			-47.251	104.292	26,11
Teknik-, By- og Boligudvalget			69.071	137.318	55.936			81.382	68.247	50,30
08 Veje og Trafik			11.997	52.557	35.596			16.961	40.560	22,83
XA-0000000788	Veje belægninger 2023		818	21.695				21.695	20.877	3,77
XA-0000000798	Etablering af ladestruktur Drift og Bere		0	1.500				1.500	1.500	0,00
XA-0000000811	Inventar Drift og Beredskab Sønderborg		5.936	9.652				9.652	3.716	61,50
XA-0000000812	Lifte Drift og Beredskab		65	1.600				1.600	1.535	4,06
XA-0000000813	Processug Drift og Beredskab		1.568	2.281				2.281	713	68,75
XA-0000000855	Cykelstien Broager - Nybøl		2						-2	0,00
XA-0000000864	Skader ifm. stormflod 2023		295	1.553				1.553	1.258	19,02
09 Senior			57	57				57	-0	100,22
XA-0000000673	Renovering af Palmosehuset		57	57				57	-0	100,22
10 Kultur, Idræt og Fritid			1.362	1.965	816			1.149	603	69,31
XA	Rådighedsbeløb			0	566			-566	0	0,00
XA-0000000567	Kunststofgræsbane		506	545				545	39	92,86
XA-0000000676	Omklædningsfaciliteter Alnor Strandpark			400				400	400	0,00
XA-0000000759	Renovering af Sundevedhallen		385	454	250			204	69	84,88
XA-0000000789	Midler renov/forbedring idrætsanlæg 2023		470	566				566	96	83,12
15 Undervisning			25.320	22.375	27.364			-4.989	-2.945	113,16
XA	Rådighedsbeløb			0	2.439			-2.439	0	0,00
XA-0000000682	Renovering af Dybbølskolen		25.320	22.375	24.925			-2.550	-2.945	113,16

		Regnskabsår						
		2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Omlægninger 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune		36.846	141.137	188.388		-47.251	104.292	26,11
Natur-, Klima- og Miljøudvalget		2.432	3.844	4.416		-572	1.412	63,27
07 Natur, Klima og Forsyning		1.952	2.496	2.500		-4	544	78,22
XA	Rådighedsbeløb		0	500		-500	0	0,00
XA-0000000556	Klimahandleplan 2020	245	245			245	-0	100,07
XA-0000000621	Færdiggørelse af stisystem - Kær halvø	15	203			203	188	7,50
XA-0000000654	Renovering/udbedring af natur/vandressti		-1			-1	-1	0,00
XA-0000000703	Danmarks Vildeste Kommune	464	504			504	40	91,97
XA-0000000728	Fremme af vild natur	208	208			208	0	99,82
XA-0000000729	Stihandleplan Adsbøl-Gråsten	188	124	1.000		-876	-64	151,38
XA-0000000738	Klimahandleplan 2022	112	113	1.000		-887	1	99,43
XA-0000000791	Klimahandleplan 2023	721	1.100			1.100	379	65,52
08 Veje og trafik		480	1.348	1.916		-568	868	35,60
XA	Rådighedsbeløb		0	1.000		-1.000	0	0,00
XA-0000000439	Oprensning og overdrage branddamme i landsb	5	466	416		50	461	0,98
XA-0000000743	Oprensning og overdrage branddamme i landsb		0	-0		0	0	0,00
XA-0000000749	Stiplan prioriteret 2022	34	32	500		-468	-2	104,84
XA-0000000753	Tilskudspulje til badebroer	442	850			850	408	51,97

RENTER OG FINANSIERING		Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %	
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	
Sønderborg Kommune		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
Økonomiudvalget		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
01 Økonomi (Indtægtssiden)		-5.426.349	-5.638.277	-5.648.217	0	9.940	-211.929	96,24	
0722	Renter af likvide aktiver	-17.108	-3.350	-3.350			13.758	510,69	
072205-4-000	Indskud i pengeinstitutter m.v.	-514	-3.350	-3.350			-2.836	15,33	
072208-4-000	Realkreditobligationer	-16.595					16.595	0,00	
0728	Renter af kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-523	-326	-326			197	160,41	
072814-4-000	Tilgodehavender i betalingskontrol	-531					531	0,00	
072815-4-000	Andre tilgodehavender vedrørende hovedkonto 0-8	8	-326	-326			-334	-2,55	
0732	Renter af langfristede tilgodehavender	-434	-302	-302			132	143,65	
073220-4-000	Pantebreve	0					0	0,00	
073223-4-000	Udlån til beboerindskud	-82					82	0,00	
073225-4-000	Andre langfristede udlån og tilgodehavender	-351	-302	-302			49	116,38	
0735	Renter af udlæg vedrørende forsyn- ningsvirksomhed	1					-1	0,00	
073535-4-006	Øvrige ordninger	1					-1	0,00	
0752	Renter af kortfristet gæld i øvrigt	568	318	318		0	-250	178,70	
075256-4-000	Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager	470	318	318		0	-152	147,73	
075256-4-001	Tilbagebetaling af grundskyld	98					-98	0,00	
0755	Renter af langfristet gæld	15.920	19.111	19.111		0	3.191	83,31	
075568-4-001	Kommunale ældreboliger	7					-7	0,00	
075570-4-000	Kommunekreditforeningen	15.523	16.730	16.730		0	1.207	92,79	
075573-4-000	Lønmodtagernes Feriemidler	390	2.381	2.381			1.991	16,40	

RENTER OG FINANSIERING		Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
			Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %
			Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune			-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33
Økonomiudvalget			-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33
01 Økonomi (Indtægtssiden)			-5.426.349	-5.638.277	-5.648.217	0	9.940	-211.929	96,24
0758	Kurstab og kursgevinster		-9.711	-12.433	-12.433			-2.722	78,11
075879-4-000	Garantiprovision		-9.711	-12.433	-12.433			-2.722	78,11
0762	Tilskud og udligning		-1.844.306	-1.847.815	-1.753.539	0	-94.276	-3.509	99,81
076280-7-001	Kommunal udligning		-590.844	-590.844	-590.844			0	100,00
076280-7-002	Statstilskud til kommuner		-923.748	-923.748	-923.748			0	100,00
076280-7-007	Efterreguleringer		-89.150	-92.656		1.620	-94.276	-3.506	96,22
076280-7-010	Udligning af selskabskat		-34.104	-34.104	-34.104			0	100,00
076280-7-011	Udligning af dækningsafgift vedr. offentlige ejendomme		-816	-816	-816		0	0	100,00
076281-7-001	Udligning vedrørende udlændinge		-4.620	-4.620	-4.620			0	100,00
076282-7-002	Kommunalt udviklingsbidrag		8.712	8.709	8.709			-3	100,03
076286-7-000	Særlige tilskud		-1.620	-1.620	0	-1.620	0	0	100,00
076286-7-013	Tilskud til bedre kvalitet i dag- tilbud		-6.216	-6.216	-6.216			0	100,00
076286-7-014	Tilskud til et generelt løft af ældreplejen		-12.864	-12.864	-12.864			0	100,00
076286-7-015	Tilskud til styrket kvalitet i ældreplejen		-17.232	-17.232	-17.232			0	100,00
076286-7-019	Finansieringstilskud		-67.380	-67.380	-67.380			0	100,00
076286-7-025	Tilskud til værdig ældrepleje		-18.048	-18.048	-18.048			0	100,00
076286-7-026	Tilskud til bekæmpelse af ensomhed		-1.716	-1.716	-1.716			0	100,00
076286-7-027	Tilskud til udsatte ø- og yderkommuner		-66.696	-66.696	-66.696		0	0	100,00
076286-7-029	Tilskud til grænsenære kommuner		-17.964	-17.964	-17.964		0	0	100,00

RENTER OG FINANSIERING		Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %	
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	
Sønderborg Kommune		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
Økonomiudvalget		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
01 Økonomi (Indtægtssiden)		-5.426.349	-5.638.277	-5.648.217	0	9.940	-211.929	96,24	
0765	Refusion af købsmoms	-2.921	3.832	400		3.432	6.753	-76,23	
076587-7-002	Refusion af købsmoms	-211.365					211.365	0,00	
076587-7-003	Udgifter til købsmoms	211.365					-211.365	0,00	
076587-7-004	Tilbagebetaling af refusion af købsmoms	-2.921	3.832	400		3.432	6.753	-76,23	
0768	Skatter	-3.783.142	-3.773.341	-3.770.825		-2.516	9.801	100,26	
076890-7-001	Forskudsbeløb af kommunal indkomstskat	-3.473.063	-3.473.063	-3.473.063			0	100,00	
076890-7-006	Afregning vedrørende det skrå skatteloft	9.504	9.504	8.520		984	0	100,00	
076892-7-001	Afregning af selskabskat m.v.	-60.684	-60.684	-60.684			0	100,00	
076893-7-002	Andel af bruttoskat efter pgf. 48 E i kildeskatteloven	-5.780	-5.500	-2.000		-3.500	280	105,09	
076893-7-004	Kommunens andel af skat af dødsboer	-297	-297	-297			0	99,93	
076894-7-001	Grundskyld	-249.725	-240.260	-240.260			9.465	103,94	
076895-7-001	Dækningsafgift af offentlige ejendomme	-3.096	-3.041	-3.041			56	101,84	
0822	Forskydninger i likvide aktiver	161.107	-63.318	-52.050		-11.268	-224.425	-254,44	
082201-5-000	Kontante beholdninger	-26	-63.318	-52.050		-11.268	-63.292	0,04	
082205-5-000	Indskud i pengeinstitutter m.v.	72.259	0	0		0	-72.259	0,00	
082208-5-001	Tilgang	88.874					-88.874	0,00	
0825	Forskydninger i tilgodehavender hos staten	22.850					-22.850	0,00	
082512-5-000	Refusionstilgodehavender	-10.833					10.833	0,00	
082513-5-000	Andre tilgodehavender hos staten	33.682					-33.682	0,00	

RENTER OG FINANSIERING		Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %	
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	
Sønderborg Kommune		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
Økonomiudvalget		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
01 Økonomi (Indtægtssiden)		-5.426.349	-5.638.277	-5.648.217	0	9.940	-211.929	96,24	
0828	Forskydninger i kortfristede tilgodehavender i øvr	-79.813	52			52	79.866	-152.179,30	
082814-5-000	Tilgodehavender i betalingskontrol	3.972					-3.972	0,00	
082815-5-000	Andre tilgodehavender	-70.756	52			52	70.809	-134.909,90	
082817-5-000	Mellemregninger med følgende regnskabsår	-12.333					12.333	0,00	
082818-5-000	Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med	-696					696	0,00	
0832	Forskydninger i langfristede tilgodehavender	12.758	30.465	-2.224		32.689	17.707	41,74	
083220-5-000	Pantebreve	1.796	2.048	-452		2.500	252	87,67	
083221-5-000	Aktier og andelsbeviser m.v.	17.942	20.371	1.500		18.871	2.429	88,08	
083223-5-000	Udlån til beboerindskud	772					-772	0,00	
083224-5-001	Grundkapitalindskud (indskud i Landsbyggefonden)	-99	9.806	3.348		6.458	9.905	-1,01	
083224-5-003	Driftsstøttelån		600			600	600	0,00	
083225-5-000	Andre langfristede udlån og tilgodehavender	-7.768	-6.460	-3.220		-3.240	1.308	120,91	
083225-5-002	Registrering af forskydninger i lån til betaling af grundsky	-247					247	0,00	
083225-5-007	Registrering af forskydninger i lån til betaling af stigning	3.354					-3.354	0,00	
083227-5-000	Deponerede beløb for lån m.v.	-2.992	4.100	-3.400		7.500	7.092	-72,98	
0838	Forskydninger i aktiver vedrørende beløb til opkræ	-1					1	0,00	
083837-5-001	Anmodning om krav på tredjemand vedr. tilbagebetalingspligt	-1					1	0,00	
0842	Forskydninger i aktiver tilhørende fonds, legater	-630					630	0,00	
084242-5-000	Legater	42					-42	0,00	
084243-5-000	Deposita	-129					129	0,00	
084244-5-000	Parkeringsfond	-542					542	0,00	

RENTER OG FINANSIERING		Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %	
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	
Sønderborg Kommune		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
Økonomiudvalget		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
01 Økonomi (Indtægtssiden)		-5.426.349	-5.638.277	-5.648.217	0	9.940	-211.929	96,24	
0845	Forskydninger i passiver tilhørende fonds, legater	538	-386	0		-386	-924	-139,27	
084546-5-000	Legater	-42					42	0,00	
084547-5-000	Deposita	579	-386	0		-386	-965	-150,02	
0851	Forskydninger i kortfristet gæld til staten	2.698	1	1			-2.697	269.785,97	
085152-5-000	Anden gæld	-569					569	0,00	
085152-5-096	Refusion af godtgørelse for deltagelse i skoleforløb, jf. lo	0					0	0,00	
085152-5-097	Refusion af ATP-bidrag	-7.409	-36.852	-36.852			-29.443	20,10	
085152-5-100	ATP-bidrag kontant- og uddannelseshjælp	611	3.291	3.291			2.680	18,57	
085152-5-101	ATP-bidrag sygedagpenge	2.330	33.562	33.562			31.232	6,94	
085152-5-116	ATP-bidrag revalidering og ledighedsydelse	657					-657	0,00	
085152-5-117	ATP-bidrag til fleksjobansatte	3.728					-3.728	0,00	
085152-5-118	ATP-bidrag af ressourceforløbsydelse i ressourceforløb	359					-359	0,00	
085152-5-119	ATP-bidrag til ressourceforløbs- ydelse i jobafklaringsforløb	373					-373	0,00	
085152-5-120	Udbetaling af godtgørelse for deltagelse i skoleforløb, jf.	0					0	0,00	
085152-5-123	Bidrag til obligatorisk pensionsordning af kontant- og uddan	1.336					-1.336	0,00	
085152-5-124	Bidrag til obligatorisk pensionsordning af fleksløntilskud,	6.076					-6.076	0,00	
085152-5-125	Tillæg til refusion til arbejdsgiverne af sygedagpenge og re	1.141					-1.141	0,00	
085152-5-126	Refusion af bidrag til obligatorisk pensionsordning og tillæg	-5.935					5.935	0,00	

RENTER OG FINANSIERING		Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %	
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	
Sønderborg Kommune		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
Økonomiudvalget		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
01 Økonomi (Indtægtssiden)		-5.426.349	-5.638.277	-5.648.217	0	9.940	-211.929	96,24	
0852	Forskydninger i kortfristet gæld i øvrigt	27.854	0	-121.751		121.751	-27.854	0,00	
085253-5-001	Forskuksbeløb af kirkeskat	-101.218					101.218	0,00	
085253-5-013	Landskirkeskat	16.922					-16.922	0,00	
085253-5-014	Lokale kirkelige kasser	84.297					-84.297	0,00	
085256-5-000	Anden kortfristet gæld med indenlandsk betalingsmodtager	35.083					-35.083	0,00	
085259-5-000	Mellemregningskonto	-7.616	0	-121.751		121.751	7.616	0,00	
085261-5-000	Selvejende institutioner med overenskomst	388					-388	0,00	
0855	Forskydninger i langfristet gæld	64.860	9.215	48.754		-39.539	-55.646	703,89	
085568-6-000	Realkredit	9					-9	0,00	
085570-6-000	Kommunekreditforeningen	75.203	76.530	76.440		90	1.327	98,27	
085570-7-000	Kommunekreditforeningen	-16.748	-51.896	-32.150		-19.746	-35.148	32,27	
085573-6-000	Lønmodtagernes Feriemidler (frivillig)	3.980	4.339	4.339			359	91,73	
085577-6-000	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger		125	125			125	0,00	
085577-7-000	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger		-19.883			-19.883	-19.883	0,00	
085578-6-000	Gæld vedrørende færgelinvesteringer	2.416					-2.416	0,00	
0872	Hensatte forpligtelser	-941					941	0,00	
087290-5-000	Hensatte forpligtelser (frivillig)	-941					941	0,00	

RENTER OG FINANSIERING		Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %	
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret
Sønderborg Kommune		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
Økonomiudvalget		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
01 Økonomi (Indtægtssiden)		-5.426.349	-5.638.277	-5.648.217	0	9.940	-211.929	96,24	
0922	Likvide aktiver	9.928					-9.928	0,00	
092208-8-000	Realkreditobligationer	9.928					-9.928	0,00	
0928	Kortfristede tilgodehavender i øvrigt	-1.376					1.376	0,00	
092814-8-000	Tilgodehavender i betalingskontrol	-1.376					1.376	0,00	
0932	Langfristede tilgodehavender	-80.435					80.435	0,00	
093220-8-000	Pantebreve	0					0	0,00	
093221-8-000	Aktier og andelsbeviser m.v.	-81.864					81.864	0,00	
093223-8-000	Udlån til beboerindskud	-970					970	0,00	
093224-8-001	Grundkapitalindskud (indskud i landsbyggefonden)	99					-99	0,00	
093225-8-000	Andre langfristede udlån og tilgodehavender	2.465					-2.465	0,00	
093225-8-002	Registrering af det samlede tilgodehavende i form af lån til	-164					164	0,00	
0935	Udlæg vedrørende forsyningsvirksom- heder og melle	-4.843					4.843	0,00	
093533-8-000	Varmeforsyning	-295					295	0,00	
093535-8-001	Ordninger for dagrenovation, dagrenovationslignende affald -	-49					49	0,00	
093535-8-003	Ordninger for glasemballage-, papir-, pap-, metalemballage o	2.954					-2.954	0,00	
093535-8-004	Ordninger for farligt affald	108					-108	0,00	
093535-8-005	Genbrugsstationer	-5.700					5.700	0,00	
093535-8-006	Øvrige ordninger	-2.133					2.133	0,00	
093535-8-007	Generel administration (kun husholdning)	273					-273	0,00	

RENTER OG FINANSIERING		Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %	
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	
Sønderborg Kommune		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
Økonomiudvalget		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
01 Økonomi (Indtægtssiden)		-5.426.349	-5.638.277	-5.648.217	0	9.940	-211.929	96,24	
0945	Passiver tilhørende fonds, legater m.v.	6					-6	0,00	
094547-9-000	Deposita	6					-6	0,00	
0951	Kortfristet gæld til staten	-37					37	0,00	
095152-9-000	Anden gæld	-37					37	0,00	
0952	Kortfristet gæld i øvrigt	201					-201	0,00	
095259-9-000	Mellemregningskonto	201					-201	0,00	
0955	Langfristet gæld	-7.721					7.721	0,00	
095568-9-000	Realkredit	-18					18	0,00	
095575-9-000	Anden langfristet gæld med indenlandsk kreditor	870					-870	0,00	
095579-9-000	Gæld vedrørende finansielt leasede aktiver	-8.573					8.573	0,00	
0972	Hensatte forpligtelser	3.425					-3.425	0,00	
097290-9-001	Ikke-forsikringsdækkede tjenestemandspensioner	3.425					-3.425	0,00	
0975	Egenkapital	84.922					-84.922	0,00	
097599-9-000	Balancekonto	84.922					-84.922	0,00	

RENTER OG FINANSIERING		Regnskabsår	2023	2023	2023	2023	2023	2023	2023
		Forbrug JAN - 016 1000 kr.	Korr. budget 1000 kr.	Oprindeligt budget 1000 kr.	Ompla- ceringer 1000 kr.	Tillægs bevillinger 1000 kr.	Rest korr. budget 1000 kr.	Forbrugs %	
		Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	Udgiftsbaseret	
Sønderborg Kommune		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
Økonomiudvalget		-5.400.806	-5.606.762	-5.616.702	0	9.940	-205.956	96,33	
03 Kommunale ejendomme		25.501	31.515	31.515		0	6.014	80,92	
0755	Renter af langfristet gæld	883	1.028	1.028		0	145	85,89	
075570-4-001	Kommunale ældreboliger	883	1.028	1.028		0	145	85,89	
0758	Kurstab og kursgevinster	-1.992					1.992	0,00	
075878-4-001	Realkreditobligationer	-1.992					1.992	0,00	
0855	Forskydninger i langfristet gæld	30.680	30.487	30.487			-194	100,63	
085577-6-000	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger	30.680	30.487	30.487			-194	100,63	
0955	Langfristet gæld	-4.070					4.070	0,00	
095577-9-000	Langfristet gæld vedrørende ældreboliger	-4.070					4.070	0,00	

Bilag 3 - Specifikation af årsresultatet for de enkelte ordninger inden for affaldsområdet

Sønderborg Affald A/S	2023 (inkl. regulering for 2022) Affald - Kolonne pr. ordning. Regnskabet for 2023 er endnu ikke godkendt af forsyningsselskabets bestyrelse							
	Cont.pladser Afdeling: 20..40,42	Kompost- behandling Afdeling: 41	ASA Kemi Afdeling: 44	Fælles adm. Afdeling: 60	Sorteringsanlæg Afdeling: 64	Dagrenovation Afdeling: 80	Kilde, Kube genbrugsordning Afdeling: 81,82,85	Total
Omsætning i alt	-57.256	-6.855	-7.606	4	-2.952	-36.439	-30.592	-141.697
Direkte omkostninger i alt	28.351	1.696	3.060	2	264	30.587	25.274	89.235
Bruttoresultat	-28.905	-5.159	-4.546	6	-2.688	-5.852	-5.318	-52.463
Personaleomkostninger prod.	16.509	1.060	2.405	2.362	454	935	971	24.696
Markedsføringsomkostninger i alt	1	1	0	32	0	12	17	63
Lokaleomkostninger i alt	9	0	0	68	0	0	0	77
Administrationsomkostninger i alt	3.517	195	349	-1.768	110	2.218	2.047	6.669
Drift af vare- og lastbiler i alt	34	1	93	31	0	27	28	214
Omkostninger i alt	20.070	1.257	2.848	724	564	3.192	3.063	31.719
Resultat før renter, afskr. og skat	-8.835	-3.902	-1.699	730	-2.124	-2.660	-2.254	-20.744
Afskrivninger mv. i alt	5.079	1.093	1.539	136	507	2.511	4.879	15.744
Renter mv. i alt	722	142	268	-592	21	100	330	989
Resultat før skat	-3.034	-2.666	108	273	-1.596	-49	2.955	-4.010
Skat af årets resultat i alt	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	-3.034	-2.666	108	273	-1.596	-49	2.955	-4.010

Bilag 4 – Regnskabet i budgetbalance form 2023, herunder de økonomiske pejlemærker

Budget og regnskab 2023 for Sønderborg Kommune: (beløb i hele 1.000 kr. - netto)	Opr. budget 2023	Korr. Budget 2023	Regnskab 2023	Korr. budget minus regnskabet 2023
INDTÆGTER I ALT - Statsgarantien 2023	5.523.964	5.617.324	5.630.369	-13.045
DRIFTSUDGIFTER (Skattefinansierede) I ALT	-5.428.314	-5.468.970	-5.368.803	-100.167
<i>Heraf serviceudgifter (korrigeret sigtepunkt 3.772 mio.kr.)</i>	-3.746.197	-3.788.502	-3.728.984	-59.518
<i>Heraf overførselsudgifter</i>	-1.682.117	-1.680.468	-1.639.819	-40.649
RENTER (netto) I ALT	-4.046	-4.046	12.396	-16.442
ØKONOMISK RÅDERUM/RESULTAT AF ORDINÆR DRIFT	91.604	144.308	273.962	-129.654
SKATTEFINANSIERET ANLÆG I ALT (ex. Jordforsyning)	-193.045	-141.777	-54.691	-87.086
JORDFORSYNINGEN I ALT	4.658	640	17.846	-17.206
RESULTAT AF DET SKATTEFINANSIEREDE OMRÅDE	-96.783	3.171	237.117	-233.946
FORSYNINGSVIRKSOMHEDER:				
Driftsvirksomhed	0	3.345	4.843	-1.498
Anlæg	0	0	0	0
FORSYNINGSVIRKSOMHEDER I ALT	0	3.345	4.843	-1.498
FINANSIERING:				
Øvrige finansforskydninger	123.974	-30.132	24.616	-54.748
Afdrag	-111.390	-111.480	-112.288	808
Optagelse af lån	32.150	71.779	16.748	55.031
Kassebeholdning, forøgelse (-) / forbrug (+)	52.051	63.318	-171.035	234.353
FINANSIERING I ALT	96.785	-6.515	-241.959	235.444
Ultimo 22:	Ultimo 2023:	Ultimo 2023:	Ultimo 2023:	
Kassebeholdning ultimo året	254.095	202.044	190.776	425.129

Økonomiske pejlemærker		
Ordinær driftsresultat	Skattefinansieret resultat	Kassebeholdningen
Over 275 mio.	Over 125 mio.	76 til 100 mio.
245 til 274 mio.	113 til 124 mio.	51 til 75 mio.
Under 244 mio.	Under 112 mio.	Under 50 mio

Bilag 5 – Budgetaftale – Udmøntningsplan 2023

Budgetaftale 2023-26. Udmøntningsplan. Status til Økonomiudvalg 13. december 2023

I nedenstående er angivet de konkrete budgetelementer og -konsekvenser i det politisk indgåede budgetaftale for 2023-26. Elementerne er opdelt på stående udvalg og der er desuden angivet ansvarlig forvaltning samt elementets indhold som beskrevet i budgetaftalen. Det bemærkes således, at elementer relateret til landdistriktsudvalget er beskrevet under Økonomiudvalget. For enkelte elementer er desuden angivet tilhørende bemærkninger.

Foruden de konkrete budgetelementer er tillige angivet en række øvrige elementer under de respektive stående udvalg. Disse relaterer sig til elementer, der i budgetforliget ikke nødvendigvis har umiddelbare budgetmæssige konsekvenser, men har karakter af analyser, undersøgelser m.v.

Generelt gælder, at beløb er angivet med negativt fortegn, såfremt der er tale om budgetforbedrende elementer, såsom budgetreduktioner, merindtægter o.l. Omvendt er beløb angivet med positivt fortegn, såfremt der er tale om budgetudvidelser i form af nye politiske prioriteringer, øgede bevillinger o.l. Beløb er i hele 1.000 kr.

Arbejdsmarkedsudvalget								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Arbejdsmarkedsudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2023	2024	2025	2026				
1	Drift	Økonomi og Arbejdsmarked	Budgetreduktion i 2023 på Arbejdsmarkedsudvalgets område	-4.000	-4.000	-4.000	-4.000			X	Er indarbejdet i budgettet
Bemærkninger til udmøntning, Arbejdsmarkedsudvalget											
ad1	Aftaleparterne har aftalt fordelingen af reduktionen på i alt 20 mio. kr. i 2023 og frem mellem fagudvalgene. I forlængelse af budgetvedtagelsen skal fagudvalgene beslutte og implementere den konkrete udmøntning og kan i forbindelse hermed se på tværs af hovedkonti, hvorved der også kan ske reduktioner af administrativt personale. Der peges på muligheden for at tilpasse i forhold til konjunktursituationen/arbejdsudbuddet samt på integrationsområdet. Hertil muligheden for at se på driften af Kegnæs Fyr, nedlæggelse af konkrete projekter samt på muligheden for optimeringer på tolkeområdet. Oplæg forelægges udvalget.										

Børn- og Uddannelsesudvalget								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Børne- og Uddannelsesudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2023	2024	2025	2026				
1	Drift	Børn, Uddannelse og Sundhed	Budgetreduktion i 2023 på Børne- og Uddannelsesudvalgets område	-2.800	-2.800	-2.800	-2.800			X	Børne- og Uddannelsesudvalget har godkendt budgetreduktion på 2,8 mio. kr. efter endt høring på udvalgsrådet den 2. februar 2023. Budgetreduktionen er indarbejdet i budget 2023 og frem.
Bemærkninger til udmøntning, Børn- og Uddannelsesudvalget											
ad1	Aftaleparterne har aftalt fordelingen af reduktionen på i alt 20 mio. kr. i 2023 og frem mellem fagudvalgene. I forlængelse af budgetvedtagelsen skal fagudvalgene beslutte og implementere den konkrete udmøntning og kan i forbindelse hermed se på tværs af hovedkonti, hvorved der også kan ske reduktioner af administrativt personale. Der peges på muligheden for at øge kapacitetsudnyttelsen på dagplejeområdet. Desuden peges på muligheden for, på sigt, at tilpasse lærernes undervisningstid. Oplæg forelægges udvalget.										
Øvrige elementer i budgetaftalen, Børn- og Uddannelsesudvalget								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
3	På flere af kommunens folkeskoler er de fysiske rammer udfordret, og der er behov for renovering. Renoveringerne kan i en vis udstrækning ses i sammenhæng med en energirenovering af den enkelte skole, hvilket giver mulighed for låneadgang. Nordals Skolen og Gråsten Skole står over for en modernisering og fornyelse. Ved budgetforliget for 2022 blev der afsat økonomi til at udarbejde konkrete for-projekter. Disse er nu afsluttet og drøftes i Børne- og Uddannelsesudvalget. På den baggrund har forvaltningen fået til opgave at undersøge hvilke renoveringer, der kan gennemføres med låneadgang. På Nordals Skolen skal en mulig energirenovering ses i sammenhæng med masterplanen for skolen og de afsatte midler i budget 2022-2025.										
	Der er udarbejdet forskellige muligheder for en faseopdeling af Masterplan for Nordals-Skolen som forvaltningen kan arbejde videre med. Efterfølgende er der lavet et notat som beskriver de økonomiske konsekvenser ift. renovering / nybygning af begge skoler.										

Børn- og Uddannelsesudvalget - videreførte budgetelementer fra 2022-2025							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Børn- og Uddannelsesudvalget (Beløb i 1.000 kr.)										
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2022	2023	2024	2025			
14	Anlæg	Børn, Uddannelse og Sundhed	Masterplan og opstart af Nordalsskolen	2.000	3.000				X	I budgetaftalen for 2022-2025 er der afsat hhv. 2,0 + 3,0 mio. kr. til opstart af Masterplan Nordalsskolen. Bevillingen er på Byrådsmødet den 21.12.2022 reduceret med 1,940 mio. kr. Beløbet er i forbindelse med 3. bevillingsrevision 2023 overført til 2024 således at restbevillingen kan sammenlægges med de midler, der i budgetaftale 2024-2027 er afsat til Nordals Skolen.
Bemærkninger til udmøntning, Børn- og Uddannelsesudvalget										
Anlæg										
ad14	Byrådet ønsker at bevare og udvikle en stærk og god folkeskole i Nordborg. Det er afgørende for læring og dannelse, at skolens bygninger understøtter dette mål til gavn for både elever og lærere. Der afsættes derfor 2 mio. kr. i 2022 og 3 mio. kr. i 2023 til udarbejdelse af en masterplan og opstart af et renoveringsprojekt på Nordals Skolen.									

Natur-, Klima- og Miljøudvalget								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Natur-, Klima- og Miljøudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2023	2024	2025	2026				
1	Drift	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Budgetreduktion i 2023 på Natur-, Klima- og Miljøudvalgets område	-1.000	-1.000	-1.000	-1.000			X	
2	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Klimahandleplan 2021	-500						X	
3	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Stihandleplan	-500						X	Budgettilretning er gennemført. Budgetmidlerne for 2023 udgår.
4	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Oprens og overdrage branddamme	-222						X	Budgettilretning er gennemført. Budgetmidlerne fra 2022 er inddraget.
5	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Hundelufteskov	-200						X	Budgettilretning er gennemført. Budgetmidlerne fra 2022 er inddraget.
Bemærkninger til udmøntning, Natur-, Klima- og Miljøudvalget											
ad1	Aftaleparterne har aftalt fordelingen af reduktionen på i alt 20 mio. kr. i 2023 og frem mellem fagudvalgene. I forlængelse af budgetvedtagelsen skal fagudvalgene beslutte og implementere den konkrete udmøntning og kan i forbindelse hermed se på tværs af hovedkonti, hvorved der også kan ske reduktioner af administrativt personale. Der peges på muligheden for tilpasninger inden for pleje af de grønne områder. Oplæg forelægges udvalget.										

Natur-, Klima- og Miljøudvalget - videreførte budgetelementer fra 2020-2023								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Natur-, Klima- og Miljøudvalget											
10	Aftaleparterne pålægger forvaltningen at udarbejde opdaterede serviceniveaubeskrivelser for vedligeholdelse af grønne områder, vejgrøfter, vandrestier mv. Servicestandarder skal både tage hensyn til naturen og til trafikikkerhed og skal sikre transparens i forhold til prioriteringen på området									X	Forvaltningen har tilpasset serviceniveaubeskrivelserne løbende på baggrund af de budgetmæssige tilpasninger. Opgaven betragtes som gennemført. Forvaltningen vil fremadrettet løbende arbejde med at sikre transparens for prioritering af kvalitetsniveauet på området.

Teknik-, By- og Boligudvalget								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Teknik-, By- og Boligudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2023	2024	2025	2026				
1	Drift	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Budgetreduktion i 2023 på Teknik-, By- og Boligudvalgets område	-1.400	-1.400	-1.400	-1.400			X	
2	Drift	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Genindførelse af byggesagsgebyr (netto)	-2.500	-2.500	-2.500	-2.500			X	TBB har i december 2022 godkendt instruks samt byggesagsgebyr.
3	Drift	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Opnormering af kapacitet til byggesagsbehandling	2.500	2.500	2.500	2.500			X	Budgettilretning er gennemført
4	Drift	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Reduktion af udgifter til kollektiv trafik	-7.000	-7.000	-7.000	-7.000			X	Forslag til budgetreducerende tiltag på den kollektive trafik blev forelagt Byrådet i december 2022. Der blev ved behandlingen godkendt reduktioner for ca. 4,8 mio. kr. i 2023 og ca. 7 mio. kr. fra 2024 og frem. Udvalget blev orienteret om økonomisk udfordring på mødet i marts 2023. Den økonomiske udfordring medtages til 1. bevillingsrevision 2023.
5	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Reduktion af vejbelægning	-4.000	-4.000					X	Budgettilretning er gennemført.
6	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Reduktion bygningsrenovering		-4.000					X	Budgettilretning er gennemført.
7	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Skøjtebane udgår	-9.700						X	Det oprindelige projekt til en ny skøjtebane er skrinlagt og restbudgettet er inddraget.
8	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Rønhaveplads udgår	-3.000						X	Budgettilretning er gennemført.
9	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Cykel/-gangsti Langgade - Augustenborg	-900		900				X	Budgettilretning er gennemført.
10	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Renovering af off. toiletter / handicaptoiletter	-566						X	Budgettilretning er gennemført. Budgetmidlerne for 2023 udgår.
11	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Renovering af cykelstier	-500						X	Budgettilretning er gennemført. Budgetmidlerne fra 2022 er inddraget.
12	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Sejlerforum og beløb til indsejling	-300						X	Budgettilretning er gennemført. Budgetmidlerne for 2023 udgår.
13	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Trafiksikkerhedsplan	-500						X	Budgettilretning er gennemført. Budgetmidlerne for 2023 er reduceret til 1 mio. kr.
14	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Projektforslag Rønhave Plads	-300						X	Budgettilretning er gennemført.
15	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Opgradering af skilte m.v.	-250						X	Budgettilretning er gennemført. Budgetmidlerne fra 2022 er inddraget.
16	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Rev. af eksisterende cykelstier	-500						X	Budgettilretning er gennemført. Budgetmidlerne for 2023 udgår.
17	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Signalanlæg udskiftning	-500						X	Budgettilretning er gennemført. Budgetmidlerne for 2023 udgår.
18	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Trafikplan Vollerup/Huholt	-500						X	Budgettilretning er gennemført. Budgetmidlerne fra 2022 er inddraget.
19	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Elektrificering af kommunens bilpark		1.500	1.500	1.500		X		Udrulning af ladeinfrastruktur i forbindelse med elektrificering af bilparken pågår løbende. Første fase indledes med etableringen af Drift og Beredskab Sønderborg, og forventes færdig i løbet af 2. kvartal 2024.

Bemærkninger til udmøntning, Teknik-, By- og Boligudvalget	
Drift	
ad1	Aftaleparterne har aftalt fordelingen af reduktionen på i alt 20 mio. kr. i 2023 og frem mellem fagudvalgene. I forlængelse af budgetvedtagelsen skal fagudvalgene beslutte og implementere den konkrete udmøntning og kan i forbindelse hermed se på tværs af hovedkonti, hvorved der også kan ske reduktioner af administrativt personale. Der peges på muligheden for tilpasning/omlægninger inden for myndigheds- og tilsynsområdet, samt på driftsbesparelse i forhold til, at skøjtebanen ikke opsættes vinteren 2022/2023. Oplæg forelægges udvalget.
ad2	Der genindføres byggesagsgebyr på såvel erhvervsbyggeri som privat byggeri. Aftaleparterne ønsker, at Teknik-, By- og Boligudvalget beslutter en ordning, der sikrer, at foreninger kompenseres for gebyret i forbindelse med mindre arrangementer/events.
ad3	For at oprette tilstrækkelig kapacitet til byggesagsbehandling og lokalplaner tilføres området 2,5 mio. kr. Forvaltningen skal fremlægge forslag til, hvordan kommunen kan understøtte processen bedre og dermed få bygherrer til at være bedst muligt forberedt til dialogen med kommunen. Dette vil sikre, at flere lokalplaner kan gennemføres årligt.
ad4	Udgifterne til den offentlige transport i regi af Sydtrafik, ekskl. handicapkørsel, har aftaleparterne aftalt at tilpasse til niveauet fra 2021, alene med almindelig fremskrivning. Voldsomme prisstigninger kræver derfor at hele de kollektive trafik genovervejes, således at der opnås en samlet budgetreduktion på 7 mio. kr. i forhold til budgetniveauet i materialet til 1. behandling. Aftaleparterne ønsker, at Teknik-, By- og Boligudvalget hurtigst muligt gennemarbejder det samlede tilbud af kollektiv trafik. Aftaleparterne er enige om, at der blandt andet skal ses på afgang/ruter i Sønderborg by samt justering af tilskud til ungdomskort. Desuden skal diverse alternative transporttilbud (flexordninger) indgå i udvalgets arbejde. I forbindelse med omlægningerne skal der være en særlig opmærksomhed på landsbyer og landområder.
Anlæg	
ad19	På baggrund af analyse fra Cowi er der udarbejdet en udrulningsplan herfor. Udrulning ses også i relation til at sikre tilgængelighed til el-lade infrastruktur i hele kommunen, om muligt i samarbejde med kommercielle aktører og andre partnere. Aftaleparterne har afsat midler hertil fra 2024 ved disponering af anlægsråderummet.

Teknik-, By- og Boligudvalget		Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Teknik-, By- og Boligudvalget					
20	Aftaleparterne har prioriteret at finde midler til færdiggørelse af de igangværende cykelstier Skovby-Trænge, Buskmosevej 2. etape, Mommark Havn, Broager-Nybøl samt Fynshav-Elstrup. Fra budget 2022 overføres i alt 8,3 mio. kr. til formålet. I forbindelse med Skovby-Trænge er aftaleparterne enige om, at en alternativ løsning på Kegnæs-dæmningen belyses nærmere.		X		Forvaltningen arbejder på at færdiggøre igangværende cykelstiprojekter. Konkret i forhold til Skovby-Trænge vil stiprojektet blive tænkt ind som en del af genopbygning af dæmningen. Finansiering af genopretning af dæmning er uafklaret. På mødet i september besluttede TBB færdigprojektering af Broager-Nybøl og at finansiering til anlæg af cykelstien indgik i budgetforhandlingerne for 2024-2027. I budgetaftalen 2024-2027 blev der afsat 18 mio. kr. til at fortsætte ekspropriationen og anlæg af stien.
21	For at give tryk til børn og deres forældre i forbindelse med børnenes skolegang og hverdag i daginstitutionerne, afsatte aftaleparterne i budgetaftalen for 2022 midler til trafiksikring ved skoler og daginstitutioner. Aftaleparterne forudsætter at forslag, fra skole- og forældrebestyrelser, til mindre tilpasninger med henblik på forbedret trafikikkerhed, afklares i dialog med forvaltningen. I 2022 blev Nørreskov-Skolen prioriteret og aftaleparterne forventer, at der som planlagt herefter ses på forholdene ved blandt andet Idrætsbørnegården Skratmosen, Den Tyske Skole i Sønderborg, Ahlmann-Skolen og krydsningen af Brovej for skolebørn fra Skodsbøl.		X		Møder med skoler er afholdt og der er fremlagt en skitseplan for Nørreskovskolen og Ahlmannsskolen. Der arbejdes videre med planerne til gennemførelse i 2024, dog er projektet ved Ahlmannsskolen bortfaldet grundet ny skolestruktur. Foranstaltninger ved Idrætsbørnegården Skratmosen er udført i juni.
22	Udviklingen af Augustenborg står højt på Byrådets dagsorden, og derfor ønsker Byrådet at udarbejde et program for områdefornyelse i Augustenborg og dermed udnytte de tildelte midler fra staten. Programmet vil understøtte bystrategien for Augustenborg og arbejdet med at udvikle Hertugernes Augustenborg gennem en masterplan. Samtidig vil programmet understøtte transformationen af den tidligere erhvervshavn til et attraktivt boligområde, som komplementerer den øvrige udvikling i byen.			X	Godkendt i TBB i februar 2023.
23	Nordborg er en af 14 mindre og mellemstore danske bymidter, som har fået mulighed for at søge midler til større frihed til udvikling. Forsøgsordningen er målrettet bymidterne i de mindre og mellemstore byer med mellem 4.000 og 20.000 indbyggere. Kommuner, der indgår i forsøgsordningen, forpligter sig til at samarbejde med lokale aktører om bymidterne. Endvidere forpligtes kommunerne til at etablere lokale velfærdscentre med nye tilbud og funktioner, der kan skabe nærhed og understøtte bylivet. Det kan fx være borgerservice, biblioteker, sundhedsfunktioner, kulturskoler eller fritidsaktiviteter. Dermed har Byrådet mulighed for i de kommende år, frem til 2027, som supplement til de indsatser vi igangsætter ved allerede afsatte midler, at søge om statslig medfinansiering op til 60%			X	Godkendt i TBB i februar 2023.
24	En endelig afklaring af hvordan Rønhaveplads bedst kan være et aktiv for Sønderborg bymidte er endnu ikke moden til igangsættelse, og der vil ikke i 2023 ske en omdannelse af pladsen. Aftaleparterne ønsker fortsat, at der kommer mere liv på pladsen med aktiviteter for børn og unge samtidig med, at pladsen skal danne ramme for flere aktiviteter, som kan styrke handelslivet. Aftaleparterne ønsker derfor, at der arbejdes videre ud fra skitseforslagene og ønsker en inddragende proces, hvor såvel borgere som handelsliv bidrager, frem mod valget af et endeligt forslag. Når et endeligt forslag foreligger, skal det indgå i budgetlægningsprocessen for det kommende år.			X	Opgaven er sat i bero som følge af beslutning om bortfald af ikke-lovpligtige opgaver, jf. besparelseskatalog som blev godkendt i TBB i december 2022.
25	Forvaltningen fremlægger 2023 en opfølgning på parkeringsanalysen. Opfølgningen på analysen skal indeholde forslag om mulig indførelse af betalingsparkering i Sønderborg Kommune til drøftelse i forbindelse med kommende års budgetlægning.		X		Forvaltningen undersøger muligheden for indførelse af betalingsparkering i Sønderborg by. Sagen indgår i Masterplan for parkering i Sønderborg by.
26	Seks kritiske CTS-anlæg er opgraderet i 2020/2021, men af hensyn til kommunens samlede it-sikkerhed er det nødvendigt hurtigst muligt at afslutte opgraderingen af de resterende op mod 40 anlæg, primært på skoler og plejecentre. Der er automatisk låneadgang til denne opgave, der igangsættes umiddelbart efter budgetvedtagelsen og afsluttes senest i 2024 af hensyn til såvel fastholdelse af høj it-sikkerhed samt videre arbejde med energioptimering. Forvaltningen estimerer, at investeringen vil være på samlet 10 mio. kr. Låneydelserne finansieres ved reducerede udgifter til bygningsdrift.		X		Alle 42 anlæg er opdateret ultimo oktober. Der er dog tilføjet 6 øvrige anlæg til listen, som færdiggøres inden jul 2023. I 2024 vil forvaltningen energioptimere CTS-anlæggene for restbevillingen, jf. byrådsbeslutning den 30. november 2022.
27	Det oprindelige projekt for en ny skøjtebane har igennem 2022 vist sig ikke at være muligt at gennemføre. Derfor udtages de afsatte anlægsmidler til projektet fra budgettet. I løbet af 2023 ønskes alternative modeller for anlæg og drift af en skøjtebane udarbejdet. Det er afgørende, at et nyt projekt tager udgangspunkt i et offentligt-privat samarbejde, der samtidig kan bruges som showcase for energioptimering og moderne teknologi.			X	Jf. godkendelse af effektiviseringskatalog i TBB den 6. dec. 2022 er budgettet i 2023 fjernet og sat til 0 kr. Der er således ikke budget til opstart af skøjtebanen i dec. 2023. Ligeledes er budgettet til skøjtebanen jf. Byrådets godkendelse af TBB's budgettilpasninger fra 2024-2027, fjernet i 2024 og reduceret til 150.000 kr. fra 2025 og frem.
28	Sønderborg Kommune er i gang med at udarbejde og implementere syv bystrategier i samarbejde med borgere og interessenter i hele kommunen. Aftaleparterne tilkendegiver at anlægsansøgninger i forlængelse af bystrategierne skal indgå i den samlede anlægsprioritering ved de kommende års budgetlægning.		X		Opgaven har været sat i bero frem til ultimo 3. kvartal 2023 som følge af beslutning om bortfald af ikke-lovpligtige opgaver, jf. besparelseskatalog som blev godkendt i TBB i december 2022. TBB har 3. oktober 2023 godkendt de overordnede rammer for igangsættelse af udviklingen af en bystrategi for Høruphav-Hørup-Kirke Hørup, hvortil der er afsat 500 t.kr. til implementering, som forventes færdig i 4. kvartal 2024. Herefter venter processen for tildeling af midler vedrørende Gråsten-Rinkenæs-Egernsund samt Vester Sottrup og Guderup.

Teknik-, By- og Boligudvalget - videreførte budgetelementer 2022-2025							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Teknik-, By- og Boligudvalget (Beløb i 1.000 kr.)										
Nr.	Forvaltning	Tiltag/element	2022	2023	2024	2025				
11	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Renovering af Sundevedhallen	750					X	Foreningerne har været inddraget i en proces ift. opsætning af skabe mv. for at understøtte foreningernes aktiviteter. Budgetmidler svarende til 250 t.kr. vedørende asfaltarbejdet er flyttet fra 2022 til 2023, jf. Byrådets beslutning den 22.06.22 (1. bevillingsrevision 2022). Asfaltering er udført.
21	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Trafiksikring - skoler og daginstitutioner	1.000	2.000				X	Møder med skoler er afholdt og der er fremlagt en skitseplan for Nørreskovskolen og Ahlmannsskolen. Der arbejdes videre med planerne til gennemførelse i 2024, dog er projektet ved Ahlmannsskolen bortfaldet grundet ny skolestruktur. Foranstaltninger ved Idrætsbørnegården Skratmosen er udført i juni.
27	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Svingbane ved Porten til Sønderborg	300					X	Der er gennemført en trafikanalyse, som viser at det ikke er nødvendigt, at etablere en svingbane ind til Porten. Trafikanalysen er forelagt og godkendt i TBB i juni 2023.
29	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Tilskudspulje badebroer	500	500				X	Puljen i 2022 er disponeret med 150 t.kr. til Lågmaj Egersund og 300 t.kr. til Alnor Strandpark. Badebro ved Lågmaj er etableret og tilskud er udbetalt i juni 2022. Tildeling af midlerne for 2023 er sket i TBB i april 2023.
31	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Energimærkning af kommunale bygninger, etape 1	2.000					X	Forvaltningen har påbegyndt opgaven, og der energimærkes i forhold til de tildelte budgetmidler i fase 1. Der er pt. udført energimærkning på 28 ejendomme Et EU direktiv træder i kraft i 2024, som påvirker arbejdet med energimærker.
32	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Sejlerforum og beløb til indsejlinger	300	300	300	300	X		På TBB i juni 2023 er det besluttet, at budgettet fra og med 2024 reduceres til 150 t.kr. årligt, som anvendes til rydning af indsejling i lysbådehavne. Sejlerforum distribuerer midlerne. Sejlerforum etableres og drives af de private aktører med henblik på at minimere administrationsbyrden i forvaltningen.
39	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Belysning stier, Mølleparken og Kongevejsparken	410					X	Belysning er etableret.
50	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Analyse af trafikikkerhed på Chr. X bro	250					X	Opgaven er midlertidig standset.

Bemærkninger til udmøntning, Teknik-, By- og Boligudvalget	
Anlæg	
ad11	Heraf 250.000 kr. til forplads og tilkørselsforhold.
ad21	Beløbene skal bruges til at omdanne og sikre områder ved skoler og daginstitutioner. Aftaleparterne forventer, at Nørreskov-Skolen prioriteres, hvorefter der ses på forholdene ved blandt andet Idrætsbørnegården Skratmosen, Den Tyske Skole i Sønderborg, Ahlmanns-Skolen og krydsningen af Brovej for skolebørn fra Skodsbøl.
ad29	De lokale foreninger har anmodet om tilskud til at færdiggøre opsætningen af en badebro ved Lågmaj Strand, og der disponeres derfor 150.000 kr. til et engangsanlægstilskud i 2022 fra den nye pulje til badebroer, strande mv., som aftaleparterne har besluttet. Der er desuden disponeret 300.000 kr. i den nye tilskudspulje til badebroer, strande mv., som skal anvendes støtte til det lokale initiativ omhandlende Alnor Strandpark.
ad31	På baggrund af de erfaringer som Service og Ejendomme gør sig, tager aftaleparterne sagen op igen ved budgetlægningen for 2023.
ad32	Aftaleparterne inviterer ejere og bestyrelser i kommunens private havne til at etablere et formelt Sejlerforum, der kan påtage sig dialogen om de maritime veje og havnenes udvikling og udfordringer. Det er et vigtigt element i Sønderborg Kommunes turismesatsning. Aftaleparterne afsætter årligt 300.000 kr. til havnenes særlige udfordringer, primært indsejlingen. Udmøntningen drøftes med Sejlerforum.
ad50	Aftaleparterne ønsker at fortsætte arbejdet med trafiksikring af Kong Christian den X's bro. Der er enighed om, at de gennemførte tiltag ikke er tilstrækkelige i sin nuværende form. Mulighederne og økonomien ved etablering af en dobbeltrettet cykelsti på broens nordside undersøges, og et projektforslag udarbejdes.

Teknik-, By- og Boligudvalget 2022-2025							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Teknik-, By- og Boligudvalget										
2	Aftaleparterne ønsker ligeledes, at Sønderborg Kommune skal tænke byggeri og klimamål endnu mere sammen. Der er brug for at bygge bedre – både med fokus på at skabe økonomisk værdi og klimamæssige fremskridt. Forvaltningen fremlægger anbefaling til politisk drøftelse.							X	Der afholdes interne møder for en koordineret indsats på området. Der laves en sag til politisk drøftelse i 2024.	
4	Parkeringsforholdene ved Gråsten Station har igennem flere år været pressede, og der ses generelt en øget trafikmængde til byen. Derfor skal forvaltningen i samarbejde med DSB udarbejde et forslag til et parkerings-areal mellem Gråsten Station og det nye boligområde på politigrunden langs Kongevej, sådan at der sikres gode oversigtsforhold, og trafikken kan afvikles bedre og mere sikkert							X	ØU har i april 2022 behandlet kortlægning af vilkår for salg af politigrunden, Kongevej i Gråsten. Forvaltningen har igangsat undersøgelse af anvendelsesmulighederne for arealet. Skal ses i sammenhæng med opgaven ift. at udarbejde forslag til etablering af ældrevenlige bynære boliger på politigrunden langs Kongevej (jf. videreførte budgetelementer fra 2022-2025 under ØU, pkt. 3).	
5	Der skal som en del af den videre byudvikling i Gråsten erhverves nye arealer, så boligudviklingen i "bybåndet" fortsat styrkes. Sammen med de ca. 75 nye lejligheder på Gråsten Gigthospital og de nye boliger ved politigrunden vil det i en længere årrække være muligt at udvikle og styrke bosætningen i Gråsten							X	TMU har i september 2021 godkendt igangsættelse af lokalplan for Hundsbjerg/Buskmosevej. Lokalplanforslag har været i høring og behandles politisk i TBB december 2023.	
Teknik- og Miljøudvalget - videreførte budgetelementer fra 2021-2024							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Teknik- og Miljøudvalget (Beløb i 1.000 kr.)										
Nr.	Drift/ anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2021	2022	2023	2024			
22	Anlæg	Teknik og Miljø	Støjreducerede tiltag	510					X	På strækningen Egensund - Alnor er der udlagt ny asfalt. Den sydlige del af Kongevej i Gråsten får nyt slidlag i foråret 2024. Gennemførelse er udskudt grundet gravearbejder.
30	Anlæg	Teknik og Miljø	Omklædningsfaciliteter ved Alnor Strandpark	400					X	Afventer at Gråsten Forum m.fl. er klar til at igangsætte fase 2. Gråsten Forum arbejder på medfinansiering via fondsmidler.
Bemærkninger til udmøntning, Teknik- og Miljøudvalget - Anlæg										
ad22	Vester Sottrup, Kongevej Syd Gråsten, Vester-/Østerkobbøl, Sønderborg og Egersund-Alnor prioriteres.									
ad30	Aftalepartene efterkommer et ønske fra Gråsten Forum om et anlægstilskud til etablering af omklædningsfaciliteter ved Alnor Strandpark. Omklædningsfaciliteterne indgår som en del af en større plan for Alnor Strandpark, og der afsættes hertil 400.000 kr. i anlægsbudgettet for 2021. Anlægstilskuddet kan udbetales, når der er opnået finansiering til det samlede projekt for Alnor Strandpark.									
Øvrige elementer i budgetaftalen, Teknik og Miljøudvalget							Ikke startet	I proces	Afsluttet	
Øvrige elementer i budgetaftalen, Teknik og Miljøudvalget										
5	Aftaleparterne ønsker desuden, at Teknik- og Miljøudvalget følger udviklingen i de visiterede kørselsordninger i løbet af 2021 med henblik på, at der skabes et overblik over anvendelse, efterspørgsel og økonomi.							X	Forventes gennemført i 2024, idet data for 2023 anvendes til overblikket.	
Teknik- og Miljøudvalget - videreførte budgetelementer fra 2020-2023							Ikke startet	I proces	Afsluttet	
Øvrige elementer i budgetaftalen, Teknik og Miljøudvalget										
17	Partierne bag budgetaftalen er også enige om, at der bør ses på at forbedre forholdene på Sønderborg Station. Sønderborg Kommune anser det som nødvendigt, at der sker forbedringer, og kommunen vil intensivere dialogen med Banedanmark med henblik på at skabe forbedringer af forholdene.							X	Sønderborg Kommune har afsat 0,9 mio. kr., som i 2020 og 2021 er anvendt til fornyet trappe, toilet, murværk og bedre opmærkning. Forvaltningen har udarbejdet projektbeskrivelse vedrørende forbedring af cykelparkeringen og forskønnelse omkring Sønderborg Station. Forvaltningen er i dialog med Banedanmark og Alsion omkring udfærdigelse af de afsluttende arbejder. Til dette er 0,4 mio. kr. øremærket til cykelparkering, heraf 0,2 mio. kr. fra Transportministeriet og 0,2 mio. kr. fra puljen til strategisk energiplan vedrørende grøn transport. Herudover modtages 0,4 mio. kr. fra Transportministeriet til forskønnelse af forpladsen/indgangspartiet.	

Sundhedsudvalget								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Sundhedsudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2023	2024	2025	2026				
1	Drift	Børn, Uddannelse og Sundhed	Budgetreduktion i 2023 på Sundhedsudvalgets område	-1.500	-1.500	-1.500	-1.500			X	Sundhedsudvalget godkendte budgetreduktionen den 7. december 2022 på Sundhedscentrets budgetramme. Budgetreduktionen betyder udfasning af sunde arbejdspladser samt etablering af helhedsorienterede overvægts- og ernæringsindsatser.
2	Drift	Børn, Uddannelse og Sundhed	Mindreudgifter sfa. ny model for beregning af kommuners betaling til sundhedsudgifter (KMF)		-6.000	-6.000	-6.000			X	Regeringen har i Økonomaftalen 2023 tilkendegivet, at der igangsættes en analyse, der skal opstille modeller for en ændring i den fremadrettede kommunale medfinansiering med henblik på at forberede en løsning med ikrafttrædelse fra 2024. Regeringen har nedsat en Sundhedsstrukturkommission. Stillingtagen til ændring af den fremadrettede ordning for kommunal medfinansiering afventer dette arbejde.
3	Anlæg	Børn, Uddannelse og Sundhed	Sundhedsfremmende anlæg	-589						X	Budgettet er reduceret i 2023.
Bemærkninger til udmøntning, Sundhedsudvalget											
Drift											
ad1	Aftaleparterne har aftalt fordelingen af reduktionen på i alt 20 mio. kr. i 2023 og frem mellem fagudvalgene. I forlængelse af budgetvedtagelsen skal fagudvalgene beslutte og implementere den konkrete udmøntning og kan i forbindelse hermed se på tværs af hovedkonti, hvorved der også kan ske reduktioner af administrativt personale. Der peges på muligheden for omlægninger/optimeringer og tilpasning af sundhedsordninger, forebyggelsesaktiviteter og hygiejneindsatser. Samt på et lavere niveau for konkrete projekter/indsatser. Oplæg forelægges udvalget.										
ad2	Beregninger har vist, at Sønderborg Kommunes udgifter, efter fastfrysning, udgør op til årligt 20 mio. kr. for meget. I forbindelse med, at der fra 2024 implementeres en ny model for beregning af kommunernes betaling til sundhedsudgifter (KMF), er der fra 2024 og fremefter indregnet reducerede udgifter på 6 mio. kr. årligt.										
Sundhedsudvalget											
								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Sundhedsudvalget											
4	Aftaleparterne er enige om, at Sønderborg Kommunes idrætsforeninger skal sikres mulighed for at søge om finansiering af konkrete aktiviteter, der henvender sig til den relevante målgruppe, fra §18-midlerne. Aktiviteterne er en del af en frivillig ulønnet indsats, der understøtter, at alle borgere har mulighed for at være idrætsudøvere.										
										X	Vejledning til ansøgning om tilskud via servicelovens §18 viser at det er muligt. Den reviderede vejledning blev godkendt af Sundhedsudvalget maj 2022.

Social-, Senior- og Handicapudvalget								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Social-, Senior- og Handicapudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/ anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2023	2024	2025	2026				
1	Drift	Omsorg og Udvikling	Budgetreduktion i 2023 på Social-, Senior- og Handicapudvalgets område	-1.300	-1.300	-1.300	-1.300			X	Udmøntning af reduktion på 1,3 mio. kr. er godkendt på Byrådet den 21. december 2022 efter indstilling fra Social-, Senior- og Handicapudvalget.
2	Anlæg	Omsorg og Udvikling	Gennemførelse af analyse på socialområdet	500						X	Skal ses i sammenhæng med budgetelement 2 'Budgetreduktion i 2024 på 20 mio. kr. samlet set' under Økonomiudvalget. Analysen er præsenteret for CMU - Omsorg & Udvikling den 27. april 2023, godkendt af Social-, Senior- og Handicapudvalget den 8. maj 2023, præsenteret for Byrådet på temamøde den 16. maj 2023 og for Handicaprådet den 30. maj 2023. Analysen blev præsenteret for Økonomiudvalget d. 23. august 2023.
3	Anlæg	Omsorg og Udvikling	Boliger til ældre handicappede B.S. Ingemannsvej, øget anlægsbevilling	1.600						X	
Bemærkninger til udmøntning, Social-, Senior- og Handicapudvalget											
Drift											
ad1	Aftaleparterne har aftalt fordelingen af reduktionen på i alt 20 mio. kr. i 2023 og frem mellem fagudvalgene. I forlængelse af budgetvedtagelsen skal fagudvalgene beslutte og implementere den konkrete udmøntning og kan i forbindelse hermed se på tværs af hovedkonti, hvorved der også kan ske reduktioner af administrativt personale. Der peges på muligheden for, i større omfang, at anvende borgerklinikker. Oplægget er godkendt i Byrådet efter anbefaling fra udvalget.										
Anlæg											
ad2	Byrådet ønsker en analyse af det specialiserede voksenområde. Analysen skal gennemføres med henblik på, at der kan fremlægges et handlekatalog med udgiftsreducerende tiltag senest juni 2023.										
ad3	Aftaleparterne ønsker, at der opføres 10 boligenheder på B.S. Ingemanns Vej, hvorfor der er tilført yderligere midler til anlægsinvesteringen i 2023. Udgiften er til servicearealer.										

Social-, Senior- og Handicapudvalget - videreførte budgetelementer fra 2022-2025								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Social-, Senior- og Handicapudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2022	2023	2024	2025				
24	Anlæg	Job og Velfærd	Boliger til ældre handicappede BS Ingemannsvej	2.400	1.000				X		Skema A godkendt i ØU i juni. Licitation forventes afholdt i juli. Ifølge tidsplanen er byggeriet færdigt i november 2024
25	Anlæg	Job og Velfærd	Tilskud til Orangeri/sansehave på Bosager botilbud	700						X	Afsluttet. Orangeriet blev indviet den 23. juni.

Bemærkninger til udmøntning, Social-, Senior- og Handicapudvalget											
Anlæg											
ad24	Aftaleparterne er enige om, at der afsættes midler til at udvide botilbuddet på B.S. Ingemanns Vej med otte boliger målrettet gruppen af ældre udviklingshæmmede. I 2022/2023 til grundkapital.										

Social-, Senior- og Handicapudvalget - videreførte budgetelementer fra 2021-2024								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Social-, Senior- og Handicapudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2022	2023	2024	2025				
3	Finans.	Job og Velfærd	Ekstra centernære ældreboliger		3.650				X		Budgetmidler flyttet fra 2022 til 2023, jf. Byrådets beslutning den 22.06.22 (1. bevillingsrevision 2022).

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2023	2024	2025	2026				
1	Drift	Kultur og Erhverv	Budgetreduktion i 2023 på området for Udvalget for Erhverv og Grøn vækst	-500	-500	-500	-500			x	Budgetreduktionen er udmøntet i budget 2023 og overslagsår.
2	Drift	Kultur og Erhverv	Udviklingsråd Sønderjylland (URS)	300	300	300	300			x	Er indarbejdet i budget 2023 og overslagsår.
3	Anlæg	Kultur og Erhverv	Shuttlebus-projekt udgår	-500						x	Anlægget er afsluttet

Bemærkninger til udmøntning, Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst	
ad1	Aftaleparterne har aftalt fordelingen af reduktionen på i alt 20 mio. kr. i 2023 og frem mellem fagudvalgene. I forlængelse af budgetvedtagelsen skal fagudvalgene beslutte og implementere den konkrete udmøntning og kan i forbindelse hermed se på tværs af hovedkonti, hvorved der også kan ske reduktioner af administrativt personale. Der peges på muligheden for revurdering af Vækstrådets opgaver, ligesom udvalgets øvrige områder kan indgå. Oplæg forelægges udvalget.
ad2	Der er årligt afsat yderligere 0,3 mio. kr. til Udviklingsråd Sønderjylland (URS).

Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst - videreførte budgetelementer fra 2022-2025								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst											
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2023	2024	2025	2026				
1			Aftaleparterne er enige om at prioritere og videreføre arbejdet med at styrke befolkningsudviklingen i hele Sønderborg Kommune. Målet er, at befolkningsudviklingen igen skal være positiv i Sønderborg Kommune. Aftaleparterne ønsker derfor at videreføre det arbejde som både byråd og udvalg har påbegyndt i 2020 og 2021, hvor der er udvalgt en række overordnede indsatser. Der skal derfor udarbejdes en operationel plan for det videre arbejde. Planen ønskes forelagt politisk primo 2022.						x		Forvaltningen arbejder på at forbedre datagrundlaget til at følge bosætningsindsatsen. Bosætning vil indgå som et centralt element i Masterplan for Bosætning, Erhverv og Grøn Vækst. Masterplanen forventes godkendt i 2. kvartal 2024.

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/ anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2023	2024	2025	2026				
1	Drift	Kultur og Erhverv	Budgetreduktion i 2023 på området for Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000			x	Budgetreduktionen er udmøntet i budget 2023 og overslagsår.
2	Anlæg	Kultur og Erhverv	Sydals-hallen, anlægstilskud til renovering		3.000					x	Er indarbejdet i budget 2024.
3	Anlæg	Kultur og Erhverv	Reduktion af puljen til idrætsanlæg	-500						x	Budgetreduktionen er udmøntet i 2023.
Bemærkninger til udmøntning, Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab											
Drift											
ad1	Aftaleparterne har aftalt fordelingen af reduktionen på i alt 20 mio. kr. i 2023 og frem mellem fagudvalgene. I forlængelse af budgetvedtagelsen skal fagudvalgene beslutte og implementere den konkrete udmøntning og kan i forbindelse hermed se på tværs af hovedkonti, hvorved der også kan ske reduktioner af administrativt personale. Der peges på muligheden for at tilpasse inden for biblioteks- og folkeoplysnings-/aftenskoleområdet, samt muligheden for at reducere i forhold til afholdelse af arrangementer. Oplæg forelægges udvalget.										
Anlæg											
ad2	Det oprindelige projekt, omhandlende renovering og udbygning af Sydalshallen, har ikke været realiserbart og aftaleparterne er enige om at bevillingen på 6,5 mio. kr. i budget 2022 bortfalder. Aftaleparterne er enige om at se velvilligt på et kommende renoveringsprojekt efter ansøgning fra den selvejende institution Sydalshallen. Der er disponeret op til 3 mio. kr. til formålet af anlægsråderummet i 2024.										

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab - videreførte budgetelementer fra 2022-2025								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/a nl.	Forvaltning	Tiltag/element	2022	2023	2024	2025				
18	Anlæg	Kultur og Erhverv	Augustiana	2.400						x	Der er udarbejdet en udviklingsplan for Augustiana med henblik på at omdanne Augustiana til en selvejende institution. Planen har forvaltningen forelagt udvalget til drøftelse i august 2022. På mødet i august 2022 fremsatte politikerne et ønske om, at alternative organisationsformer skulle undersøges. I forbindelse med budgetforhandlingerne i 2022 er restmidlerne fra det ekstraordinære tilskud, som var givet til modning af Augustiana til selveje (herunder udarbejdelse af udviklingsplan), konverteret til ordinært tilskud til drift i 2023 og 2024.
23	Anlæg	Kultur og Erhverv	Ahlmannspark hal 2, behovsanalyse og ideoplæg	200					x		Den 22. juni 2022 godkendte Byrådet at udsætte projektet til 2023. Der er afholdt dialogmøde med repræsentanter fra Gråsten Forum den 13. april 2023. Gråsten Forum besøgte UKIM d. 6. sept. 2023 og orienterede om status og udviklingsplaner. Det videre arbejde fortsætter.
37	Anlæg	Kultur og Erhverv	Skaterrampe Ullerup	125					x		Den 22. juni 2022 godkendte Byrådet at udsætte projektet til 2023. Forvaltningen har i sommeren 2022 været i dialog med landsbylauget i Ullerup, som har ansvaret for gennemførelse af projektet. Forvaltningen er fortsat i løbende dialog med landsbylauget omkring status på projektet.
46	Anlæg	Kultur og Erhverv	Ungemiljø i Gråsten	250					x		Projektet er i opstartsfasen i forhold til at afdække behov og ønsker for målgruppen. Der er afholdt ungeworkshop i Ahlmannsparken den 8. marts 2022. Den 22. juni 2022 godkendte Byrådet at udsætte projektet til 2023. Gråsten Forum besøgte UKIM d. 6. sept. 2023 og orienterede om status og udviklingsplaner. Det videre arbejde fortsætter.

Bemærkninger til udmøntning, Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab	
Anlæg	
ad18	Byrådet fastholder målsætningen i masterplanen om, at Augustiana skal markere sig som en inter-national kunst- og kulturinstitution. Ultimo 2022 skal forvaltningen i samarbejde med private initiativer fremlægge en færdig udviklingsplan for at omdanne Augustiana til en selvejende institution. Det skal i den forbindelse afklares, hvorvidt Kartoffel-huset kan rumme det lokale initiativ "Værksteder for kunst og håndværk", herunder bronzestøberi. Kunst-konsulent fastholdes, og den igangværende projektstyring videreføres. I beslutningsgrundlaget for udviklingsplanen skal behovet for et kommunal tilskud til institutionen fra 2023 og frem indgå. Aftaleparterne er særligt opmærksomme på, at muligheden for lokale såvel som nationale/internationale partnerskaber afsøges i forbindelse med udviklingsplanen, herunder fonde.
ad23	Et ideoplæg for etape 2, som blandt andet omhandler en udvidelse af halkapaciteten. Opgaven løses i samarbejde med Gråsten Forum, som indtil nu har løftet en stor opgave ved den første ombygning
ad37	Rampen kan anvendes til både skateboard, BMX, løbehjul og rullestol og vil blive det naturlige mødested i byen.
ad46	I samspil med arbejdet med bystrategi i Teknik og Miljøforvaltningen

Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab		Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgettalet, Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab					
1	Det er vigtigt for aftaleparterne at få et overblik over sammenhængen mellem efterspørgsel, belægnings-procent og hallernes driftsøkonomi. Udgangspunktet for en drøftelse vil være halkapacitetsanalysen fra 2017 og analysen om tilskud til de selvejende haller fra 2019. Aftaleparterne ønsker, at det kommende fagudvalg i 2022 skal udarbejde reviderede tildelingskriterier under hensyntagen til de enkelte halleres særkende.			x	Tildelingskriterier for benyttelse af hallerne er opdateret og godkendt i hhv. FOU og UKIHT i december 2021. Projektet er udskudt fra 2022. Forvaltningen har skabt et overblik over aktivitetsniveau og driftsøkonomien omkring de selvejende haller. Sagen blev drøftet i UKIM i august 2023.
2	Aftaleparterne anerkender, at Sønderborg Hus som regionalt spillested er et centralt omdrejningspunkt for den rytmiske musik i Sønderborg Kommune såvel som i hele Sønderjylland. Det ønsker aftaleparterne at understøtte yderligere. Der skal i et tæt samarbejde med Sønderborg Hus, og i dialog med relevante parter, udarbejdes en fælles udviklingsplan for videreudviklingen af Sønderborg Hus' position som regionalt spillested.	x			Projektet er udskudt fra 2022. Forventes igangsat efter sommeren 2023.
3	Aftaleparterne ønsker, at der udarbejdes en handleplan for events. Planen skal udarbejdes i et tæt samarbejde med udvalg og relevante aktører. Planen skal understøtte Byrådets vision og sætte en tydelig strategisk retning for, hvordan Sønderborg Kommune i de kommende år vil udvikle, tiltrække og gennemføre kommunalt forankrede events. Herunder skal eksterne tilbud om gennemførelse af events ligeledes ind-tænkes. Handleplanen skal foreligge inden udgangen af 2022.			x	Arbejdet er igangsat. Der er afviklet temamøde for Udvalget for Kultur, Idræt og Medborgerskab i februar 2023. Kommissorium for udarbejdelse af masterplanen blev godkendt den 12. april 2023. Der er gennemført en inddragende proces internt/eksternt for relevante aktører. Masterplan for Events blev drøftet i UKIM i november 2023 og forventes fremlagt til politisk godkendelse i december 2023.

Økonomiudvalget								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Økonomiudvalget (Beløb i 1.000 kr.)											
Nr.	Drift/ anl	Forvaltning	Tiltag/element	2023	2024	2025	2026				
1	Drift	Økonomi og Arbejdsmarked	Budgetreduktion i 2023 på Økonomiudvalgets område	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700			X	Er indarbejdet i budgettet
2	Drift	Økonomi og Arbejdsmarked	Budgetreduktion i 2024 på 20 mio. kr. samlet set		-20.000	-20.000	-20.000		X		På baggrund af forventninger om udgiftspres i det administrative budget, blev budgetreduktionsbehovet hævet til 40 mio. kr. (ØU marts 2023). Udvalgenes andel af besparelsen på 40 mio.kr. er indarbejdet som ramme i det administrative budget. Udmøntning af ØU's andel drøftes i ØU i september 2023, og forventes forelagt til godkendelse i ØU og Byrådet i november. Udmøntning af øvrige udvalgs andele af de 40 mio. kr. er godkendt af Byrådet i perioden maj-august 2023.
3	Anlæg	Økonomi og Arbejdsmarked	Reduktion af råderumspulje	-20.500						X	Er indarbejdet i budgettet
4	Anlæg	Økonomi og Arbejdsmarked	Regulering af anlægsråderum		2.000	30.000	-10.000			X	Er indarbejdet i budgettet
5	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Salg af bygninger	-10.000	-30.000					X	Ved salg af Alsion er indtægtskravet i 2023 og 2024 opnået. Forvaltningen arbejder videre med salg af bygninger fra salgslisten godkendt i forbindelse med budgetreducerende tiltag.
6	Anlæg	Økonomi og Arbejdsmarked	Gennemførelse af analyse af konkurrenceudsættelse	500						X	Præsenteret på budgetseminar d. 15. september
7	Anlæg	Økonomi og Arbejdsmarked	Gennemførelse af analyse af indkøbsområdet	500						X	Præsenteret på budgetseminar d. 15. september
8	Finans	Økonomi og Arbejdsmarked	Forlænget afdragsperiode til Feriefonden	-9.500	-8.500	-7.500	-7.000			X	Er indarbejdet i budgettet.
Bemærkninger til udmøntning, Økonomiudvalget											
Drift											
ad1	Aftaleparterne har aftalt fordelingen af reduktionen på i alt 20 mio. kr. i 2023 og frem mellem fagudvalgene. I forlængelse af budgetvedtagelsen skal fagudvalgene beslutte og implementere den konkrete udmøntning og kan i forbindelse hermed se på tværs af hovedkonti, hvorved der også kan ske reduktioner af administrativt personale. Der peges på muligheder for reduktioner inden for de centrale og decentrale stabs- og administrationsfunktioner, herunder kommunikation. Der peges samtidig på, at Vidensby kan ændre karakter, således at Houses består, men at uddannelsesaktiviteter og øvrige relevante Vidensby-aktiviteter overføres til HR. Anvendelsen af Reimerskolen til HR og undervisningsforløb indgår i denne sammenhæng. Direktionen udarbejder oplæg til beslutning i Økonomiudvalget.										
ad2	Aftaleparterne er enige om at igangsætte tre eksterne analyser for at få input til realiseringen af de yderligere 20 mio. kr. fra 2024 og frem. Direktionen skal i 2. kvartal af 2023 fremlægge et handlekatalog, der peger på muligheder for reduktioner i 2024.										
Anlæg											
ad6	Der skal gennemføres en analyse af Sønderborg Kommunes benyttelse af konkurrenceudsættelse som effektiviseringsværktøj. Sønderborg Kommune ligger lavt i forhold til andre kommuner, når der ses på, hvor store dele af de udbudseggede opgaver, der konkurrenceudsættes. Inspiration fra DI og FH skal indgå.										
ad7	Der skal udarbejdes en analyse, der bredt afdækker håndteringen af udbud og indkøb af såvel varer og tjenesteydelser som bygge- og anlægsopgaver samt rådgivning i forbindelse hermed. Analysen skal tage sit udgangspunkt i kommunens indkøbs- og udbudspolitik.										

Økonomiudvalget								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Øvrige elementer i budgetaftalen, Økonomiudvalget.											
9	Aftaleparterne ser med tilfredshed på udviklingen af Kær Vestermark. I takt med videre udvikling af området ønsker aftaleparterne, at der udarbejdes en vurdering af driftsøkonomien.									X	Forvaltningen har udarbejdet en vurdering af driftsøkonomien, som er forelagt i 2. halvår 2023.
10	Sønderborg Kommune vil, under forudsætning af at få solgt sin ejerandel af Alsion, indgå i partnerskab om at oprette yderligere uddannelser. Konkret arbejdes der med uddannelsen International statskundskab samt, i samarbejde med lokale virksomheder og SDU, en kandidatuddannelse i software benævnt CIS (Center for Industriel Software). Den endelige økonomi for CIS afklares med partnerne forud for aftaleindgåelse.									X	
11	Aftaleparterne er opmærksomme på, at der er behov for løbende udskiftning af materiel i kommunens beredskab, for at der opnås en robust driftsvirksomhed, samtidig med at der arbejdes hen i mod en grøn omstilling. Aftaleparterne ønsker, at prioriteringen heraf indgår ved kommende års budgetlægning.									X	Nuværende udskiftningsplan er godkendt i Byrådet i marts 2022 og den øgede anlægsudgift blev besluttet medtaget i budgetlægningen for 2023-2027. Jf. budgetaftalen 2023 er den øgede anlægsudgift ikke indarbejdet i budget 2023-2026, hvorfor den igen medtages til budgetlægningen for 2024-2027. Beredskabskommissionen drøftede den reviderede udskiftningsplan i maj måned 2023. Sagen er godkendt i ØU i maj med indstilling om, at den øgede anlægsudgift indgår i budgetlægningen for 2024-2027, hvor der blev indarbejdet en øget anlægsbevilling til udskiftning af køretøjer i budgetaftalen 2024-2027.
12	Det forventes, at der i løbet af de kommende fem år vil skulle etableres 300 nye ungdomsboliger i Sønderborg by, hvis udbuddet skal følge med efterspørgslen. Det vil være et fokusområde i den kommende budgetperiode.								X		Planprocessen for DSB-grunden er startet med henblik på at etablere ca. 200 ungdomsboliger. Der opføres midlertidige boliger ved Sønderkov Kollegiet. Der afsøges fortsat for yderligere muligheder til etablering af ungdomsboliger i Sønderborg by.
Budgetelementer, Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter (Beløb i 1.000 kr.)								Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Nr.	Drift/ anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2023	2024	2025	2026				
13	Drift	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Budgetreduktion i 2023 på Bæredygtigheds- og Landdistriktsudvalgets område	-800	-800	-800	-800			X	
14	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Landdistriktpulje	-500						X	
Bemærkninger til udmøntning, Økonomiudvalget											
Drift											
ad13	Aftaleparterne har aftalt fordelingen af reduktionen på i alt 20 mio. kr. i 2023 og frem mellem fagudvalgene. I forlængelse af budgetvedtagelsen skal fagudvalgene beslutte og implementere den konkrete udmøntning og kan i forbindelse hermed se på tværs af hovedkonti, hvorved der også kan ske reduktioner af administrativt personale. Der peges på muligheden for reduktion inden for aktiviteterne naturskole og -vejledning samt vurdering af behovet for forandringsagent. Oplæg forelægges udvalget.										

Økonomiudvalget - videreførte budgetelementer fra 2022-2025							Ikke startet	I proces	Gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Økonomiudvalget (Beløb i 1.000 kr.)										
Nr.	Udvalgsnr.	Forvaltning	Tiltag/element	2022	2023	2024	2025			
16	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Nordals Masterplan	5.000					x	ØU godkendte i februar 2022 projekter i masterplanen til gennemførelse. Byrådet udpegede i marts 2022 fem kommunalbestyrelsesmedlemmer til Udviklingsforum Nordals. Følgende projekter i masterplanen for Nordals er godkendt af ØU og er under udførelse: Renovering af Guderup Mose, nyt gaderum på Faktagrunden. I samarbejde med Aktivt Havnbjerg Sogn er der udarbejdet en Naturbyklyngestrategi for Havnbjerg. Beplætning etableres langs Piledamsvej.
19	Anlæg	Teknik, Miljø og Bæredygtighed	Udviklingsplan for Augustenborg havn	250					x	Udkast til kommissorium er drøftet i Økonomiudvalget på juni mødet 2022. Forvaltningen har herefter i tæt dialog med foreninger i Augustenborg udarbejdet forslag til udviklingsplan med skitseforslag til disponering af ny bebyggelse på havnen. Forslaget blev præsenteret for aktørerne i april og blev forelagt og godkendt i Økonomiudvalget den 14. juni 2023. Der har endvidere været kontakt til DLG, der ejer en stor del af havnen og en investor, der kunne være interesseret i at opføre boliger på havnen. Ankestyrelsen er ansøgt om samtykke til salg af grunden uden udbud, da den kommunale grund ikke kan udnyttes uden sammenhæng med DLG's grundstykke. Dette er der dog i første omgang givet afslag på, men Styrelsen skriver i afslaget at der kan søges igen, hvis invester får en tættere tilknytning til projektområder, f.eks. ved at købe DLG-grunden eller indgår en handel med DLG, som er betinget af Ankestyrelsens samtykke. Arbejdet fortsættes efter denne model.
Bemærkninger til udmøntning, Økonomiudvalget										
Anlæg										
ad16	Udmøntes i dialog med Udviklingsforum Nordals. Aftaleparterne forventer, at Eventyrstien langs Nordborg Sø prioriteres, ligesom muligheden for aktiviteter på søen skal afsøges.									
ad19	Augustenborg Havn har et stort potentiale og kan udvikles til et nyt byområde med blandet erhverv og boliger. Udviklingen skal ske i sammenhæng og med respekt for hertugbyens historie samtidig med, at det maritime miljø på havnen bevares. Opgaven har prioritet i 2022.									

Øvrige elementer i budgetaftalen, Økonomiudvalget.		Ikke startet	I proces	Afsluttet	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
2	Parterne ønsker at konkurrenceudsættelse fortsat skal være med til at sikre, at den kommunale opgaveløsning sker på den bedste og mest effektive måde. Aftaleparterne ønsker ligeledes, at mulighederne for et driftsfællesskab på IT-området mellem de fire sønderjyske kommuner undersøges. Dette med henblik på at afdække potentialet i et samarbejde omkring drift af IT-området på tværs af kommuner.		x		Indgår i arbejdet med budgetreducerende tiltag.
3	På politigrunden langs Kongevej udarbejdes et forslag til etablering af ældrevenlige bynære boliger. Projektet skal ske i et samarbejde med Gråsten Andelsboligforening og private aktører, således at ca. 25 pct. af boligerne bliver private. Dermed fastholdes Byrådets vision om at udvikle bydele med stor diversitet. Ligeledes skal mulighederne for liberalt erhverv i sammenhæng med boligerne undersøges.		x		Arbejdet pågår. Skal ses i sammenhæng med at forvaltningen i samarbejde med DSB skal udarbejde et forslag til parkeringsareal mellem Gråsten Station og det nye boligområde på politigrunden langs Kongevej (jf. videreførte budgetelementer fra 2022-2025 under TBB, pkt. 4)
4	Byrådet har i regi af Udviklingsforum Nordals arbejdet med udviklingen af Havnbjerg-centeret. Forvaltning-en skal til sommeren 2022 fremlægge en konkret plan for omdannelse af centeret, så området igen fremstår attraktivt og til gavn for lokalbefolkningen. Der skal i samarbejde med den lokale boligforening arbejdes med at etablere nye attraktive boliger, så arealet fra Havnbjerg-centeret og ud til Nordborgvej udnyttes fuldt ud. Lokale interessenter inddrages i løsningen, så Byrådet i 2022 kan træffe endelig beslutning om områdets fremtid.		x		Arbejdet pågår. Økonomiudvalget og Byrådet behandlede sag vedr. salg af areal ved Havnbjergcenteret på deres møder i feb. 2022. Arealet var i udbud i november 2022. Der kom ingen bud på arealet, men er efterfølgende solgt til nyt bud. Boligforeningen er i færd med erhverve de ejendomme i Havnbjerg Centeret, som skal transformeres til almene boliger. Der skal udarbejdes ny lokalplan for området. Køber af grunden til dagligvarebutik og boligforeningen er i færd med at forberede dette arbejde.
9	Aftaleparterne ønsker sammen med uddannelsesinstitutionerne at afdække, hvordan kommunen bedst muligt kan understøtte arbejdet med at tiltrække og fastholde uddannelser på alle niveauer i kommunen.		x		ØU har den 11. oktober 2023 drøftet notater vedr. tiltrækning af uddannelser
10	Aftaleparterne ønsker, at Uddannelsesstrategisk Råd skal fremlægge nye initiativer for at tiltrække og fastholde studerende.		x		Der er holdt møde i Uddannelsesstrategiske Råd 11. oktober 2023. Arbejdet med revision af kommissorium er igang og forventes afsluttet ved årsskiftet 2023/2024. Arbejdsfordelingen omkring at tiltrække og fastholde uddannelser beskrives i kommissoriet.
11	Der nedsættes en arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for uddannelsesinstitutionerne, erhvervslivet og kommunen for at få fastlagt mål for tiltrækning af nye uddannelser til Sønderborg Kommune. Byrådet ønsker et særligt fokus på uddannelser, der støtter op om kommunens grønne profil, turismesatsning samt fødevarerområdet. Der ønskes ved udgangen af 2022 fremlagt konkrete forslag til indsatser.		x		Der er blevet arbejdet med etablering af CIS på SDU samt tiltrækning af bioanalytiker og serviceuddannelser. Arbejdet med mål for tiltrækning af nye uddannelser indgår i arbejdet med kommissorium for Uddannelsesstrategisk Råd
12	En vigtig forudsætning for den grønne omstilling er, at der er nok faglærte. Regeringen har foreslået, at der skal etableres tre nye klimaerhvervsskoler i Danmark, der skal være kraftcentre for uddannelse og kompetenceudvikling med fagligt stærke miljøer for grøn omstilling og bæredygtighed. Sønderborg Kommune står på et solidt fundament for arbejdet med den grønne omstilling og bæredygtighed, som har været på dagsordenen siden 2007. Dertil kommer, at kommunen har rigtig mange virksomheder, der arbejder inden for klima og energi. Placeringen af en klimaerhvervsskole i Sønderborg er derfor oplagt. Regeringen er i dialog med erhvervslivet, blandt andet de store danske grønne eksportvirksomheder og fonde. Der er lagt op til en tæt involvering og til at deltage aktivt i etableringen af klimaerhvervsskolerne. Samarbejdet med virksomheder om etablering af en klimaerhvervsskole vil understøtte, at der		x		Der er via borgmesteren rettet henvendelse til Undervisningsministeren om Klimaskolen i efteråret 2021.
13	Der er fokus på trafikikkerheden i Nordborg. Der er udarbejdet plan for udvidelse af Skomagergade i bredden og der arbejdes videre med gennemkørselsvej bagom Kvickly.		x		Forvaltningen har udarbejdet et juridisk notat, der fastslår at der ikke er hjemmel til ekspropriation. TBB har derfor på sit møde den 6. juni 2023 besluttet, at der skal undersøges en alternativ og mindre indgribende løsning foreslået af Udviklingsforum Nordals.

Økonomiudvalget - videreførte budgetelementer fra 2020-2023							Ikke startet	I proces	Afsluttet	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus	
Øvrige elementer i budgetaftalen, Økonomiudvalget.											
1	<p>I 2019 besluttede Byrådet at udvikle det tidligere militære øvelsesterræn på Kær Vestermark til et lokalt og nationalt Center for Verdensmål. Partierne bag budgetaftalen ser en stor styrke i, at Center for Verdensmål udvikles til et fysisk sted, hvor FN's verdensmål kan formidles til og af alle. Løkkegård er en central ejendom i udviklingen af et Center for Verdensmål. Det har derfor stor prioritet, at bygningen renoveres og indrettes som hovedbygning i Center for Verdensmål. Renoveringen skal omfatte etablering af de nødvendige servicefaciliteter samt rammer for besøg, læring og forståelse af FN's 17 verdensmål. Bygningen skal fungere som showcase, blandt andet gennem renovering med en høj grad af genanvendelige materialer og inventar samt indbygning af de nyeste teknologier inden for fx varme, ventilation og køling.</p> <p>Forudsætningen for realisering af projektet er, at der opnås tilsagn fra private og offentlige virksomheder, som vil bidrage til udviklingen af en juridisk konstruktion, som kan rumme det offentlige og private partnerskab - (KTB)</p>				2019	2020	2021	2022			<p>Sag vedr. godkendelse af opdateret bevilling til etablering af Center for Verdensmål er godkendt i byrådet 24. november 2021.</p> <p>Den 7. maj 2022 var der officiel indvielse af Sønderborg Naturcenter, og naturvejlederne har nu deres daglige gang i centeret.</p> <p>Der arbejdes på yderligere fondssøgning, som supplement til donationen på 5 mio. kr. fra LINAK A/S og donationen på 7,5 mio. kr. fra Bitten & Mads Clausen Fonden. Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter orienteres løbende om udviklingen af Center for Verdensmål. Advisory Board er på møde den 12. september og 9. november 2022 blevet forelagt udkast til fondsmateriale, som indeholder projekter for 150 mio. kr.</p> <p>Fondskataloget er færdigtrykt og fundraisingprocessen er igangsat.</p>

Økonomiudvalget - videreførte budgetelementer fra 2019-2022							Ikke startet	I proces	Gen gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Budgetelementer, Økonomiudvalget (Beløb i 1.000 kr.)										
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2019	2020	2021	2022			
4B	Anlæg	Økonomi, Teknik og Miljø	Nordals Ferieresort (25 mio. kr. årligt (2022-2025))	0	0	0	25.000		x	<p>Arbejdet med udviklingen af Nordborg Resort fortsætter med myndighedsbehandlingen, idet ændringer i forhold til plangrundlaget optager tid og ressourcer. Forvaltningen har indgået aftale med Nordborg resort om etablering og aflevering af pier og strandpromenade/strandsti med dertilhørende allonge. Udgifterne for kommunen hertil vil beløbe sig til samlet 43.645.000 kr. (eksl. moms), mens driftsudgifterne forventes at beløbe sig til ca. 313.000 kr., heraf ca. 173.000 kr. til Pier og ca. 140.000 kr. til strandpromenade/strandsti. Det bemærkes, at driftsudgifterne først kan vurderes endeligt efter det første driftsår, og at driftsudgifterne i forhold til vedligeholdelse af veje og parkeringspladser ikke indgår. Gennemgang af aftale og økonomi ift. vejforløbet pågår.</p>

Bemærkninger til udmøntning, Økonomiudvalget	
Anlæg	
ad 4B	<p>For at skabe optimale betingelser for turismens udvikling på Nordals skal den offentlige adgang til kysten ved ferieresortet forbedres. Udgiften til udbygningen af vejen og parkeringspladsen andrager 65 mio. kr. Oplevelsespiere og promenaden andrager 50 mio. kr., som finansieres delvist af Sønderborg Kommune med 35 mio. kr. og de resterende 15 mio. kr. vil blive finansieret gennem fondsansøgninger. Blandt andet vil muligheden for støtte fra RealDania blive undersøgt. Der er ikke mulighed for lånefinansiering.</p> <p>De afledte driftsudgifter andrager årligt 310.000 kr.</p>

Budgetelementer, udvalget for Landdistrikter, Natur og Fødevarer (Beløb i 1.000 kr.)							Ikke startet	I proces	Gen gennemført	Bemærkninger vedr. udmøntningsstatus
Nr.	Drift/anl.	Forvaltning	Tiltag/element	2019	2020	2021	2022			
20	Anlæg	Teknik og Miljø	Kær Vestermark Naturformidlingscenter	4.000	4.000	4.000	0		x	<p>Sag vedr. godkendelse af opdateret bevilling til etablering af Center for Verdensmål er godkendt i byrådet 24. november 2021.</p> <p>Den 7. maj 2022 var der officiel indvielse af Sønderborg Naturcenter, og naturvejlederne har nu deres daglige gang i centeret.</p> <p>Der arbejdes på yderligere fondssøgning, som supplement til donationen på 5 mio. kr. fra LINAK A/S og donationen på 7,5 mio. kr. fra Bitten & Mads Clausen Fonden. Udvalget for Bæredygtighed og Landdistrikter orienteres løbende om udviklingen af Center for Verdensmål. Advisory Board er på møde den 12. september og 9. november 2022 blevet forelagt udkast til fondsmateriale, som indeholder projekter for 150 mio. kr.</p> <p>Fondskataloget er færdigtrykt og fundraisingprocessen er igangsat.</p>

Sønderborg Kommune
Rådhusvej 10
6400 Sønderborg
T: 88 72 64 00
E: post@sonderborg.dk
W: sonderborgkommune.dk